

Miljøgodkendelse af svinebrug

Øster Hallundbæk

Bredvigvej 24, 7490 Aulum

Efter § 12 i lov om miljøgodkendelse m.v. af
husdyrbrug

Godkendelsesdato: 15. december 2011

Registreringsblad

Titel: § 12 miljøgodkendelse af svinebrug Bredvigvej 24, 7490 Aulum

Dato for godkendelse: 15. december 2011

Ejendommens navn Øster Hallundbæk

CVR-nr / CHR nr 16913936 / 80254

Matr. nr. (ejerlav) 2a, Hallundbæk By, Hodsager

Adresse Bredvigvej 24, 7490 Aulum

Ansøgers navn og adresse Jørgen Breinholt, Bredvigvej 24, 7490 Aulum,
E-mail: breinholt@hkcpst.dk

Konsulent Heidi Birch Wentzlau, Svinerådgivning Vest, Birk Centerpark 24, 7400 Herning,
E-mail: hbw@srvest.dk

Tilsynsmyndighed Herning Kommune, Rådhuset, Torvet, 7400 Herning

Miljøsagsbehandler Sarah Bourgeois/Kirsten Brødbæk

Kvalitetssikring Niels O. Jensen

Indholdsfortegnelse

INDLEDNING	5
KLAGEVEJLEDNING OG OFFENTLIGGØRELSE.....	7
INTERESSENTLISTE FOR HØRINGSPERIODE OG OFFENTLIGGØRELSE	8
VILKÅR FOR HUSDYRPRODUKTION PÅ BREDVIGVEJ 24, 7490 AULUM	9
DRIFT OG INDRETNING	9
ÅRSPRODUKTION	10
AMMONIAKREDUCERENDE MILJØTEKNOLOGI.....	11
VASKEPLADS OG AFLEDNING AF VASKEVAND.....	12
GYLLEHÅNDTERING.....	12
TRANSPORT	12
UHELD OG DRIFTFORSTYRRELSER.....	12
OPBEVARING AF OLIE OG KEMIKALIER	13
DØDE DYR.....	13
SKADEDYR.....	13
LUGT	14
STØJ	14
UDARBEJDELSE AF HANDLEPLANER VED UFORUDSETE GENER.....	14
SEPARATION AF HUSDYRGØDNING.....	14
UDBRINGNINGSAREALER	15
EGENKONTROLVILKÅR.....	16
HERNING KOMMUNES SAMLEDE VURDERING.....	19
UNDERSØGTE ALTERNATIVER	19
KOMMENTARER VED HØRING TIL UDVIDELSEN	20
UDTALELSE FRA ANDRE MYNDIGHEDER	20
VARETAGELSE AF HENSYN TIL MILJØET	20
PÅVIRKNING AF GRUNDEVAND.....	26
PÅVIRKNING AF OVERFLADEVAND	27
PÅVIRKNING AF NATUR	30
PÅVIRKNING AF NATURA 2000-VANDOMRÅDER.....	33
PÅVIRKNING AF NATURA 2000-LANDOMRÅDER.....	43
PÅVIRKNING AF BILAG IV-ARTER, RØDLISTEARTER MV.....	44
PÅVIRKNING AF KULTURMILJØ.....	46
GENNEMGANG AF BAT FOR BREDVIGVEJ 24	47
BAT – MANAGEMENT	47
BAT – FODER.....	49
BAT – STALDINDRETNING	50
BAT – FORBRUG AF VAND OG ENERGI.....	50
BAT – OPBEVARING AF HUSDYRGØDNING	51
BAT – UDBRINGNING AF HUSDYRGØDNING.....	52
FRAVALGTE OG VALGTE BAT-VIRKEMIDLER	52
BAT - SAMLET VURDERING.....	54
HERNING KOMMUNES SAMLEDE VURDERING.....	55
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE.....	55
OPLYSNINGER OM EJENDOMMENS PLACERING	56
LANDSKABELIGE HENSYN	56
STALDANLÆGGETS INDRETNING.....	56
VASKEPLADS/VASK AF MASKINER	58
HUSDYRGØDNING.....	58
FODER.....	58
HARMONIREGLER.....	59

RESSOURCEFORBRUG.....	59
TRANSPORT.....	61
LYS.....	61
STØJ.....	61
SKADEDYR.....	61
AFFALD.....	61
FARLIGT AFFALD.....	61
DØDE DYR.....	61
KEMIKALIER.....	62
OLIE.....	62
SPILDEVAND.....	62
OVERSIGT OVER BILAG.....	63

Indledning

Ikke-teknisk resumé

Jørgen Breinholt har søgt Herning Kommune om en § 12 godkendelse jf. Husdyrloven af husdyrbruget, Bredvigvej 24, 7490 Aulum, vedrørende CVR nr. 16913936 og CHR nr. 80254.

Husdyrbruget er ikke tidligere miljøgodkendt. Seneste tilladte dyrehold er fra Ringkøbing Amts afgørelse om ikke VVM-pligt fra d. 15. december 2006.

Der søges om udvidelse af svinebesætningen fra 120,93 DE til 391,49 DE. Ansøgt produktion kommer til at bestå af 600 søer med smågrise til 7,2 kg, 18.000 stk. smågrise 7,2 – 32 kg og egen polteproduktion på 9.000 polte (1.800 stk. 32 – 108 kg og 7.200 stk. 32 – 80 kg). Besætningen er en avls- og opformeringsbesætning. I forbindelse med udvidelsen bygges en ny løbe-drægtighedsstald (2.250 m²) til løsgående søer, ny fare- og smågrisealde (2.100 m²). Eksisterende sostalde renoveres og indrettes til polte. Desuden bygges en ny overdækket gyllebeholder (5.500 m³) og den eksisterende gyllebeholder (2.000 m³) på Toppergårdvej overdækkes. Der opsættes også 2 nye udendørs siloer med tilknytning til den nye smågriseald, der etableres nye ramper for ind-/udtransport af dyr og der laves en betonsstøbt plads med afløb til separator og fibercontainer.

Ejendommens mindste gyllebeholder (1000 m³) ligger i vejen for renoveringen/udvidelsen af stalde og fjernes derfor i forbindelse med byggearbejdet.

Der etableres gyllekøling i den renoverede poltestald og i alle de nybyggede stalde. Al husdyrgødningen separeres og afsættes til arealer, der er omfattet af denne miljøgodkendelse.

Bredvigvej 24 er beliggende i det åbne land ca. 2,5 km sydøst for Hodsager, som er den nærmeste byzone i området. Nærmeste samlede bebyggelse er Skærbæk Mølle, som ligger ca. 2,5 km sydvest for ejendommen. Indenfor en radius af 500 m fra ejendommen ligger der 3 enkeltbeboelser, alle med landbrugspligt. Nærmeste enkeltbeboelse uden landbrugspligt ligger ca. 630 m nord for ejendommen.

Miljøgodkendelsen er udarbejdet af Herning Kommune.

Meddelelse om miljøgodkendelse

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger meddeler Herning Kommune en § 12 miljøgodkendelse til ejendommen beliggende på Bredvigvej 24, 7490 Aulum med de stillede vilkår. Det er Herning Kommunes vurdering, at miljøgodkendelsen, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift, ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Miljøgodkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring i dyreholdet, herunder stalde, plansiloanlæg, gødningsopbevaringsanlæg, udbringningsarealer og lignende, før ændringen er anmeldt og godkendt af Herning Kommune. Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne miljøgodkendelse.

Der gøres endvidere opmærksom på, at en § 12 miljøgodkendelse efter reglerne i Husdyrloven ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, dispensation m.v. efter anden lovgivning. Herunder kan det nævnes, at en eventuel byggetilladelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand m.v. skal søges separat hos Herning Kommune.

Med denne godkendelse følger der otte års retsbeskyttelse på de nye vilkår, der er nævnt i godkendelsen frem til d. 15. december 2019. Godkendelsen skal, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet otte år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2019.

Sagens grundlag

Følgende oplysninger er indgået i behandling af sagen:

- Afgørelse om ikke VVM-pligt af 15. december 2006.
- Ansøgning nr. 14356 version 7 af 9. juni 2010
- Møde med ansøger og konsulent d. 15. juni 2011.
- Udtalelse fra Naturgruppen i Herning Kommune
- Supplerende oplysninger frem til 25. oktober 2011

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til reglerne i Husdyrloven¹ med tilhørende Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug², Husdyrgødningsbekendtgørelsen³ samt Miljøstyrelsens digitale vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug⁴.

Ejendommen er omfattet af § 12, da ejendommen udvides til mere end 250 DE. Derfor skal ansøgningen i henhold til Husdyrlovens § 55 offentliggøres, så offentligheden får lejlighed til at se ansøgningen og udtale sig herom. Ansøgningen er offentliggjort d. 29. juni 2011 i Herning Folkeblad og ansøgningsmaterialet har været tilgængeligt på Herning Kommunes hjemmeside fra d. 29. juni 2011 til og med d. 13. juli 2011.

Miljøgodkendelsen har været i høring fra 28. oktober 2011 til 14. december 2011.

¹ Lovbek. om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1486 af 04/12 2009

² Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 294 af 31/03/2009 med efterfølgende ændringer

³ Bekendtgørelse om husdyrbrug og erhvervmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 1695 af 19/12 2006 med efterfølgende ændringer

⁴ Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug. Version 2.0 – 14. januar 2011

Klagevejledning og offentliggørelse

Herning Kommune har givet miljøgodkendelse til udvidelse af husdyrbruget på Bredvigvej 24, 7490 Aulum. Miljøgodkendelsen er givet i medfør af § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1486 af 04/12 2009.

Det er muligt at klage over afgørelsen til Natur- og Miljøklagenævnet. De, der kan klage, er ansøger og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen. Man kan klage inden fire uger efter afgørelsens annoncering, det vil sige senest d. 18. januar 2012. Miljøgodkendelsen bliver offentliggjort i Herning Folkeblad d. 21. december 2011.

Klagen skal rettes til Natur- og Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, DOG skal klagen sendes skriftligt til Herning Kommune, Land og Natur, Rådhuset, Torvet, 7400 Herning eller på e-mail: landbrugsgruppen@herning.dk. Herefter videresendes klagen med tilhørende bilag til Natur- og Miljøklagenævnet. Herning Kommune skal have klagen senest den 18. januar 2012 indenfor rådhusets kontortid.

Der opføres ny bebyggelse i henhold til Husdyrlovens § 22, og en eventuel klage har derfor opsættende virkning, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, hvorfor godkendelsen ikke kan udnyttes før klagefristen er udløbet i henhold til Husdyrlovens § 81, stk. 1. Hvis afgørelsen påklages, bliver det meddelt ansøger.

Denne afgørelse kan også indbringes for domstolene, jf. Husdyrlovens § 90. Det skal ske indenfor seks måneder efter annonceringen.

Med venlig hilsen

Kirsten Brødbæk
Miljøtekniker
Miljø og Klima

Interessentliste for høringsperiode og offentliggørelse

Nedenstående er orienterede om udkastet til miljøgodkendelsen og om den endelige miljøgodkendelse:

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 84:

- **Ansøger/lejer:** Jørgen Breinholt, Bredvigvej 24, 7490 Aulum
- **Konsulent:** Heidi Birch Wentzlau, Svinerådgivning Vest, Birk Centerpark 24, 7400 Herning
- **Naboer:**
 - N. Villadsen, Hallundbækvej 6, 7490 Aulum
 - Hans Christian Øhlenschläger, Hallundbækvej 10, 7490 Aulum
 - Hartvig D. E. Nielsen, Hallundbækvej 18, 7490 Aulum
 - Ole Bjerre Christiansen, Toppergårdvej 9, 7490 Aulum
 - Peter Frandsen, Toppergårdvej 5, 7490 Aulum
- **Ejere af forpagtningsarealer:**
 - Peter Frandsen, Toppergårdvej 5, 7490 Aulum
 - Lissi Marie Jeppesen, Bækvej 18, 7451 Sunds
- **Ejere af aftalearealer:**
 - Ove Andersen Kloster, Omlosevej 2, 7490 Aulum
- Naturstyrelsen Vestjylland, Holstebrovej 31, 5950 Ringkøbing. E-mail: ves@nst.dk
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg. E-mail: midt@sst.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 85:

- Danmarks Fiskeriforening, H.C. Andersens Boulevard 37, 1553 København V. E-mail: mail@fiskeriforening.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 3, Postboks 2188, 1017 København K. E-mail: fbr@fbr.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1, 1651 København V. E-mail: ae@aeraadet.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 86 – lokale foreninger:

- Danmarks Naturfredningsforening, Lokalfdeling Herning, E-mail: herning@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Lokalfdeling Herning. E-mail: herning@dof.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Lokalfd. E-mail: leif.poulsen@net.telenor.dk
- Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, Att.: Bent Odgaard, E-mail: bent.odgaard@geo.au.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 87 – landsdækkende foreninger:

- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. E-mail: natur@dof.dk
- Friluftsrådet, Scandlagade 12, 2450 København SV, Att.: Karsten Johansen. E-mail: lundthing@mail.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-mail: dn@dn.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4 B, 2200 København N. E-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Botanisk Forening, Sølvgade 83, 1307 København K, Att.: Bent Odgaard. E-mail: bent.odgaard@geo.au.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten. E-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk

Andre:

- Herning Museum, Museumsgade 32, 7400 Herning. E-mail: herningmuseum@herningmuseum.dk
- Naturstyrelsen Midtjylland, Bjørnkærvej 18, 7540 Haderup. E-mail: mjury@nst.dk

Vilkår for husdyrproduktion på Bredvigvej 24, 7490 Aulum

I vilkårsdelen fremgår de betingelser, hvorunder husdyrbruget skal drives. Grundlaget for godkendelsen fremgår af ansøgningen, og svinebruget skal drives i overensstemmelse hermed. Der gøres opmærksom, på at eventuelle lovkrav fra andre love skal overholdes, selvom disse ikke er medtaget.

Drift og indretning

1. Vilkårene i denne godkendelse skal, hvis andet ikke er anført, være opfyldt fra den dato, hvor godkendelsen træder i kraft. Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år efter at godkendelsen er meddelt.
2. Der skal til enhver tid være et eksemplar af miljøgodkendelsen på husdyrbruget. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med de stillede vilkår.
3. Ved ophør med husdyrproduktion, skal der udføres begrænsende foranstaltninger mod forurening:
 - Alle anlæg skal tømmes og rengøres for husdyrgødning, der bortskaffes efter gældende regler.
 - Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til affaldsregulativerne
4. Der skal etableres beplantning af egnstypiske træer omkring den nye gyllebeholder senest 6 måneder efter etablering af gyllebeholderen.
5. Den slørende beplantning omkring gyllebeholderen på Toppergårdvej 5a, skal bevares tilstrækkelig høj, til at sløre overdækningen af gyllebeholderen.
6. Den nye gyllebeholder på Bredvigvej 24 skal fjernes, når den ikke længere er i brug til opbevaring af husdyrgødning.
7. Boringen DGU nr 75.1017 skal sløjfes af en godkendt brøndborer inden etablering og renovering af bygning 6 og 7

Som følge af vilkår 1 bortfalder den del af godkendelsen, der ikke er udnyttet inden 5 år fra denne afgørelses meddelelse. Med "udnyttet" menes, at det ansøgte bygge- og anlægsarbejde er iværksat. Det er en forudsætning for overholdelse af fristen, at den udnyttelse, der er påbegyndt inden fristens udløb, fortsættes og færdiggøres i et rimeligt tempo og normalt er afsluttet inden for et år efter fristens udløb. Et påbegyndt byggeri kan således ikke afbrydes i en længere periode og derefter genoptages. I så fald vil miljøgodkendelsen blive anset for bortfaldet.

Hvis den meddelte miljøgodkendelse ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år (efter de 5 år er gået) betragtes det som kontinuitetsbrud. Så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år.

Ejeren af ejendommen, Bredvigvej 24, 7490 Aulum er ansvarlig for overholdelse af vilkårene.

Årsproduktion

8. Tilladt årsproduktion:

600 årssøer

18.000 smågrise (7,2 – 32 kg)

9.000 polte (1.800 stk. 32 – 108 kg og 7.200 stk. 32 – 80 kg)

Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten nedenfor:

Staldafsnit nr.	Staldsystem	Antal	Vægt (kg)	DE	Antal stipladser
1.1.3 Byg. 8. Smågrisestald	2-klimastald, delvis spaltegulv	5.300	7,2 - 32	26,61	900
1.1.4 Byg. 7. Poltestald	Drænet gulv + spalter (33/67)	1.800	32 - 108	50,90	450
1.1.5 Byg. 9. Ny farestald	Kassestier, delvis spaltegulv Gyllekøling 15 %	600		42,07	156
1.1.6 Byg. 11. Ny drægtighedsstald	Løsgående, delvis spaltegulv Gyllekøling 30 %	360		58,48	324
1.1.7 Byg. 12. Ny Løbestald	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv Gyllekøling 30 %	240		38,99	216
1.1.8 Byg. 10. Ny smågrisestald	2-klimastald, delvis spaltegulv Gyllekøling 20 %	12.700	7,2 - 32	63,76	2.000
1.1.9 Byg. 6. Renoveret poltestald	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv Gyllekøling 20 %	7.200	32 - 80	110,68	1.300
DE i alt:				391,49	

Nedgang i slagtevægten må ikke konverteres til flere dyr. Ved små ændringer i produktionen, for eksempel ændret slagtevægt på under 3 kg, skal der indsendes dokumentation for, at der ikke sker en stigning i lugt, ammoniak, P ab lager, N ab lager og DE.

Antallet af dyr angiver den tilladte produktionsstørrelse. De angivne dyreenheder er opgivet i henhold til den ved godkendelsestidspunktet gældende Husdyrgødningsbekendtgørelse⁵.

⁵ Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 1695 af 19/12 2006

Ammoniakreducerende miljøteknologi

9. I den renoverede poltestald (byg 6) skal der etableres gyllekøling ifølge teknologiblad "køling af gyllen i svinestalde". Gyllekølingssystemet skal medføre en reduceret ammoniakemission på 20 % med en drifttid på 8760 timer. Der skal i gennemsnit køles med minimum 22 W/m² i den angivne drifttid på 8760 timer. Gyllekølingen skal være i drift, når poltene indsættes i stalden.
10. I den nye farestald (byg 9) skal der etableres gyllekøling ifølge teknologiblad "køling af gyllen i svinestalde". Gyllekølingssystemet skal medføre en reduceret ammoniakemission på 15 % med en drifttid på 8760 timer. Der skal i gennemsnit køles med minimum 16 W/m² i den angivne drifttid på 8760 timer. Gyllekølingen skal være i drift, når stalden tages i brug.
11. I den nye drægtighedsstald (byg 11) skal der etableres gyllekøling ifølge teknologiblad "køling af gyllen i svinestalde". Gyllekølingssystemet skal medføre en reduceret ammoniakemission på 30 % med en drifttid på 8760 timer. Der skal i gennemsnit køles med minimum 23 W/m² i den angivne drifttid på 8760 timer. Stalden skal etableres og anvendes med mekanisk udmugning (linespil). Gyllekølingen skal være i drift, når stalden tages i brug.
12. I den nye løbeafdeling (byg 12) skal der etableres gyllekøling ifølge teknologiblad "køling af gyllen i svinestalde". Gyllekølingssystemet skal medføre en reduceret ammoniakemission på 30 % med en drifttid på 8760 timer. Der skal i gennemsnit køles med minimum 23 W/m² i den angivne drifttid på 8760 timer. Stalden skal etableres og anvendes med mekanisk udmugning (linespil). Gyllekølingen skal være i drift, når stalden tages i brug.
13. I de nye klimastalde (byg 10) skal der etableres gyllekøling ifølge teknologiblad "køling af gyllen i svinestalde". Gyllekølingssystemet skal medføre en reduceret ammoniakemission på 20 % med en drifttid på 8760 timer. Der skal i gennemsnit køles med minimum 22 W/m² i den angivne drifttid på 8760 timer. Gyllekølingen skal være i drift, når stalden tages i brug.
14. Der skal indsendes beregninger foretaget af gyllekølingsselskabet inden staldene tages i brug, som viser den påkrævede drifttid og størrelsen af varmepumpens køleeffekt, til dokumentation for reduktion af ammoniakemissionen.
15. Gyllekølingsanlæggene skal være i drift i henhold til de indsendte beregninger.
16. Der skal monteres en typegodkendt energimåler på varmepumpen. Energimåleren skal være forsynet med automatisk data-logger, der registrerer den månedlige og årlige køleydelse målt i KWh.
17. Gyllekøleanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper køleanlægget. Anlægget må ikke kunne genstarte automatisk efter driftsstop.
18. Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget
19. Den nye gyllebeholder (5.500 m³) og gyllebeholderen på Toppergårdvej (2.000 m³) skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt efter Teknologiblad "Fast overdækning af gyllebeholder" af 11.11.2010. Den nye gyllebeholder må ikke tages i anvendelse inden teltoverdækning er etableret. Fast overdækning på gyllebeholderen på Toppergårdvej skal være etableret senest den dato, hvor dyreholdet udvides til mere end 120,93 DE.
20. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
21. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen.
22. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Herning Kommune skal straks underrettes herom.

Vaskeplads og afledning af vaskevand

23. Al vask af grisetransportbiler, maskiner og redskaber skal foregå på en støbt plads med fast bund, hvor bortledning af spildevandet sker til en opsamlings- eller gyllebeholder. Udbringning skal ske jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for udbringning.

Rengøring af sprøjteudstyr og maskiner samt påfyldning af sprøjtemiddel til marksprøjte skal foregå på en fast plads med tæt bund og afløb til opsamlings/gyllebeholder eller på det areal der lige er blevet sprøjtet. Ellers kan vask af marksprøjten foregå ved at skyllevandet spredes på den mark, der lige er sprøjtet.

Gyllehåndtering

35. Håndtering af gylle og pumpning af gylle skal foregå under opsyn, så spild undgås og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
36. Påfyldning af gyllevogne o.l. skal enten foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning eller med gyllevogne, som har påmonteret pumpe og returløb, således at spild af husdyrgødning undgås.
37. Pumpning af gylle fra stalde til gyllebeholder skal ske indenfor tidsrummet klokken 07.00 til 17.00.

Det skal sikres, at der ved utilsigtet start ikke pumpes gylle udenfor tanken. Overpumpningen af gylle skal foregå under opsyn. Hvis fortank er forsynet med flow-måler, er overvågning ikke nødvendigt.

Transport

Jf. færdselsloven § 87 må der ikke på vej henkastes eller efterlades noget, der kan være til fare eller ulempe for færdslen. Såfremt der fra køretøj tabes eller spildes noget på vej, der kan være til fare eller ulempe for færdslen, skal dette straks fjernes. Kan dette ikke ske, skal andre, indtil faren eller ulempen er fjernet, ved afmærkning eller på anden lignende måde gøres opmærksom på forholdet. For at mindske gener fra transport af gylle, henstilles det til at transport foregår indenfor normal arbejdstid. Sæsonbetonet arbejde kan dog forekomme udenfor disse tidspunkter, men skal søges begrænset.

Uheld og driftforstyrrelser

38. Beredskabsplanen skal gennemgås med de ansatte mindst 1 gang om året. Dato for sidste gennemgang skal fremgå i beredskabsplanen.
39. Beredskabsplanen skal være let tilgængelig og synlig for de ansatte og øvrige, der færdes på ejendommen. Den skal findes i et sprog, der forstås af de ansatte.
40. Beredskabsplanens indhold skal udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand, ol.

Det er Herning Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan er BAT og derudover vil være til stor hjælp for landmanden, såfremt der skulle ske et uheld.

Opbevaring af olie og kemikalier

41. Olie, rengøringsmidler, medicin og kemikalier skal opbevares i egnede beholdere med tætsluttende låg. Beholderne skal være beregnet til formålet og skal være tydeligt mærket med angivelse af indhold.
42. Oplagspladsen skal være afskærmet mod nedbør. Opbevaring skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, så spild kan opsamles og derved sikre mod afløb til jord, kloak, overflade- eller grundvand.
43. Opbevaringen af smøreolier og kemikalier skal ske således, at der er opsamlingskapacitet til en mængde, svarende til rumindholdet af den størst benyttede beholder.
44. Tankning af diesel- og fyringsolie skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, så spild kan opsamles og derved sikre mod afløb til jord, kloak, overflade- eller grundvand. Tankningen skal ske under opsyn.
45. Spild af olie og lignende skal opsamles med det samme og bortskaffes som olieaffald.

Herning Kommune har stillet vilkår om, at oplagspladsen skal være udformet sådan, at der ikke kan ske afløb til og forurening af jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Vilkåret er stillet, da der er stor risiko for spild på jorden, der hvor traktorer og andre motoriserede landbrugsmaskiner påfyldes med brændstof.

Døde dyr

Der gøres opmærksom på, at nedenstående punkter⁶, om opbevaring af døde dyr skal overholdes:

- Indtil selvdøde og aflivede dyr er blevet afhentet, skal de opbevares på en skyggefuld afhentningsplads i tilknytning til den pågældende besætning.
- Hvis der anvendes overdækning skal det være fast overdækning f.eks. kadaverkappe eller kadaverpresenninger hvor der er indsyet jernrør i kanten til afstivning. Det anbefales, at der laves huller i kadaverkappen for at øge ventilationen.
- Dyrene skal placeres på et underlag, så de er hævet i en passende afstand fra jorden.
- Hvor det er nødvendigt, sikres afhentningspladsen mod ådselædende dyr. Afhentningsstedet skal ligge i en passende afstand fra produktionsbygninger og offentlig vej.
- Afhentningsstedet skal ligge ved fast tilkørselsvej og være tilgængelig for opsamlingsmateriellet.
- Selvdøde og aflivede dyr kan opbevares på køl eller frost i lukkede overdækkede containere.
- Der må ikke anvendes presenninger eller lignende løse dele til overdækninger af døde dyr.

Der kan også etableres en kølebrønd til opbevaring af døde dyr. En kølebrønd etableres med støbt bund med fire færdigstøbte sider, der er samlet med fals og not og gravet ned. Kølebrønden er etableret med et låg af fiberglas. Hvis en kølebrønd skal etableres skal der udfyldes et oplysningsskema med blandt andet angivelse af beliggenheden til Herning Kommune

Skadedyr

46. Der skal overalt på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrlaboratorium.

Der gøres opmærksom på, at opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som straks skal afhjælpes. Endvidere skal gener fra fluer bekæmpes effektivt. Derfor stilles der vilkår om dette forhold.

⁶ Fødevarerstyrelsens bekendtgørelse nr. 439 af 11.maj 2007 om opbevaring af døde dyr

Lugt

47. Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres, at staldene, udenomsarealer og fordringsanlæg holdes rene.

Støj

48. Husdyrbrugets samlede bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer, angivet som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau målt i dB(A). Tallene i parentes angiver midlingstiden⁷ inden for den pågældende periode:

Dag	Kl. 07-18	55 dB(A)	(8 timer)
Aften	Kl. 18-22	45 dB(A)	(1 time)
Nat	Kl. 22-07	40 dB(A)	(1/2 time)
Lørdag	Kl. 07-14	55 dB(A)	(7 timer)
Lørdag	Kl. 14-22	45 dB(A)	(4 timer)
Søn- og helligdag	Kl. 07-22	45 dB(A)	(8 timer)

49. Hvis Herning Kommune skønner, at eventuelle klager vedrørende støj er velbegrundede, skal ejendommen for egen regning eftervise, at de stillede støjkraav er overholdt.

Udarbejdelse af handleplaner ved uforudsete gener

50. Hvis Herning Kommune vurderer, at husdyrbruget giver anledning til flere støj-, lugt-, støv- og/eller lysgener for omkringboende end forventet, skal husdyrbruget udarbejde en handlingsplan, som godkendes af Herning Kommune og derefter gennemføres.
51. Støj- og lugtmålinger kan kræves udført maksimalt én gang årligt. Udgiften til målingerne afholdes af ansøger og udføres i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledninger.

Separation af husdyrgødning

52. Al husdyrgødning produceret på ejendommen skal separeres inden udbringning eller afsætning til aftalearealer. Separationsanlægget skal etableres og tages i brug senest den dato, hvor dyreholdet udvides til mere end 120,93 DE.
53. Der skal indgås skriftlig aftale om afsætning af fiberfraktionen udskilt af husdyrgødningen udenfor husdyrbruget. Aftalen skal indgås inden separationsanlægget tages i drift. Aftalen skal som minimum indeholde følgende oplysninger:
- leverandørens og modtageren navn, adresse og CVR-nr
 - hvor mange kg kvælstof og hvor mange kg fosfor, som aftalen omfatter
54. Der skal udtages årlige prøver af væskefraktionen og fiberfraktionen af et akkrediteret laboratorium. Prøverne skal undersøges for N og P. Resultat af prøverne skal gemmes i minimum 5 år og forvises for Herning Kommune i forbindelse med tilsyn.
55. Separationsanlægget skal fjerne minimum 28 % af gyllens Total-N som fiberfraktionen.
56. Separationsanlægget skal fjerne minimum 54 % af gyllens Fosfor som fiberfraktionen.
57. Separationsanlægget skal placeres på plads med fast bund og afløb til beholder. Plads og beholder skal opfylde de samme krav som opbevaringsanlæg til husdyrgødning.

⁷ Midlingstiden er gennemsnitlig stør over tid kombineret med middelværdien over tid.

Udbringningsarealer

58. Udbringning af gødning mm. må ikke foretages på jord, som er vandmættet, oversvømmet, frossen eller dækket af sne. Udbringning må heller ikke foretages på stejle skrånende arealer, hvor der er risiko for afstrømning.
59. Udbringningsarealet må maksimalt tilføres 27.402 kg N og 3.698 kg P svarende til 1,36 DE pr ha.
60. **Arealer i spredningskorridorer**
Mark 111-0, 112-0 og 113-0 skal have 10 meter dyrkningsfri bræmme til vandløb jvf kortbilag 11
61. **Fraført husdyrgødning - Aftalearealer**
Der må afsættes husdyrgødning svarende til 4.200 kg N og 567 kg P på arealer tilhørende Ove Kloster, Ommosevej 2, 7490 Aulum. jvf kortbilag 2

Såfremt der sker ændringer med hensyn til udbringningsarealernes omfang og placering i forhold til det, der indgår i miljøgodkendelsen – jf. bilag og kortbilag - skal dette anmeldes til Herning Kommune efter bestemmelserne i §§ 15-16 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug. Kommunen skal derefter vurdere om udbringning af husdyrgødning på de anmeldte arealer kan påvirke miljøet væsentligt – jf. § 16 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Ændring af udbringningsarealer: Nye arealer kan erstatte arealer i den allerede meddelte miljøgodkendelse, hvis disse som minimum dækker samme areal, og at disse ikke er mere sårbare. Der skal i den forbindelse skelnes mellem ejendommens arealer (ejede og forpagtede arealer) og arealer, hvor der indgås aftale om overførsel af husdyrgødning, idet nye arealer kun kan erstatte arealer inden for tilsvarende kategori. Kommunens vurdering af sårbarheden af de anmeldte arealer foretages som udgangspunkt ud fra de generelle beskyttelsesniveauer i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, som er gældende på anmeldelsestidspunktet.

Anmeldelse af udskiftning af udbringningsarealer skal senest fremsendes til kommunen før planårets begyndelse den 1. august via IT-ansøgningssystemet på www.husdyrgodkendelse.dk eller tilsvarende system. Kommunen skal inden 1. oktober tilkendegive, om de anmeldte arealer kan betragtes som mere sårbare end de udbringningsarealer, der ønskes udskiftet. Hvis arealerne bedømmes mere sårbare, kan anmeldelsen trækkes tilbage, og der kan anmeldes nye arealer senest den 15. oktober. Hvis Kommunen har indsigelser imod de anmeldte arealer, skal dette meddeles anmelder senest den 31. december.

Udskiftning til arealer, som er mere sårbare end allerede godkendte arealer, kan kun ske efter forudgående godkendelse efter § 11, § 12 eller § 16 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Egenkontrolvilkår

62. Herning Kommune skal straks orienteres om følgende forhold:

- Ejerskifte af virksomhed
- Indstilling af driften for en længere periode

63. Til dokumentation for, at produktionsomfang, fodring, udbragte mængder af husdyrgødning og drift af arealerne er inden for godkendelsens rammer, skal følgende dokumenter opbevares imellem 2 miljøtilsyn og forevises ved tilsyn:

- Husdyrindberetning
- Regnskaber for solgte dyr/slagteriefregninger
- Markbog / gødningsregnskab

64. **Ammoniakreducerende teknologi**

Egenkontrol fast overdækning

- a. Der skal føres en logbog for gyllebeholdere med fast overdækning, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i perioden mellem 2 samlede miljøtilsyn og forevises på Herning Kommunes forlangende. Logbogen skal føres fra teltoverdækningerne er etableret.

Egenkontrol til gyllekøling

- a. Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt.

Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende:

- Afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmer samt sikkerhedsanordningen.
 - Kontrol af kølekredsens ydelse.
- b. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 8 dage.
- c. Registreringen fra datalogger, logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige service rapporter skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

65. **Separation**

- a. Der skal indgås skriftlig aftale med producenten om årligt serviceeftersyn af gylleseparationsanlægget.
- b. Vedligeholdelse af gylleseparationsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget og forevises på Herning Kommunes forlangende.
- c. Skriftlige aftaler om afsætning af fiberfraktionen, den skriftlige serviceaftale samt de årlige service rapporter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

66. **Gødningsopbevaring**

- a. Beholdere til husdyrgødning skal om muligt tømmes helt mindst en gang om året, således at der kan ske en indvendig og udvendig inspektion med henblik på reparation og vedligeholdelse. Inspektionen og tiltag skal noteres i logbogen.

67. **Forbrug af vand og energi**

- a. Der skal på ejendommen foretages et energieftersyn af et energiselskab eller -konsulent, hvor de energiforbrugende processer i ejendommen gennemgås. Der skal udarbejdes en rapport som indeholder resultater og evt. konkrete energisparforslag. Rapporten skal indsendes som kopi til Herning Kommune inden byggeriet af den nye stald påbegyndes.
- b. Ejendommen skal tilknyttes Energistyring "Erhverv" med automatisk fjernaflysning af el.
- c. Der skal etableres særskilt vandmåler til registrering af det samlede vandforbrug til drikkevand, rengøring og vandspild. Vandforbruget skal aflæses kvartalsvis og noteres i en journal. Journalen skal gemmes i perioden mellem 2 samlede miljøtilsyn efter afslutning. Vandmåleren skal etableres senest 1. januar 2014.

68. Affald

- a. Ejendommen skal overholde Herning Kommunes erhvervsregulativ.
- b. Der skal til enhver tid kunne forevises kvittering/dokumentation for hvortil farligt affald (herunder også medicin- og kany-leaffald) fra den erhvervsmæssige del af landbruget bortskaffes.

69. Fraført husdyrgødning - Aftalearealer

- a. Aftalearealerne skal tilføres overskydende forarbejdet husdyrgødning fra bedriften (mængden > 27.402 kg N og 3.698 kg P), der skal derfor foreligge dokumentation for fraførelse af forarbejdet husdyrgødning svarende til en mængde på op til 4.200 kg N og 567 kg P.
- b. Der må kun ske afsætning af husdyrgødning til udbringning på de i ansøgningen angivne aftalearealer (jf. bilag 2 samt nedenstående tabel) samt i henhold til gældende regler.
- c. Der skal føres en journal eller kunne fremvises anden dokumentation, der viser aftaler om udbringning af husdyrgødning fra bedriften. Aftalearealernes størrelse, placering, ejerforhold samt tidshorisont for indgåede aftaler skal være oplyst..

Ejendom	Mark nr.	Samlet mængde husdyrgødning
Ove Kloster, Ommosevej 2, 7490 Aulum	1-0, 2-0, 3-0, 4-0, 5-0, 6-0, 7-0, 8-0, 10-0, 11-0, 12-0, 13-0, 14-0, 16-0 18-0, 18-10,	4.200 kg N 567 kg P

Uddybning af vilkår **GØDNINGSSOPBEVARING**: Når der ved indvendig og udvendig inspektion står "om muligt", er det ikke intentionen, at hele beholderen skal frilægges for inspektion, men blot at den en gang om året efterses for evt. revner mm.

Uddybning af vilkårene omkring **vand og energi**: Formålet er at skabe større åbenhed og forståelse for virksomhedens miljøforhold. Miljø- og ressourcestyring bygger på en helhedsvurdering ud fra et princip om at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen. Det drejer sig om at minimere anvendelsen af energi, næringsstoffer, vand, pesticider osv., således at tabene til omgivelserne bliver så små som muligt under hensyntagen til produktionens lønsomhed. Ved jævnlig aflæsning af energimålere kan der hurtigt dannes et overblik over energiforbruget og samtidig sikres mod uforudsete udgifter. Alene ved at forholde sig kritisk til forbruget kan der erfaringsmæssigt opnås besparelser på op mod 5-10 % af årsforbruget. Det samme er gældende for vandforbruget. Ved jævnlig aflæsning af vandmålere kan der hurtigt dannes et overblik over vandforbruget og samtidig sikres mod spild.

Uddybning af vilkår omkring **Affald**: Ejendommen skal overholde Herning Kommunes erhvervsregulativ og bortskaffelse skal ske i overensstemmelse med dette. Endvidere er ejendommen omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen⁸.

Farligt affald skal i henhold til Herning Kommunes erhvervsregulativ⁹ bortskaffes til godkendte modtageanlæg og transporten af farligt affald skal ske af godkendte transportører. Godkendte transportører og modtageanlæg kan findes på www.herning.dk under erhverv/ erhvervsaffald.

I henhold til bekendtgørelse om affald¹⁰, kan op til 200 kg farligt affald pr. år afleveres på Genbrugspladsen, men større mængder skal afhentes via en godkendt transportør. Dog må der ikke bortskaffes mere en 25 kg eller 25 l farligt affald af gangen.

Kvitteringer på korrekt bortskaffelse for affaldstyper under kategorien "farligt affald" skal gemmes i mindst 5 år og skal kunne forevises, når kommunen beder om det.

⁸ Bekendtgørelse nr. 224 af 07/03/2011

⁹ Bilag 1-1 i Regulativ for erhvervsaffald udstedt 1. juli 2010

¹⁰ § 39 stk. 5 i Bekendtgørelse nr. 224 af 07/03 2011 om affald

Virksomheder kan aflevere samme fraktioner som borgere, dvs. at virksomheder nu kan aflevere op til 10 asbestplader om året, men virksomheder kan fortsat ikke aflevere landbrugsplast og medicin fra landbrug og andre fraktioner, som almindelige borgere ikke har.

På genbrugspladserne i Herning, Aulum, Vildbjerg, Kibæk og Sdr. Felding udleveres der kvittering ved aflevering af farligt affald, som fx spildolie (i max 25 l emballage), oliefiltre, akkumulatorer, spraydåser, malingsrester, tomme oliedunke og kemikalierester (pesticidaffald). Der må dog maksimalt bortskaffes 200 kg farligt affald pr. år på genbrugspladserne.

Følgende må **ikke** afleveres på genbrugspladsen:

Affaldstype	Afleveringssted
– Medicinrester	Leveres til godkendt modtager af farligt affald
– Kanyler	Leveres til godkendt modtager af farligt affald
– Landbrugsplast	Leveres til godkendt modtager, fx Østdeponi
– Udtjente maskiner og udstyr	Skrothandler

Afhentning af farligt affald, der ikke modtages på genbrugspladsen skal ske af godkendte transportører, Der kan findes link til Miljøstyrelsens liste på www.herning.dk/virksomheder

Registrering af affaldsproduktionen betragtes som BAT. Ejeren får derved mulighed for at skaffe sig et overblik over eventuelle indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen.

Herning Kommunes samlede vurdering

På baggrund af ansøgningsmaterialet og opstartsmøde med ansøger og dennes konsulent, supplerende oplysninger fra ansøger, udtalelse fra Herning Kommunes naturgruppe og byggesag, samt Herning Kommunes registreringer af områdets grundvands-, vandløbs- og naturforhold har kommunen vurderet, at miljøgodkendelsen, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Det er derfor Herning Kommunes opfattelse at:

- udvidelsen kan ske under hensyntagen til de landskabelige værdier,
- driften kan ske uden væsentlige gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.)
- husdyrbruget drives under anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)
- der er sikret en tilfredsstillende beskyttelse af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning.

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger overholder udvidelsen afskæringskriterierne. Derfor meddeler Herning Kommune miljøgodkendelse til husdyrbruget på en række vilkår. I det følgende uddybes den samlede vurdering af det ansøgte.

Undersøgte alternativer

Forudsætningerne for den ansøgte udvidelse er at skabe en rentabel produktion på ejendommen. Grundlaget herfor er skabt gennem udvidelse af udbringningsarealer i form af forpagtning. Det har givet mulighed for at udbygge produktionen på ejendommen. En rentabel produktion anses ikke for realistisk uden udvidelse af dyreholdet. 0-alternativet er således ikke et reelt alternativ.

Ejendommens eksisterende drægtighedsstalde er indrettet med søer i bokse. Denne stalddtype er efter 2013 ikke mere tilladt til drægtige søer. Således er ejendommen af velfærds-mæssige årsager nødt til at bygge nye stalde til drægtige dyr.

Jørgen Breinholt driver en opformeringsbesætning med produktion af levedyr til salg. Markedet for afsætning af levedyr har, efter en årrække med vigende salg, en forventning til at afsætningen igen vil stige. Således ønsker ejer at tilpasse sin produktion for at kunne imødekomme efterspørgslen på større og større partier dyr. Ejer ønsker at sikre sig et solidt kundegrundlag og danne basis for en bredere kundegruppe, når man kan levere større partier efter udvidelsen af soholdet. Især udenlandske kunder efterspørger større partier, idet deres produktioner ofte er større end de danske. Derudover står ansøger overfor et generationsskifte på bedriften. Også dette bevirker, at produktionen ønskes udvidet og ajourført til nutidige produktionsforhold. En rentabel produktion anses ikke for realistisk uden udvidelse af dyreholdet.

Herning Kommune vurderer, at en udvidelse er nødvendig for at fremtidssikre produktionen og sikre, at produktionen overholder de dyrevelfærdsmæssige krav. Det vurderes derfor, at 0-alternativet ikke er rentabelt.

Da der er tale om en udvidelse hvor der genbruges en del eksisterende bygninger har man ikke overvejet alternative placeringer af bygningsanlægget. Se ovenfor.

Som alternativ til udvidelsen af besætningens sohold har man allerede i 2006 overvejet at etablere en slagtesvinestald til ejendommens galtgrise. Denne løsning ville imidlertid vanskeliggøre en efterfølgende udvidelse af soholdet. Det er derfor besluttet at en evt. galtgriseproduktion bør flyttes til en anden lokalitet for at prioritere soholdets placering nærmest ejer's bopæl

Herning Kommune vurderer, at den valgte løsning på længere sigt er den mest optimale for Jørgen Breinholt.

Kommentarer ved høring til udvidelsen

Udkast til miljøgodkendelsen har været i høring i 6 uger fra den 28. oktober 2011 til 14. december 2011. Der er ikke indkommet bemærkninger i høringsfasen.

Udtalelse fra andre myndigheder

Ejendommen og udbringningsarealerne er udelukkende beliggende i Herning kommune, og udenfor områder hvor kommunen vurderer det relevant at inddrage andre myndigheder. Det har derfor ikke været relevant, at indhente udtalelse fra nabokommuner eller andre myndigheder.

Aftalearealer

Ansøger benytter sig af 16 aftalearealer tilknyttet Ove Andersen Kloster, Ommosevej 2, 7490 Aulum.

Aftalearealerne er ikke beliggende indenfor nitratfølsomme områder og ligger udenfor N- eller P- klasse 1-3. Der er ikke § 3 indenfor arealet og det er ikke beliggende i habitatområde. Herning Kommune vurderer, at der ikke er forhold der medfører, at aftalearealet kan betegnes som værende sårbar, og det er derfor ikke fundet nødvendigt at udarbejde en godkendelse efter § 16 for dette areal. Der kan ikke stilles vilkår til robuste aftalearealer, og aftalearealet vil dermed ikke indgå i vurderingen af i denne § 12 godkendelse.

Vurderingsgrundlag

Miljøgodkendelsen og vurderingerne bygger på:

- Oplysninger fra ansøger og dennes landbrugskonsulent
- Opstartsmøde med ansøger og dennes landbrugskonsulent
- Herning Kommunes oplysninger om områdets natur- og miljøforhold
- Områdets sårbarhed over for påvirkninger fra husdyrbruget
- Målsætninger og retningslinjer fra Herning Kommuneplan 2009 - 2020

Der gøres opmærksom på, at miljøgodkendelsen skal revurderes om 8 år.

Varetagelse af hensyn til miljøet

I det følgende behandles det ansøgte i forhold til:

- Ejendommens placering og indretning
- Landskabsvurdering / Varetagelse af de landskabelige værdier
- Naboer (placering, lugt-, støj-, flue- og lysgener m.v.)
- Jord
- Grundvand
- Overfladevand
- Natur, herunder Natura 2000
- Kulturmiljø
- BAT

Ejendommens placering og indretning

Anlæggets beliggenhed

Jf. § 20 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, skal kommunen sikre sig, at risikoen for forurening, eller væsentlige gener for omgivelserne, begrænses, hvis et anlæg ligger mindre end 300 meter fra:

- en beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzone, og som har en anden ejer end driftsherren.
- et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde.
- et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.

Husdyrbruget Øster Hallundbæk på Bredvigvej 24, 7490 Aulum ligger ifølge Herning Kommuneplan 2009 – 2020 i primært landbrugsområde.

Produktionsanlægget ligger cirka 2,5 km SØ for Hodsager, der er nærmeste byzone. Der er ingen landsbyer tættere på ejendommen end Hodsager. Se bilag 3. Omkring ejendommen ligger skove og enkelte marker adskilt af læhegn.

Der etableres en ny løbedrægtighedsstald (2.250 m²) til løsgående søer, ny fare- og smågrisestald (2100 m²). Eksisterende sostalde renoveres og indrettes til polte. De nye stalde etableres i søsten og med grå eternit tag. Højden bliver cirka 8 meter til kip. Staldene placeres umiddelbart øst for eksisterende stalde.

Der bygges en ny overdækket gyllebeholder (5.500 m³) og den eksisterende gyllebeholder (2.000 m³) på Toppergårdvej overdækkes. Den overdækkede gyllebeholder placeres cirka 50 meter syd for de nye stalde. Ejendommen er omkranset af skov og overdrev. Mod nord ligger et vandløb placeret og derfor ønskes gyllebeholderen placeret så langt fra vandløbet som muligt. Der bliver cirka 180 meter og en svag hældning til vandløbet.

Der opsættes også 2 nye udendørssiloer med tilknytning til den nye smågrisestald, der etableres nye ramper for ind-/udtransport af dyr og der laves en betonsstøbt plads med afløb til separator og fibercontainer.

Ejendommens mindste gyllebeholder (1.000 m³) ligger i vejen for renoveringen/udvidelsen af stalde og fjernes derfor i forbindelse med byggearbejdet.

Placering af nye eksisterende bygninger fremgår af situationsplan og bygningsbeskrivelse i Bilag 1. Afstande til Husdyrlovens § 6 og § 8 fremgår af den miljøtekniske beskrivelse.

Herning Kommune vurderer, at det samlede bygningsanlæg - efter udbygningen – vil fremstå som en driftmæssig enhed. Herning Kommune vurderer endvidere, at udvidelsen er erhvervsmæssig nødvendig jf. ansøgers beskrivelse af 0-alternativet. Derfor vurderer Herning Kommune, at der ikke skal udarbejdes dispensation for etablering af landbrugsbyggeri indenfor skovbyggelinien. Herning Kommune vurderer, at gyllebeholderen på 5.500 m³ ikke kan placeres i umiddelbar tilknytning til byggefeltet på grund af afstand til vandløb og naturområder, så den ansøgte placering med vilkår til beplantning er den mest optimale i forhold til transport og landskab jvf § Husdyrlovens § 22. Den eksisterende gyllebeholder på Toppergårdvej er omkranset af en lille skovbevoksning. Herning Kommune vurderer derfor, at overdækningen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af landskabet i området.

Herning Kommune vurderer, at afstandskrav jf. husdyrlovens § 6 og § 8 er overholdt, idet der er stillet vilkår til, at boringen DGU nr 75.1017 ved bygning 6 og 7 fjernes inden etablering og renovering af staldene påbegyndes.

Jørgen Breinholt har søgt om fristforlængelse for udnyttelse af godkendelsen. Godkendelsen omfatter etablering af nye stalde og efterfølgende renovering af eksisterende stalde. Ligeledes skal der etableres en ny gyllebeholder og eksisterende beholder skal

overdækkes. Jørgen Breinholt ønsker at anvende egne avlsdyr pga højt indeks og sundhedsstatus. Herning Kommune vurderer derfor, at fristen kan forlænges til 5 år for udnyttelse af godkendelsen.

Staldanlæggets indretning

Det eksisterende staldanlæg (Bygning 6, 7 og 8) er bygget i perioden fra 1971 til 2002. Bygning 6 renoveres og udvides/ændres til poltestald. Bygning 9, 10, 11 og 12 etableres med meddelelse af miljøgodkendelsen.

Stald	Dyrehold	Staldtype (Effekt af valgt staldsystem)	Ammoniakred. tiltag (effekt af valgt tiltag)
6	Sostald ændres til poltestald	Delvis spaltegulv 25 – 49 % (0 %)	Gyllekøling (20 %)
7	Poltestald	Drænet gulv+ spalter 33/67 (-14 %)	Ingen
8	Klimastald	Toklimastald, delvis spaltegulv (0 %)	Ingen
9	Ny farestald	Kassestier, delvis spaltegulv (0 %)	Gyllekøling (15 %)
10	Ny klimastald	Toklimastald, delvis spaltegulv (0 %)	Gyllekøling (20 %)
11	Ny drægtighedsstald	Løsgående delvis spaltegulv (0 %)	Gyllekøling (30 %)
12	Ny løbeafdeling	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv (14 %)	Gyllekøling (30 %)

Det generelle ammoniakreduktionskrav

Da ansøgningen er indsendt efter 1. januar 2009, men inden 20. april 2011, skal projektet overholde et krav om 25 % reduktion af ammoniakfordampningen fra stald og lager for den del af dyreholdet, der udvides.

Det valgte staldsystem

I projektet er der ændringer/nyetableringer i stald 6, 9, 10, 11 og 12. Jørgen Breinholt etablerer gyllekøling i disse stalde, og begge gylleholdere overdækkes. Med disse tiltag overholdes kravet om 25 % reduktion af ammoniakfordampningen set i forhold til referencsystemet med 58,93 kg N/år.

Gyllekøling

Overskudsvarmen fra gyllekølingen anvendes til opvarmning i farestald og smågrisestald og derved mindre forbrug af flis. Gyllekølingsanlægget er derfor alene knyttet til husdyrdriften, og Herning Kommune vurderer, at etablering af gyllekøling ikke i sig selv er godkendelsespligtig efter Miljøbeskyttelsesloven.

Gylleseparering

Separeringsanlægget har en kapacitet på mindre end 30 tons pr dag, og Herning Kommune vurderer derfor, at anlægget ikke er omfattet listepunkt K 213 i Bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed.

Overholdelse af reduktionskrav

Projektet medfører en stigning i kvælstofemissionen på 3.026,16 kg N/år i forhold til nudrift. Den samlede emission fra stald og lager efter udvidelsen bliver på 5.011,44 kg N/år. Herved er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager for den del af dyreholdet, der udvides, opfyldt. Endvidere reduceres der med 58,93 kg N/år ud over det, der er nødvendig for at opfylde kravet.

Herning Kommune vurderer, at ansøgningen med de valgte staldsystemer, gyllekøling og overdækning af gyllebeholdere overholder det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager, og der ikke skal udarbejdes godkendelse efter kapitel 5 i Miljøbeskyttelsesloven.

Naboforhold

Lugt

Lugtgener fra anlæg

I Bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug er der fastsat en række lugtgenekriterier i forhold til de tre områdetyper: byzone, samlet bebyggelse og enkeltbolig på henholdsvis 5, 7 og 15 OU_E 15 pr. m³ luft. Lugtgenekriterierne kan betragtes som den maksimale, miljømæssigt acceptable lugtgenebelastning fra en given kilde ved den pågældende områdetype.

Ved lugtgeneafstand forstås den beregnede mindste afstand fra staldanlægget til det pågældende område, hvor de i lovgivningen fastsatte lugtgenekriterier med hensyn til de tre forskellige områdetyper netop er opfyldt. Lugtgenekriterierne er overholdt, hvis de fastsatte lugtgenegrænser på henholdsvis 5, 7 og 15 OU_E 15 pr. m³ luft ikke overskrides i mere end 1 % af tiden – svarende til cirka 7 timer i alt om måneden.

Lugtgeneafstandene forøges efter nærmere regler, hvis der inden for 300 meter fra den del af byzone og den pågældende beboelse i samlet bebyggelse, der ligger nærmest det pågældende staldanlæg, er andre husdyrbrug med mere end 75 DE. Tilsvarende forøges lugtgeneafstanden, hvis der er andre sådanne husdyrbrug inden for 100 meter fra enkeltbolig uden landbrugspligt. Dette sker for at indregne effekten (den kumulative effekt) af den mulige lugtpåvirkning som andre husdyrbrug i området måtte give anledning til.

Lugtgeneafstandene formindskes efter nærmere regler, hvis staldanlægget ligger nord for den pågældende områdetype. Dette begrundes med, at den hyppigste vindretning i Danmark er vestlig og sydvestlig, og at nordvind typisk forekommer i vinterhalvåret, hvor de relativt lave temperaturer, som regel medvirker til at dæmpe lugtafgivelsen.

Tabel over lugtgenegrænse for nabo, byzone, samlet bebyggelse.

Lugtgeneberegning

	Beregnet geneafstand (m)	Faktisk afstand (m)
Eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidig byzone- eller sommerhudsområder	698	2.500
Samlet bebyggelse i landzone eller område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende	519	2.500
Enkelt bolig uden landbrugspligt	225	640

Oplysningerne om den kumulative effekt skal bruges i lugtberegningen. Er der andre husdyrbrug, som medfører lugtgener i det samme punkt i byzonen, skærpes kravene til geneafstanden i forbindelse med ansøgningen. Da ejendommen ikke ligger indenfor 300 meter til byzone eller samlet bebyggelse eller indenfor 100 meter til enkelt bebyggelse, er der ikke nogen kumulativ effekt.

Herning Kommune vurderer, at udvidelsen af besætningen og nybyggeriet ikke vil medføre væsentlige lugtgener for naboejendomme, da nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt, ligger over 600 meter fra staldanlægget. Endvidere ligger både nærmeste byzone, lokalplanlagte områder og nærmeste samlede bebyggelse 2,5 km væk og dermed udenfor geneafstanden. Det vurderes derfor, at ejendommens lokaliseringsforhold er tilfredsstillende.

Støj

I forbindelse med udvidelse af dyreholdet må det forventes at medføre mere støj, både fra ventilationsanlæggene og de medfølgende aktiviteter.

De væsentligste støjkloder vil være:

Støj fra korntørring

Støj fra ventilationsanlæg

Støj fra transport og af- og pålæsning af grise

Støj fra forarbejdning og indtransport af foder

Støj fra kørsel med landbrugsmaskiner

Støj fra øvrig transport til og fra ejendommen

Følgende tiltag mod støjkilder er vurderet til at have en positiv effekt:

- transporter til og fra ejendommen sker hovedsagelig i dagtimerne
- at multistep ventilatorer arbejder ved konstant hastighed uden at de overbelastes

Når udvidelsen er foretaget, kan der forekomme mere kørsel med foder. Det vurderes endvidere, at ejendommens faste anlæg m.v. ikke vil give anledning til en ekstra støjpåvirkning af omgivelserne.

Nærmeste fuglebeskyttelsesområde er Sønder Feldborg Plantage, der ligger cirka 5 km fra staldanlægget, mens nærmeste Ramsar-område er Nissum Fjord mere end 30 km væk. Pga afstanden vurderer Herning Kommune, at udvidelsen af dyreholdet og de medførende aktiviteter ikke vil påvirke disse områder.

Herning Kommune vurderer, at afstanden til nærmeste naboejendom er så stor, cirka 200 meter, at ejendommens faste anlæg m.v. ikke vil give anledning til støjpåvirkning af omgivelserne, som vil medføre unødige gener for de omkringboende. Derfor er det ikke fundet nødvendigt at kræve en støjmåling udført. Endvidere vurderer Herning Kommune, at udvidelsen af dyreholdet og de medførende aktiviteter ikke vil påvirke nærmeste fuglebeskyttelsesområde Sønder Feldborg Plantage og nærmeste Ramsarområde Nissum Fjord på grund af afstanden.

Støv

Det forventes ikke, at transporter til og fra husdyrbruget samt indblæsning af foder vil give væsentlige støvproblemer, da afstanden til nærmeste nabo er omkring 200 meter, og der ingen naboer er ved den grusbelagte indkørselsvej. Skulle der mod forventning opstå støvproblemer, så er der stillet vilkår om udarbejdelse af handleplan og efterfølgende reaktion på denne.

Herning Kommune vurderer, at det øgede antal transporter ikke vil give problemer med støv, på grund af udkørselsforhold på grusvej ikke er forbi naboer og der er over 200 meter til nabobeboelse.

Skadedyr

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr.

Fluer

Fluer bekæmpes ved hjælp af rovfluer i gyllekanalerne og ved at holde god hygiejne i staldene. Produktionen kører i holddrift, og der er god tid til vask, desinficering og udtørring inden indsættelse af nye dyr. Desuden har de mange daglige overbrusninger af gødearealet negativ indflydelse på fluernes levevilkår og formeringsevne.

Rotter

Der er udlagt rottegift i kasser omkring alle ejendommens bygninger. Hvis der konstateres rotter og andre skadedyr på ejendommen, skal Herning Kommunes Borgerservice straks kontaktes. Endvidere kommer skadedyrskontrollen to gange om året.

Herning Kommune vurderer, at ejendommens forebyggelse og bekæmpelse af fluer og skadedyr på ejendommen er tilstrækkelig.

Lys

Lys i staldene:

Produktionen foregår i lukkede stalde.

Udendørslys:

Udendørs er der belysning på befæstede arealer og pladser, som primært anvendes i årets mørke måneder. Der er lys ved alle udleveringsramper.

Herning Kommune vurderer, at lyset i og udenfor staldafsnittene ikke vil give væsentlige problemer, da ejendommen er afskærmet af skov og læhegn. Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt kommunen finder det nødvendigt, skal bedriften lade foretage undersøgelse af forskellige lyskilder, således at lyset uden for ejendommen formindskes.

Døde dyr

Døde dyr opbevares under kadaverkappe på et hævet underlag eller i kølecontainer, indtil de afhentes af DAKA. DAKA afhenter i gennemsnit 2 gange ugentlig.

Herning Kommune vurderer, at opbevaring i kølecontainer og under kadaverkappe er tilstrækkeligt til at undgå gener fra animalsk affald.

Olie, kemikalier og medicin

Diesel opbevares i 2 stk. tanke i foderladen. Kemikalie- og olieaffald opbevares i tromler på fast bund uden afløb og med opstøbning, så evt. udslip ikke ledes til jord. Medicin opbevares i køleskab i staldene. Kanyler opbevares i kanylespand.

Der gøres opmærksom på at Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines af 23. marts 2010 skal overholdes.

Herning Kommune vurderer, at kommunens affaldsregulativ og vilkårene til opbevaringen af olie, kemikalier og medicin på fast bund og med støbt opkant er tilstrækkeligt til at hindre forurening af jord, overfladevand og grundvand med olie og kemikalier.

Transport

Ejendommen har en kort tilkørselsvej til offentlig asfalteret vej.

I den fremtidige produktion øges antallet af transportere fra cirka 407 til 725 transportere årligt. Det er primært antallet af transportere med smågrise, polte og slagtesvin, samt antallet af gylletransportere der forøges. Afhentning af grise vil i ansøgt drift blive ugentligt frem for hver anden uge som i nudrift. Alle gylletransportere sker via offentlig vej, men ingen af disse skal gennem byområder.

Dog henstilles der til, at al transport skal foregå indenfor almindelig arbejdstid for at mindske gener. Sæsonbetonet arbejde kan forekomme udenfor disse tidspunkter, men skal søges begrænset.

Herning Kommune vurderer, at antallet af transportere ikke giver væsentlige gener for naboer, da alle transportere foregår på offentlig vej.

Samlet vurderer Herning Kommune, at husdyrbrugets lugt-, støj-, støv- og lyspåvirkning af omgivelserne ikke vil medføre væsentlige gener for naboerne. Endvidere vurderes det, at husdyrbrugets flue- og skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Husdyrbruget skal overholde Herning Kommunes affaldsregulativ. Herudover vurderes det, at det øgede antal af transportere som følge af udvidelsen ikke er af et omfang, der vil indebære væsentlige gener for omkringboende.

Påvirkning af jord

Gylle

AI overpumpning af gylle foregår på betonstøbt læsseplads. Pladsen er indrettet således, at evt. overløb ledes via afløb retur til gyllebeholderen. Alternativt anvendes selvfyldende vogn med returløb til tanken. Omfangsdræn v. beholder ledes til brønd, som løbende kontrolleres af ejer.

Herning Kommune vurderer, at en betonstøbt læsseplads eller en gyllevogn med påmonteret pumpe og returløb vil medføre tilstrækkelig sikkerhed for, at der ikke sker spild af husdyrgødning. For at forhindre spild og forurening af jord og grundvand stilles der vilkår om, at al håndtering af gylle skal foregå under opsyn. Samtidig skal håndteringen af gyllen foregå på en sådan måde, at eventuelle gener begrænses.

Separationsanlæg

Der stilles vilkår til placering af separationsanlæg på fast plads med afløb til opsamlingsbeholder.

Herning Kommune vurderer, at dette er tilstrækkeligt til at sikre, at evt. spild ikke medfører forurening af jord og grundvand.

Gyllebeholder

Ansøger oplyser, at der for gyllebeholdere er tale om:

- stabile gyllebeholdere, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- at gyllebeholderne tømmes hvert år og inspiceres visuelt
- at gyllebeholdernes bunde og vægge er tætte og beskyttede mod tæring
- at der ikke er monteret spjæld på gyllebeholderne
- at alt overpumpes via neddykket rør
- at gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning
- at gyllebeholderne er overdækkede med teldug
- at gyllebeholderne kontrolleres ved 10-års beholderkontrollen

Brændstof

Når traktorer og andre motoriserede landbrugsmaskiner påfyldes brændstof m.m., er der stor risiko for spild på jorden. Derfor har Herning Kommune stillet vilkår om, at påfyldningspladser skal være udformet, så der ikke kan ske afløb til og forurening af jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Herning Kommune vurderer, at husdyrbruget med de stillede vilkår om overpumpning og håndtering af gylle og påfyldning af brændstof vil være tilstrækkelige til at forhindre spild og sikre jord og grundvand mod forurening.

Påvirkning af grundvand

Grundvand

I henhold til de generelle beskyttelsesniveauer, der er nævnt i bilag 3 i Bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, kan der i forbindelse med udvidelse af husdyrproduktion ikke tillades nogen merbelastning inden for nitratfølsomme indvindingsområder, såfremt udvaskningen fra rodzonen overstiger 50 mg nitrat pr. liter ved den ansøgte drift. En miljøgodkendelse skal endvidere leve op til udarbejdede indsatsplaner med hensyn til drikkevandsbeskyttelse.

I Herning Kommune vurderes der konkret på udvaskningsberegninger på arealer der ligger i nitratfølsomt indsatsplanområde (NFI), nitratfølsomt indvindingsopland samt nitratfølsomt område med særlige drikkevandsinteresser. Derudover foretages der en konkret vurdering af nitratudvaskningen hvis udbringningsarealerne ligger indenfor en afstand af 300 meter fra fælles vandindvindingsboringer samt i indsatsplanområder.

NFI, udpegninger

Alle udbringningsarealerne ligger udenfor nitratfølsomt indvindingsopland, nitratfølsomt indsatsplanområde og nitratfølsomme områder med særlige drikkevandsinteresser. For arealer i områder med almindelige drikkevandsinteresser, vurderes de generelle landbrugs-regler at være tilstrækkelige til at sikre grundvandet i disse områder.

Herning Kommune vurderer, at grundvandet derved er tilstrækkeligt beskyttet mod nitratudvaskning ved de generelle landbrugsregler.

Det gøres opmærksom på at der er en 5 meter sprøjte- og gødskningsfri zone omkring markvandingsboringer, havevandingsboringer og private drikkevandsboringer. Tilsvarende er der en 25 meter sprøjte- og gødskningsfri zone omkring vandværksboringer (almen vandforsyning).

Det er registeret følgende boring på ejendommens arealer:

- Mark 7-0, markvandsboring, DGU-nr 75.1555: 5 m sprøjte- og gødskningsfri zone omkring vandboringen

Herning Kommune vurderer, at ingen af udbringningsarealerne er sårbare i forhold til grundvand, og derfor er det generelle beskyttelsesniveau tilstrækkeligt til at sikre mod nitratudvaskning til grundvandet.

Påvirkning af overfladevand

Overfladevand

Plantevæksten i fjorde, indre farvande og søer er i vid udstrækning bestemt af tilførslerne af kvælstof og fosfor fra oplandene til de pågældende fjorde m.v. For store tilførsler medfører typisk en forringet miljøtilstand i disse vandområder.

I fjorde og indre farvande kan både kvælstof og fosfor – i varierende grad – virke begrænsende for plantevæksten, mens plantevæksten i søer typisk er begrænset af fosfortilførslen.

I vandløb har diffus næringsstofftilførsel typisk mindre betydning for miljøtilstanden, da andre faktorer har større betydning herfor. Erosion og overfladisk afstrømning, som direkte fører organisk materiale – herunder husdyrgødning – til vandløb, vil kunne forringe miljøtilstanden i de pågældende vandløb, mens de næringsstoffer, som et vandløb derved fører med sig, vil kunne forringe miljøtilstanden i nedstrømsliggende søer, fjorde og indre farvande.

Indhold af næringsstoffer i husdyrgødning

Indholdet af næringsstoffer i husdyrgødning har stor betydning for tabet af ammoniak, nitrat og fosfor til omgivelserne. I ansøgningen er indholdet af kvælstof og fosfor i den producerede husdyrgødning beregnet på grundlag af normal for næringsstof i husdyrgødning, udarbejdet af Danmarks JordbrugsForskning. Det er på det grundlag, Herning Kommune vurderer, om overfladevandet påvirkes.

Referencesædskiftet

Referencesædskiftet er det sædskifte, som i forbindelse med beskyttelsesniveauet for nitrat og fosfor anvendes som udgangspunkt. IT-systemet fastlægger et referencesædskifte for alle husdyrbrugets arealer, bortset fra arealer, der angives at have vedvarende græs pr. 1. januar 2007. For hver mark skal desuden aktivt vælges et sædskifte. Der er for ansøgningen på Bredvigvej 24, Aulum valgt samme sædskifte som referencesædskiftet på alle marker, og derfor stilles ingen krav til sædskiftet i miljøgodkendelsen.

Vandløb

Det fremgår af nedenstående tabel, hvilke marker der er vandløbsnære. For placering se bilag 11.

Mark nr.	Vandløbsnavn, strækning	Målsætning	Målsætning 2005
1-0	Lillekjær Bæk/Hallund Bæk	B3(F)	Ikke opfyldt
2-0	Lillekjær Bæk/Hallund Bæk	B3(F)	Ikke opfyldt
3-0	Lillekjær Bæk/Hallund Bæk	B3(F)	Ikke opfyldt
4-0	Lillekjær Bæk/Hallund Bæk	B3(F)	Ikke opfyldt
5-0	Lillekjær Bæk/Hallund Bæk	B3(F)	Ikke opfyldt
101-0	Bredvig Bæk/Stormosegrøften/Karre Mosegr.	C	Ikke opfyldt

105-1	Lillekjær Bæk/Hallund Bæk/Sdr. Mosegrøft	C	Ikke opfyldt
110-0	Pajkjær Grøft	C	Ikke opfyldt
111-0	Pajkjær Grøft	C	Ikke opfyldt
111-0	Hodsager Lilleå	B2(F)	Ikke opfyldt
112-0	Hodsager Lilleå	B2(F)	Ikke opfyldt
113-0	Hodsager Lilleå	B2(F)	Ikke opfyldt

Jævnfør Herning Kommuneplan 2009-2020 må vandløb ikke anvendes til formål, der hindrer fastholdelse eller opnåelse af de fastsatte målsætninger. Indtil vandplanerne i Herning Kommune træder i kraft gælder dog gældende bekendtgørelser samt retningslinjerne for vandløb mm. i Regionsplan 2005 for Ringkøbing Amt.

Ovenstående vandløb afvander alle til Storå, som er A-målsat. Målsætningen var jævnfør Regionsplan 2005 opfyldt. Storå har sit udløb i Nissum Fjord.

Der er sat vilkår til, at der ikke udbringes husdyrgødning på vandmættede, oversvømmede, frosne eller snedækkede udbringningsarealer, da er fare for afstrømning til vandløb, søer eller lignende.

Udbringningsarealerne skræner på intet sted ned mod vandløbene.

Herning Kommune vurderer, at udvidelsen af husdyrholdet på ejendommen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af relevante vandløb, idet de er beskyttet af de sprøjte-, gødsknings- og dyrkningsfri 2 meter bræmmer. Derudover skræner ingen af udbringningsarealerne ned mod vandløbene. Alle arealer har hidtil været benyttet til almindelig landbrugsdrift.

Nitrat

Kvælstofudvaskning

Ud fra forskellige arealers forskellige evne til at reducere nitrat på det udvaskede kvælstofs vej fra marker til sårbare Natura 2000-vandområder, har Staten fået foretaget en udpegning af områder, hvor der ikke vurderes at ske mere end en 75 %-reduktion. Disse områder er – afhængigt af reduktionsevne – kategoriseret i de såkaldte nitratklasser 1, 2 og 3.

For udbringningsarealer beliggende i områder med nitratklasse 1-3 skal der, i henhold til Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, være et lavere husdyrtryk, end de generelle harmoniregler giver mulighed for – eller anvendes bestemte virkemidler, som mindsker kvælstoftabet.

Beskyttelsesniveauet for nitrat er defineret som en skærpelse af det generelle harmonikrav ud fra nitratklasse 1-3. Afhængig af udbringningsarealernes placering, vil der på ejendomsniveau blive beregnet et samlet krav til hele husdyrbruget. Reduktionspotentialet, som ligger bag nitratklassen, er et udtryk for, hvor stor en del af kvælstoffet der bliver tilbageholdt i jorden, og derved ikke kommer ud i de danske farvande.

Alle arealer ligger udenfor nitratklasse 1-3, og derved er arealerne robuste. Det vurderes ud fra, at arealerne ligger i et opland til et Natura 2000-område, der er meget sårbart overfor kvælstofudvaskning, men mellem 76-100 % af kvælstoffet tilbageholdes jf. sårbarhedskortet og reduktionskortet udarbejdet af Miljøstyrelsen i forbindelse med udpegningen af nitratklasserne (kilde: Danmarks Miljøportal).

Det vil sige, at det er vurderet, at recipienten (primært det marine miljø) godt nok er meget sårbart i forhold til nitratudledning, men idet reduktionspotentialet er højt (reduktion af nitrat til frit atmosfærisk kvælstof) mellem marken og recipienten, udvaskes potentielt kun en lille andel af det udbragte kvælstof på arealerne til recipienten. Det er derfor vurderet, at de generelle harmoniregler er tilstrækkelige i forhold til kravene for overfladevand, og der er ikke krav om yderligere vilkår.

Beregning af nitratudvaskning

Dyretryk

følge IT-ansøgning er DEreel 1,36 DE/ha, mens DEmaks 1,4 DE/ha. DEreel er mindre end DEmaks, og beskyttelsesniveauet for nitrat-overfladevand er derfor overholdt.

Beregning af udvaskning af N via Farm-N

Udvaskningen af nitrat er beregnet i Farm-N til hhv. 93,9 kg N/ha og 91,4 kg N/ha uden og med virkemidler i ansøgt drift. De brugte virkemidler er reduceret dyretryk. Da DEreel er mindre end DEmaks, er beskyttelsesniveauet for nitrat-overfladevand overholdt.

Herning Kommune vurderer, at udvidelsen af husdyrholdet på ejendommen ikke vil medføre en væsentlig udvaskning af nitrat, idet alle arealerne ligger udenfor nitrat klasse 1-3 og dermed er robuste. Endvidere viser beregningerne, at beskyttelsesniveauet for nitrat til overfladevand er overholdt.

Fosfor

Fosforoverskud

I henhold til Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, har Staten fået foretaget en udpegning af områder, hvor der vurderes at være størst risiko for tab af fosfor til Natura 2000-vandområder, der er overbelastet med fosfor.

Disse områder udgøres af lerjorde samt af lavbundsjord, der ikke har et højt indhold af jern – svarende til lavbundsjord, der er kategoriseret i de såkaldte okkerklasser 2, 3 og 4.

For dræned eller grøftede udbringningsarealer beliggende på disse lavbundsjord (benævnes fosforklasse II) – samt for udbringningsarealer, der er drænet lerjord med et relativt højt fosfortal¹¹ (benævnes fosforklasse I eller III, afhængigt af fosfortal) – skal fosforoverskuddet holdes under bestemte niveauer. Dette indebærer bl.a., at fosforoverskuddet – uanset fosfortal – ikke må øges inden for arealer omfattet af fosforklasse II, eller at der skal være balance mellem den tilførte fosformængde og den fosformængde, som optages af og fjernes med afgrøderne.

Alle udbringnings- og aftalearealerne ligger i opland til Nissum Fjord, der er Natura 2000-område overbelastet med fosfor. Tilførslen af fosfor fra marker til overfladevand sker hovedsagelig ved udvaskning via dræn, overfladisk afstrømning, direkte grundvandsafstrømning og sand/jordfygning.

Fosforklasser

Mark 1-0, 2-0 og 5-0 ligger i fosforklasse II, hvilket betyder at fosforoverskuddet på arealerne ikke må øges uanset fosfortal, idet disse lavbundsarealer, der ligger uden for okkerklasse 1 og dermed potentielt i fosforklasse II, er dræned eller grøftede. Ingen af udbringningsarealer er beliggende i fosforklasse I og III, og er således ikke klassificeret som lerjord (JB 5- JB 10) med fosfortal over 4. Ligeledes hælder ingen af arealerne over 6 grader.

Ud fra oplysningerne om den anvendte mængde husdyrgødning ved nudrift og ansøgt drift samt oplysninger om det ansøgte udbringningsareal, kan det beregnes om beskyttelsesniveauet for fosfor er overholdt.

Fosforoverskuddet er beregnet ud fra det aktuelle standardsædskifte og den deraf beregnede normoptagelse af fosfor og tilførslen af fosfor fra husdyrgødning og anden organisk gødning. Der udbringes i ansøgt drift 22,0 kg P/ha pr. år, mens der fraføres 21,1 kg P/ha pr. år. Det giver et gennemsnitligt fosforunderskud på alle udbringningsarealer på 0,4 kg P/ha pr. år. Endvidere viser beregningerne, at det maksimalt tilladte fosforoverskud pr. ha er beregnet til 10,5 kg P/ha/år. Derved er beskyttelsesniveauet for fosfor overholdt, og der skal ikke ske en yderligere reduktion.

¹¹ Fosfortallet (Pt) fremkommer ved en bestemt analysemetode, som giver et udtryk for dyrkningsjordens indhold af fosfor, som umiddelbart kan optages af plantevæksten. En enhed i fosfortal svarer til 1 mg fosfor pr 100 g jord og til ca. 25 kg fosfor pr ha.

Okkerklasse

Mark 2-0, 5-0, 110-0, 111-0, 112-0, 113-0, 114-0, 115-0 og 116-0 ligger i lavbundsareal og i okkerklasse 1 eller derover. Hvis disse arealer i fremtiden ønskes drænet eller grøftet¹², skal Herning Kommune give tilladelse til dette, jf. Bekendtgørelse af lov om okker nr. 934 af 24/09/2009. § 2 stk. 1 og 3.

Herning Kommune vurderer, ud fra de indsendte beregninger, at beskyttelsesniveauet for fosfor er overholdt. Udbringningen af husdyrgødning må dog ikke være større end harmonireglerne giver mulighed for.

Påvirkning af natur

Arealstatus

Udbringingsarealerne er på i alt 218,83 ha, hvoraf 50,59 ha er aftalearealer. Se bilag 2. Ifølge kommuneplanen 2009-2020 er husdyrbruget og dets udbringingsarealer placeret i landzone og i primært jordbrugsområde.

Der udbringes 228,40 DE separeret husdyrgødning på ejede og forpagtede arealer, i alt 168,24 ha. Derudover afsættes 35,00 DE separeret husdyrgødning til 50,59 ha aftalearealer. Ingen af aftalearealerne er beliggende i områder med restriktioner, hvorfor der ikke skal udarbejdes arealgodkendelse af disse. Ejendommen, der er konventionel drevet, har et harmonikrav på 1,4 DE/ha. Det vurderes, at harmonikravet er overholdt.

Spredningskorridorer

Spredningskorridorer er udpeget for at modvirke fragmenteringen af naturområder og forbedre spredningsmulighederne for flora og fauna. Afhængig af særlige arters spredningsbehov kan læhegn med 'fodpose'¹³, ekstensivt drevne landbrugsarealer samt etablering af vandhuller og dyrkningsfrie bræmmer langs vandløb medvirke til forbedring af særlige arters spredningsmuligheder i landskabet.

Udbringingsarealerne Mark 111-0, 112-0 og 113-0 ligger ved Hodsager Lilleå der i Herning Kommuneplan 2009-2020 er udpeget som spredningskorridor. Herning Kommune stiller vilkår om 10 meter bræmmer langs disse vandløb, for at fremme spredningen af flora og fauna langs vandløbene. Se bilag 11.

Herning Kommune vurderer, at etablering af 10 meter bræmmer langs Hodsager Lilleå fremmer spredningen af flora og fauna i spredningskorridoren. Derudover vurderes det, at almindelig landbrugsdrift ikke vil påvirke spredningen væsentlig.

Beskyttede naturtyper - §3 og §7

§ 3 områder / NATUR

I Kommuneplan 2009-2020 for Herning Kommune er der fastsat mål for naturområdet. Planlægningen af det åbne land er en afvejning mellem benyttelse og beskyttelse, hvorfor kommunen skal fastsætte niveauet for naturbeskyttelsen. Som minimum skal den være i overensstemmelse med EU's naturbeskyttelsesdirektiver, de øvrige internationale naturbeskyttelseskonventioner og den nationale lovgivning.

I Kommuneplan 2009-2020 er der udpeget naturområder og særligt værdifulde naturområder. Naturområder i Herning Kommune omfatter områder, som er beskyttede efter Naturbeskyttelsesloven § 3, som moser, enge, overdrev, heder, søer og vandløb. Enkelte værdifulde vandløb, som ikke er beskyttede efter denne paragraf, er også medtaget. Desuden omfatter de visse fredede arealer, fredskov og egekrat, som alle har stor værdi som element i planter og dyrs spredningsveje.

De særligt værdifulde naturområder er naturområder, som rummer sjældne arter, sjældne naturtyper eller naturtyper med et højt naturpotentiale. I de fleste tilfælde har områderne en stor rigdom af arter, som er specielt knyttet til bestemte naturtyper eller til et samspil af forskellige naturtyper.

¹² Ved udgrøftning og dræning forstås enhver aktivitet, herunder ændring, vedligeholdelse og reparation, hvorved grundvandsstanden ændres

¹³ Urteåkket usprøjtet bræmme på minimum 1 meter. I en fodpose er der sollys, læ, varme og skjul og er derfor et vigtigt levested for dyr og planter.

I miljøgodkendelsesordningen er der, i kraft af den generelle reduktion af ammoniakemissionen og etablering af bufferzoner, taget det nødvendige hensyn til naturområder. Der er ikke registreret § 3 eller § 7 naturområder indenfor udbringningsarealerne. Se bilag 9 og 10.

Følgende udbringningsarealer 3-0, 4-0, 5-0, 8-0, 12-0, 13-0, 14-0, 15-0, 16-1, 17-0, 18-0, 19-0, 101-0, 102-0, 103-0, 103-1 og 105-0 ligger indenfor 1.000 meter (bufferzoner I og II) til natur beskyttet efter § 7 i Husdyrloven. Vedrørende placering Se bilag 10.

Beskrivelse af natur

De nærmeste § 3 naturområder fra husdyrbruget er:

Område nr.	Naturtype	Målsætning	Afstand til stald/lager	Retning
1	– § 3 overdrev	C	10 meter	NØ for ejendommen
2	– § 3 mose	C	40 meter	N for ejendommen
3	– § 3 hede	C	300 meter	SØ for ejendommen
4	– § 3 hede	C	460 meter	S for ejendommen
5	– § 3 eng/mose	B	600 meter	SV for ejendommen
6	– § 3 eng	C	530 meter	NV for ejendommen
7	– § 3 hede	C	600 meter	NV for ejendommen

Målsætningerne for søer, moser og heder er taget fra Herning Kommuneplan 2009-2020. For de § 3 registrerede naturområder er der tillige tålegrenser. Endvidere er den generelle baggrundsbelastning for området, hvor husdyrbruget ligger, vurderet til 14,6 kg N/ha/år.

Herning Kommune vurderer, at udvidelsen og byggeriet på svinebruget vil ikke medføre en forøgelse af N-depositionen i de omkringliggende naturområder, der ligger ud over det, som naturområderne kan tåle.

Kvælstofdeposition

Ammoniakemission fra anlæg, påvirkning af naturområder

Hovedparten af ammoniakemissionen fra et husdyrbrug vil på et tidspunkt blive afsat i landskabet i større eller mindre afstand fra kilden. Størstedelen af den ammoniakdeposition (kvælstofnedfald), som direkte kan henføres til et husdyrbrug, vil formentlig ske i terrænet inden for cirka 1 kilometers afstand fra produktionsanlægget. Ammoniakdeposition er som regel til ugunst for opretholdelse af de naturtyper, der kun har brug for en begrænset næringsstofmængde for at kunne trives. Kommunen er forpligtiget til, at vurdere ammoniakdepositionen i forhold til omkringliggende natur.

Jævnfør Bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, må der ikke foretages ændringer eller udvidelser af husdyrbrug, der ligger mindre end 300 meter fra de naturtyper, som er omfattet af § 7 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, hvis det pågældende projekt giver anledning til øget ammoniakfordampning fra produktionsanlægget. Derudover foreskriver de generelle beskyttelsesniveauer, hvor meget ammoniakudledningen maksimalt må øges fra et produktionsanlæg, der ligger mellem 300 og 1.000 meter fra de nævnte naturtyper.

Kumulativ effekt

Hvis hele eller dele af stald- eller opbevaringsanlægget på husdyrbruget er placeret i en afstand på 300-1000 meter (bufferzone II) fra de beskyttede naturtyper jf. lovens § 7, må merbelastningen ikke overskride nedenstående fastlagte beskyttelsesniveau.

Indenfor bufferzone II differentieres den tilladte merbelastning (afskæringskriterier) i forhold til antallet af øvrige ejendomme. Med øvrige ejendomme forstås, ejendomme hvor et eller flere anlæg har en samlet husdyrproduktion større end 75 dyreenheder, og hvor disse anlæg er placeret i samme bufferzone (både bufferzone I og II) og placeret nærmere end 1.000 meter fra dele af staldanlæg-gene på det husdyrbrug, der skal have en miljøgodkendelse. Der måles således fra nærmeste punkt på dele af ansøgers staldanlæg og nærmeste punkt på de øvrige ejendommers staldanlæg. Der tages derved højde for den akkumulerede effekt af produktionen i zonen.

Antal øvrige brug	Maksimal merbelastning
1 brug (husdyrbruget der ansøger)	0,7 kg N/ha pr år ab lager
2 brug (1 ejendom udover husdyrbruget der ansøger)	0,5 kg N/ha pr år ab lager
Mere end 2 brug (mere end 1 ejendom udover ansøger)	0,3 kg N/ha pr år ab lager

Husdyrbruget ligger cirka 750 meter fra nærmeste § 7 område og dermed i bufferzone II. Når hele eller dele af et stald- eller opbevaringsanlæg på det ansøgte husdyrbrug ligger indenfor bufferzone II må merbelastningen af naturområdet beskyttet efter § 7 ikke overskride fastlagte beskyttelsesniveauer. Beskyttelsesniveauerne er lavet ud fra hvor mange andre husdyrbrug større end 75 DE, der er i området.

Da der indenfor en radius af 1.000 meter fra ansøgers husdyrbrug og i bufferzone II fra naturområdet ikke ligger andre ejendomme med mere end 75 DE, må den maksimale merbelastning i naturområdet være på 0,7 kg N/ha. Merdeposition i naturområdet er på 0,4 kg N/ha ifølge IT-ansøgningsskemaet. Derved er kriteriet for den kumulative effekt overholdt.

Vurdering fra Naturgruppen

Herning Kommune vurderer, at udvidelsen af produktionen på Bredvigvej 24, Aulum fra 120,93 til 391,49 DE ikke vil medføre en forøgelse af N-depositionen i de omtalte naturområder, der ligger ud over det, der kan tåles.

Område 1

Overdrevet er oprindeligt registreret som eng. Arealet blev besigtiget den 16. maj 2011 og artslisten var mere typisk for naturtypen overdrev end for eng – se artslisten sidst i udtalelsen. Naturarealet rummede flere positivarter.

Overdrevet afgræsses af heste, der er med til at bevare arealet lysåben med mulighed for, at den lave, lyskrævende overdrevsvegetation kan etablere sig. En merbelastning på 0,9 kg N/ha/år vurderes ikke at medføre væsentlig tilstandsændring, idet afgræsningen er den væsentlige faktor for at bevare arealet som lysåbent overdrev.

Område 3

En merbelastning på 0,3 N/ha/år vurderes at være en uvæsentlig merbelastning på heden.

Område 5

Eng-/moseområdet ligger langs med Storå med registrering af engblomme. Området er B-målsat pga. forekomst af flere orkidéarter. En merbelastning på 0,2 kg N/ha/år vurderes at være en uvæsentlig merbelastning i området.

Område 7 og heden 1300 meter væk

En merbelastning på 0,3 kg hhv. 0,1 kg N/ha/år vurderes at være en uvæsentlig merbelastning på heden.

Der er ikke lavet beregning på mosen beliggende 40 meter nord for anlægget. Mosen blev besigtiget den 30. september 2009 i forbindelse med en forhåndsvurdering af mosen forud for ansøgningen. Mosen var tilgroet, forholdsvis tør med opvækst af træer – primært røn. Det blev dengang vurderet, at mosen ikke ville blive negativt påvirket af en merbelastning fra udvidelsen, idet mosen allerede var næsten tilgroet, og ikke rummede kvælstoffølsomme arter.

Der er ikke lavet beregning på Natura 2000 området, da det vurderes at ligge tilstrækkeligt langt fra anlægget til at blive påvirket af N-deposition herfra.

Se hele Naturudtalelsen i bilag 13.

Herning Kommune vurderer:

1. at harmonikravet er overholdt
2. at N-depositionen fra svinebruget i forhold til §3 natur og §7 natur ikke vil medføre en forøgelse, ud over hvad overdrevene, hejrene, engene og moserne kan tåle
3. at svinebruget ligger cirka 750 meter fra et §7 naturområde, men husdyrbruget medfører ikke en merdeposition på området på mere end 0,7 kg N/ha/år, og der ligger ikke andre husdyrbrug, der medfører ammoniakdeposition i det samme område, og dermed er den kumulative effekt overholdt.

Samlet vurderer Herning Kommune, at naturområderne beskyttet af §3 og §7 ikke påvirkes væsentligt ved udvidelsen og ændringen af svinebruget.

Påvirkning af Natura 2000-vandområder

Natura 2000-områder

EU har udpeget naturområder til vands, som er særligt værdifulde, set i et europæisk perspektiv. Områderne kaldes Natura 2000-områder og er en fælles betegnelse for habitat-, ramsar- og fuglebeskyttelsesområderne.

Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte levesteder og rasteområder for fugle og for at beskytte naturtyper og plante- og dyrearter, der er truede, sårbare eller sjældne i EU. Den enkelte kommune skal blandt andet vurdere, hvor stor N-udledningen fra det ansøgte projekts udbringningsarealer er i forhold til hvilket opland arealerne er beliggende i. I Herning Kommune er der 3 vandoplande til hhv. Ringkøbing Fjord, Nissum Fjord og Limfjorden.

Husdyrbruget og udbringningsarealerne ligger i opland til Nissum Fjord. Udbringningsarealerne er på i alt 168,24 ha eget og forpagtet areal og 50,59 ha aftalearealer.

Vurdering af potentiel nitratudvaskning til Natura 2000-vandområder

Natura 2000-områder er en fællesbetegnelse for EU's naturdirektiver; EF-fuglebeskyttelsesdirektiv, EF-habitatdirektiv samt Ramsarkonventionen, der tilsammen beskytter Natura 2000-områderne gennem de i direktiverne opstillede beskyttelseskrav.

EF-fuglebeskyttelsesområderne er områder, der har til formål at beskytte og forbedre levevilkårene for de vilde fuglearter i EU.

Ramsarområder er vådområder med rigt fugleliv og så mange vandfugle, at de har international betydning. Områderne er indeholdt i EF-fuglebeskyttelsesområderne.

EF-habitatområder er områder, der er udpeget på baggrund af naturtyper og arter, som er af betydning for EU.

Før Herning Kommune træffer afgørelser i sager iht. husdyrloven §§ 10, 11, 12 eller 16, om etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug, skal der, i henhold til § 8, stk. 6, nr. 2-3 i habitatbekendtgørelsen¹⁴, af kommunen foretages en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, vil medføre forringelser af internationale naturbeskyttelsesområder

¹⁴ Bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

eller medfører forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, områderne er udpeget for, eller for arter beskyttet af direktivets bilag IV.

Denne vurdering skal foretages ud fra forsigtighedsprincippet jf. EF-domstolen¹⁵. Dette medfører, at hvis det ikke på baggrund af objektive kriterier, kan udelukkes at projektet i sig selv eller i sammenhæng med andre, påvirker udpegningsgrundlaget væsentligt eller medfører negativ påvirkning af bevaringsmålsætningen, skal der udarbejdes af en konsekvensvurdering. Derudover er der krav om konsekvensvurderinger, hvis et Natura 2000-område, efter kommunens vurdering, ikke beskyttes tilstrækkeligt.

I praksis betyder det, at der skal udarbejdes en foreløbig vurdering af, hvorvidt der skal stilles skærpede krav ud over det almindelige beskyttelsesniveau opstillet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens¹⁶ bilag 3. Vurderer Herning Kommune, at det er nødvendigt at stille skærpede vilkår, for at der ikke vil ske skade på et Natura 2000-område, er kommunen forpligtet til dette. Vurderes de skærpede vilkår ikke at være tilstrækkelige til at imødegå en skade på et internationalt naturbeskyttelsesområde, skal kommunen afslå at godkende ansøgningen.

Vurdering af potentiel skadevirkning fra N-udvaskning til Natura 2000-vandområde Nissum Fjord

I forbindelse med miljøgodkendelse af husdyrbrug skal kommunen vurdere, om forudsætningerne for de givne vandoplade, hvori husdyrbrugets udbringingsarealer er lokaliseret, er opfyldt.

På baggrund af analyser, som DMU har foretaget ifm. vandplanerne, har Miljøstyrelsen¹⁷ opstillet følgende afskæringskriterier for, hvornår et projekt ikke medfører en skadevirkning på overfladevande som følge af nitratudvaskningen, herunder Natura 2000-områder og på levesteder og yngle- og rasteplasser for beskyttede arter:

- Pkt. 1A:** Dyretrykket i det aktuelle opland må ikke have været stigende siden 1. januar 2007,
- Pkt. 1B:** Eventuelle andre kilder til nitratudvaskning end husdyrproduktionen, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal inddrages i vurderingen på en sådan måde, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end husdyrproduktionen skal medføre et krav om reduktion af det samlede dyretryk i det aktuelle opland med tilsvarende effekt på nitratudvaskningen,
- Pkt. 1C:** Gennemførte initiativer¹⁸, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, må ikke anvendes til at tillade et øget dyretryk i det aktuelle opland.

Hvis pkt. 1A - 1C er opfyldt, skal der efterfølgende vurderes om det enkelte brug kan overholde pkt. 2A / 2B

- Pkt. 2A:** Nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, må ikke udgøre 5 % eller mere af den samlede nitratudvaskning til det aktuelle område, dog
- Pkt. 2B:** Må nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, ikke udgøre 1 % eller mere af den samlede nitratudvaskning, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin og/eller er meget lidt eutrofieret.

Oversigt over dyretrykket i de enkelte kystoplade

Miljøstyrelsen har i marts 2011 udgivet en samlet opgørelse over dyretrykket¹⁹. Antallet af dyr er trukket fra CHR-registret for 2007 og frem. Der er foretaget en omregning fra antal dyr på stald til antal dyreenheder for hver af de relevante dyregrupper. I oversigten er der taget højde for, at normtallene for beregning af dyreenheder er ændret.

¹⁵ Hjertemuslingedømmen fra 2004 danner præcedens for anvendelse af forsigtighedsprincippet.

¹⁶ Bek. nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

¹⁷ Wiki, digital vejledning, nitrat overfladevand

¹⁸ Fx etablering af vådområder med henblik på at gennemføre vandplanlægningen efter miljømålsloven

¹⁹ Data kan ses på <http://www.jordbrugsanalyser.dk/webgis/kort.htm>

Samlet set vurderes usikkerheden i opgørelsen af det aktuelle antal DE for et gennemsnitsområde at ligge på cirka 5-10 %. Usikkerheden vil være størst for mindre områder. Det vurderes, at opgørelsen er meget robust med hensyn til at vise udviklingen i de områder, hvor dyreholdet er på over cirka 10.000 dyreenheder. Opgørelsen for Nissum Fjord vil ud fra denne betragtning kunne betegnes som værende meget robust, idet dyreholdet er over 78.000 dyreenheder.

AD pkt. 1A

Som nævnt ovenfor, er udviklingen i dyretrykket baseret på udtræk fra CHR-registret.

Nissum Fjord

Alle udbringingsarealer i Herning Kommune, der er beliggende i kystopland til Nissum Fjord, afvander til Felsted Kog. Felsted Kog, den inderste del af Nissum Fjord, er afsnøret fra resten af Nissum Fjord. Felsted Kog er udpeget som "kystlagune" (1150) i forhold til habitatområdet. Området er stærkt belastet med næringsstoffer og målsætningen for området er ikke opfyldt. For yderligere detaljer omkring udpegningen se 'forslag til vandplan samt bilag, hovedvandopland 1.4 Nissum Fjord, Miljøministeriet, By- og Landskabsstyrelsen, okt. 2010'.

Fra 2007 til 2010 er antallet af dyreenheder i oplandet til Nissum Fjord faldet fra 116.504 DE til 115.943 DE, svarende til et fald på 0,5 %. I samme periode er antallet af dyreenheder i oplandet til Felsted Kog faldet fra 79.016 DE til 78.897 DE. Meddelte miljøgodkendelser og tilladelser, som endnu ikke er taget i brug, men som stadig kan udnyttes, kan af gode grunde ikke være med i opgørelserne af udviklingen i antallet af dyreenheder. Herning Kommune vurderer, at det er af underordnet betydning, idet dyreholdet er over 78.000 dyreenheder, og derved vil uudnyttede godkendelser og tilladelser modsvares af husdyrhold der nedsættes eller stopper.

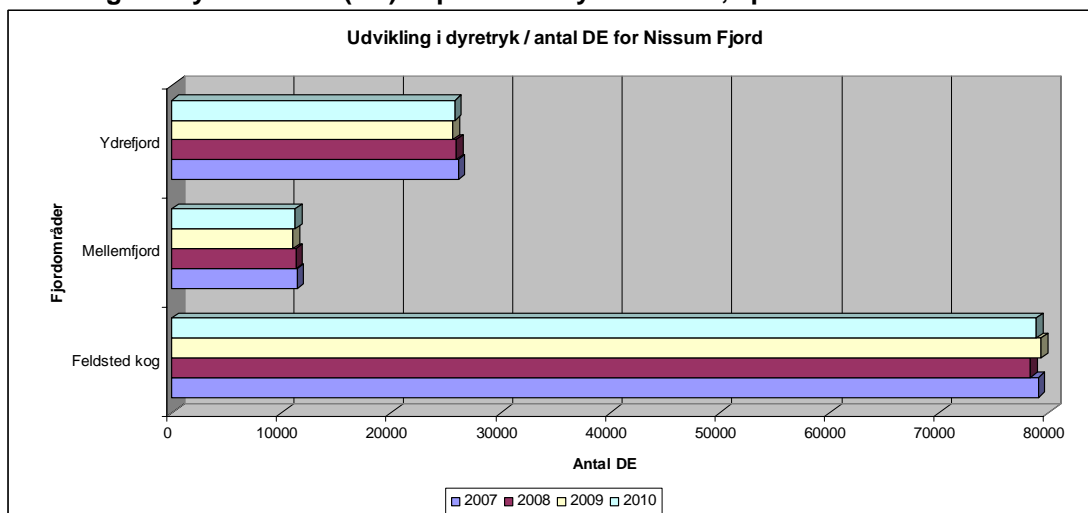
Det samme gælder nedlagte dyrehold siden status i udviklingen sidst er opgjort. Herning Kommune har endnu ikke det fulde overblik over, hvor mange godkendte dyreenheder i godkendelser og tilladelser, som endnu ikke er udnyttet indenfor oplandet til Nissum Fjord, men da antallet af dyreenheder i oplandet til Nissum Fjord ikke er stigende, vurderes de endnu uudnyttede godkendelser og tilladelser ikke at være af et sådant omfang, at det vil overstige andelen af nedlagte brug i 2011.

Samlet vurderer Herning Kommune, at antallet af DE i oplandet til Felsted Kog og Nissum Fjord ikke har været stigende i perioden fra 2007 og frem til 2010, hvorved forudsætning 1A er opfyldt

Udvikling i dyretrykket / antal DE i oplandet til Nissum Fjord						
	Felsted Kog	Mellemfjord	Ydrefjord	SUM	Udvikling ift. 2007	Procent
2007	79.016	11.398	26.090	116.504	0	0,0
2008	78.314	11.291	25.963	115.568	-936	-0,8
2009	79.321	11.047	25.622	115.990	-514	-0,4
2010	78.897	11.267	25.779	115.943	-561	-0,5

Udviklingen i dyreenheder (DE) i oplande til kystområder, i perioden 2007 til 2010

Ad pkt. 1B

I perioden 1989-2005 er kvælstofafstrømningen reduceret med omkring 31 %, hvilket skyldes en forbedret spildevandsrensning, reduceret udledning fra dambrug samt et fald i udledningen fra landbruksarealer som følge af vandmiljøindsatsen. I perioden 2001 – 2005 udgjorde landbrugets bidrag af den samlede landbaserede tilførsel af kvælstof til Nissum Fjord 63 %, mens det naturlige baggrundsbidrag var på 25 %, de resterende 12 % kommer fra punktkilder. I de 12 % kommer hovedparten fra renseanlæg og dambrug. Se tabellen nedenfor.

Stofbelastning Hovedvandopland Nissum Fjord	Kvælstof tons N / år	Pct. fordeling
Åbent land 2001-2005 (diffuse kilder)		
– Naturligt baggrundsbidrag	523	24,6
– Landbrug	1356	63,8
– Spredt bebyggelse	23	1,1
SUM	<u>1.902</u>	<u>89,5</u>
Punktkilder 2001-2005		
– Renseanlæg	111	5,2
– Regnvandsbetinget udløb	27	1,3
– Industri	0	0,0
– Dambrug	86	4,0
SUM	<u>224</u>	<u>10,5</u>
Samlet stofafstrømning 2001-2005	2.126	100
Stofafstrømning Baseline 2015	2.035	

Frem til 2015 forventes der at ske en yderligere reduktion i belastningen af vandområderne med næringsstoffer som resultat af allerede iværksatte eller planlagte tiltag inden for Hovedvandopland Nissum Fjord. Således forventes Vandmiljøplan III, Regeringens energiaftale, øget anvendelse af biogas og anden strukturudvikling i landbruget samt kommunernes igangværende indsats på spildevandsområdet at bidrage til yderligere reduktion i kvælstofafstrømningen på cirka 5 %.

Punktkilder og spredt bebyggelse

I henhold til vandplanen for Nissum Fjord er den samlede udledning af kvælstof fra punktkilder for 2005 opgjort til 263 ton N / år.

Punktkildebelastning af overfladevande, Nissum Fjord.

Type	2005 Kvælstof t/år	2015 Kvælstof t/år
Renseanlæg	120	113
Ferskvandsdambrug	89	91
Regnbetingede udløb	29	29
Spredt bebyggelse	25	23
Total	263	256

Kilde: Vandplan – Hovedopland Nissum Fjord.

Renseanlæg er den største punktkildeudleder af nitrat til Nissum Fjord. Af de 13 renseanlæg, der har udledninger til Nissum Fjord, er 10 placeret i oplandet til Felsted Kog. På baggrund af oplysningerne i WINSPV har Herning Kommune foretaget en beregning af kildeudledningerne fra renseanlæggene i oplandet til Nissum Fjord.

Punktkildeudledninger fra renseanlæg i oplandet til Nissum Fjord er i perioden 2007 til 2010 faldet fra 123 tons N/år til 96 tons N/år, mens tallene for Felsted Kog i samme periode er faldet fra 119,3 tons N/år til 93,9 tons N/år.

N-kildeudledning fra renseanlæg beliggende i oplandet til Nissum Fjord, fordelt på Felsted Kog, Mellem- og Yderfjorden²⁰

Delopland	År	Total	Indekseret	Ændring i kildeudledning
Felsted Kog	2007	119,3 tons N/år	100	0,0 tons N/år
	2008	127,7 tons N/år	107	8,5 tons N/år
	2009	98,7 tons N/år	83	-20,5 tons N/år
	2010	93,9 tons N/år	79	-25,3 tons N/år
Mellem- og Yderfjord	2007	4,1 tons N/år	100	0 tons N/år
	2008	2,5 tons N/år	61	-1,6 tons N/år
	2009	2,0 tons N/år	48	-2,1 tons N/år
	2010	2,1 tons N/år	52	-2,0 tons N/år

Der er registeret 21 dambrug i oplandet til Nissum Fjord, hvoraf 16 afleder til Felsted Kog. Det fremgår af vandplanen, at udledningen fra ferskvandsdambrugene i hovedvandopland Nissum Fjord siden midten af 1990'erne er forblevet stort set uændret, og der forventes ingen større reduktion af udledningen frem til 2015. Årsagen til dette er, at der, i forbindelse med moderniseringer og etablering af forbedret rensning på dambrugene, ofte gives tilladelse til et større foderforbrug, og at fodermængden ofte sælges til andre dambrug, når dambrug nedlægges. Der forventes ingen ændringer frem til 2015, medmindre der gennemføres supplerende indsats. På baggrund heraf vurderes det, at N-tilførslen fra dambrug til Nissum Fjord samt deloplandet til Felsted Kog har været relativt uændret.

I forhold til de regnvandsbetingede udløb forventes udledningerne at stige som følge af, at fælleskloakerede områder ændres til separatkloakerede områder. Disse ændringer forventes imidlertid at være af mindre betydning i forhold til udledningerne fra f.eks. renseanlæg.

I forhold til den spredte bebyggelse foregår der en løbende ændring fra direkte udledninger af spildvand til godkendte nedsivningsanlæg, hvilket forventes at reducere udledningen til recipienten. Herudover kloakeres der løbende nye områder i det åbne land, hvorved spildevandsrensningen til stadighed forbedres.

²⁰ Data er baseret på registreringer i WINSPV for perioden 2007 til 2010. WinSpv anvendes til inddatering af data for renseanlæg, med indberetning til Miljøstyrelsen

Samlet vurdering pkt. 1B

Samlet vurderer Herning Kommune, at der ikke har fundet en øget nitratudledning sted for andre kilder i oplandet til Nissum Fjord, herunder særskilt til Felsted Kog i perioden 2007 til 2010, hvorved forudsætningen for pkt. 1B er opfyldt.

Ad. pkt. 1C

Herning Kommune har ikke inddraget initiativer, der er gennemført med henblik på at opfylde vandplanlægningen efter miljømålsloven til at tillade et øget dyretryk i det aktuelle opland, hvorved forudsætningen for pkt. 1C er opfyldt.

Samlet vurdering pkt. 1A – 1C

Der er Herning Kommunes vurdering, at forudsætningerne for husdyrlovens beskyttelsesniveau er opfyldt, jvf. pkt. 1A-C. Herning Kommune vurderer derfor, at det ansøgte, i kumulation med andre planer og projekter ikke vil have en skadevirkning fra nitratudvaskningen til Natura 2000 Habitatområde N65, Nissum Fjord, herunder Felsted Kog, ift. Pkt. 1A – 1C.

Pkt 2A – 2B

Miljøstyrelsen udsendte i januar 2011 den digitale husdyrvejledning. Her fremgår det blandt andet, hvordan kommunen kan foretage vurderingen af nitratudvaskningen til overfladevande²¹. Formålet med vurderingen er at undersøge, om nitratudvaskningen kan have en skadevirkning på vandbaserede naturtyper på udpegningsgrundlaget i Natura 2000-områder (akvatiske naturtyper inkl. fjorde, bugter og vige).

Den digitale husdyrvejledning lægger et objektive kriterium til grund for vurderingen af, om det kan udelukkes, at et husdyrprojekt, når det overholder det fastlagte beskyttelsesniveau for nitratudvaskningen til overfladevande, kan have en skadevirkning på et Natura 2000-vandområde. Husdyrgodkendelseslovens fastlagte beskyttelsesniveau for nitratudvaskningen til overfladevande (nitratklasser) er således uændret, og ligger således fortsat til grund og er indarbejdet i de foreliggende vandplaner.

AD pkt. 2

Nissum Fjord er opdelt i mere eller mindre adskilte bassiner. I sådanne fjorde vil det, jf. DMU's rapport nr. 787, have en negativ effekt på miljøet, hvis næringsstofflørserne flyttes 'indad' i fjorden. Vandområderne Feldsted Kog er en del af den indre del af Nissum Fjord, og Herning Kommune vurderer, bl.a. på baggrund af ovenstående, at de skal betragtes som et forholdsvis lukket bassin.

Ifølge Miljøstyrelsens fastlagte afskæringskriterium for påvirkning fra projektet i sig selv, må nitrat- og fosforudvaskningen fra det samlede husdyrbrug ikke overstige 5 % af den samlede udvaskning af hhv. nitrat og fosfor fra det aktuelle opland, hvor projektet ønskes gennemført. Hvis udvaskningen sker til et vandområdet, der er karakteriseret som et lukket bassin, må udvaskningen fra det samlede husdyrbrug ikke overstige 1 % af den samlede udvaskning af hhv. nitrat og fosfor fra det aktuelle opland, hvor projektet ønskes gennemført.

Herning Kommune vurderer, at Feldsted Kog, pga. den ringe vandudskillelse med resten af fjorden, skal betragtes som et særligt følsomt område / lukket bassin, hvorfor dette skal vurderes selvstændigt, da en øget belastning af dette område vil påvirke området væsentligt negativt. Nitratudvaskningen fra det ansøgte husdyrbrug, må ikke udgøre 1 % eller mere af den samlede nitratudvaskning, jvf. pkt. 2B.

²¹ Efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, jf. bekendtgørelsens § 11 stk. 2 – 6 og habitatbekendtgørelsen

Natura 2000-område	N65 - Nissum Fjord	N65 - Nissum Fjord
Delområde – kystopland	Hele fjorden	N65 – Felsted Kog
Opland til Natura 2000-området	167.200 ha	120.243 ha.
Opland til Nissum Fjord /Felsted Kog	100.249 ha	68.678ha.
Nuværende kvælstofbelastning ²²	2.105 ton N /år	1.684 ²³ ton N /år
Det ansøgte projekt		
Nitratklasse 0	168,24 ha.	168,24 ha.
Nitratklasse I	0 ha.	0 ha.
Nitratklasse II	0 ha.	0 ha.
Nitratklasse III	0 ha.	0 ha.
Areal til udbringning i alt	168,64 ha	168,64 ha
Reduktionspotentiale (jf. nitratklassekortlægningen)	75-100 (middel 87,5 %)	75-100 (middel 87,5 %)
Udvaskning fra rodzonen kg N/ha (NUDRIFT, <i>FarmN</i>)	76,9 kg N/ha/år	76,9 Kg N/ha/år
Udvaskning fra rodzonen kg N/ha (ANSØGT DRIFT, <i>DEree</i>)	91,4 kgN/ha/år	91,4 kg N/ha/år
Husdyrgødningsbetinget udvaskning fra rodzonen (kg N/ha/år) (<i>ansøgt drift – nudrift = 91,4 kg N/ha/år – 76,9 kg N/ha/år</i>)	14,5 Kg N/ha/år	14,5 Kg N/ha/år
Samlede husdyrgødningsbetinget påvirkning til Natura 2000-område (ton N / år) Eget/forpagtede arealer: ($0,125 \times \text{antal ha} \times \text{udvaskning fra rodzonen} = 0,125 \times 168,24 \text{ ha} \times 14,5 \text{ kg N/ha/år}$) = 304,9 kg N/år Aftalearealer*: ($0,125 \times \text{antal ha} \times \text{udvaskning fra rodzonen} = 0,125 \times 50,59 \text{ ha} \times 20,0 \text{ kg N/ha/år}$) = 126,5 kg N/år	431,4 kg N/år	431,4 kg N/år
Ansøgt kvælstofbidrag af samlede kvælstofbidrag til Natura 2000-område (pct./ promille) ($431,4 \text{ kg N/år} / 2.105.000 \text{ kg N/år}$ (eller $1.684.000 \text{ kg N/år}$) $\times 1.000$)	0,20 ‰	0,26 ‰

*Da nogle arealer i ansøgningen er indsendt som aftalearealer kan der ikke laves beregninger om husdyrgødningsbetinget udvaskning fra nudrift og ansøgt drift i IT-ansøgningssystemet. Derfor har Herning Kommune valgt at lave en beregning baseret på et worst-case scenarie, hvor den husdyrgødningsbetinget udvaskning fra rodzonen sættes til 20 kg N/ha/år.

Det ansøgte har beregningsmæssigt en husdyrgødningsbetinget belastning svarende til 0,26 ‰ af den samlede udvaskning til Felsted Kog, som er den del af Nissum Fjord, hvor Herning Kommune udleder til. Samlet set udleder det ansøgte 0,20 ‰ til hele Nissum Fjord. I henhold til afskæringskriteriet vil det ansøgte således ikke i sig selv have en skadevirkning på Natura 2000-områder, der ligger i Nissum Fjord.

Da den samlede kvælstofudledning fra husdyrbruget til Felsted Kog og Nissum Fjord således udgør mindre end 1 %, finder Herning Kommune, at der ikke i den konkrete sag er særlige forhold, som kan begrunde en fravigelse af det generelle beskyttelsesniveau i forhold til udledningen af kvælstof til Nissum Fjord. Derfor forventes næringsstofudvaskningen fra udbringningsarealerne ikke at resultere i målbare ændringer af næringsstofkoncentrationen i Nissum Fjord.

Herning Kommune vurderer på den baggrund, at den maksimale merbelastning pr. år ikke har væsentlig betydning for fjordens målsætning og integritet, da stigningen i udvaskningen udgør en lille del af den samlede udledning til Nissum Fjord og næppe målbar. Dermed vurderer Herning Kommune, at det ikke er nødvendigt at foretage en miljøkonsekvensvurdering.

²² Fra tabel 2.4.8., nuværende og fremskrevet kvælstofbelastning. Kilde: forslag til Vandplan, 1.4 Nissum Fjord (www.naturstyrelsen.dk/14_NissumFjord.pdf)

²³ Omkring 80 % af den samlede næringsstoffilførsel til Nissum Fjord løber ind i Felsted Kog. Kilde: forslag til Vandplan, 1.4 Nissum Fjord

Natura 2000-område i Nissum Fjord

Nissum Fjord, inklusiv den yderste del af Storåen samt området ind omkring Indfjorden og Tang Sø, er udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde. Nissum Fjord er således udpeget som Ramsar-, EF-fuglebeskyttelsesområde og EF-habitatområde. Dele af Nissum Fjord er endvidere fredet som naturreservat.

Udpegningen af Nissum Fjord til internationalt beskyttelsesområde betyder, at alle tilladelser til aktiviteter i eller udenfor området ikke må kunne forringe områdets naturtyper og levestederne for arterne eller medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, området er udpeget for. I Ramsarområder skal beskyttelsen af områderne tillige fremmes.

Nissum Fjord er udpeget på grund af fjordens bevaringsværdige naturværdier i form af specielle plante- og dyrearter (området er for eksempel levested for flere kystfugle) og naturtypen kystlagune, der er vurderet som en særlig truet naturtype af international værdi.

Som tidligere nævnt er målsætningerne for fjorden ikke opfyldt og en risikoanalyse af Nissum Fjord fra Miljøministeriet²⁴ har vist, at fjorden er i risiko for ikke at opfylde miljømålet i 2015. Hovedårsagen er en for stor tilførsel af næringsstoffer (kvælstof og fosfor) fra oplandet, som blandt andet stimulerer væksten af planteplankton, søsalat og algebevoksninger på bundplanterne. Det betyder, at en øget belastning med næringsstoffer vil have en negativ indflydelse på mængden af bundplanter, som følge af en reduktion i vandets klarhed og en øget påvirkning fra eutrofieringsbetingede alger. Når der sker en tilbagegang i mængden af bundplanter, vil det forringe fødegrundlaget for en række af de fuglearter, som Nissum Fjord er udpeget for. Næringsstofbelastningen vanskeliggør derfor opfyldelsen af målsætningerne for fjorden. Hovedparten af næringsstofferne fra oplandet kommer i dag fra diffuse kilder, herunder især landbruget, mens bidraget fra byer og industri er blevet væsentligt reduceret via spildevandsrensning.

Udpegningsgrundlaget i forhold til habitatdirektivet er:

Nr.	Naturtype	Nr.	Naturtype
1150*	Kystlaguner og strandsøer	2330	Indlandsklitter med åbne græsarealer med sandskæg og hvene
3130	Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden	3130	Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden
3140	Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger	3140	Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger
3150	Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks	3150	Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks
3260	Vandløb med vandplanter	3260	Vandløb med vandplanter
1210	Enårig vegetation på stenede strandvolde	4010	Våde dværgbusksamfund med klokkeløng
1310	Vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand	4030	Tørre dværgbusksamfund (heder)
1330	Strandenge	6230*	Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund
2130*	Stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå klit og grønsværlit)	6410	Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop
2140*	Kystklitter med dværgbuskvegetation (klithede)	7230	Rigkær
2190	Fugtige klitlavninger	91D0*	Skovbevoksede tørvemoser
2310	Indlandsklitter med lyng og visse	91E0*	Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld

Fuglearter	Ynglende	Trækkende	Fuglearter	Ynglende	Trækkende
Rørdrum	X		Rørhøg	X	
Knopsvane		X	Plettet rørvagtel	X	
Pibesvane		X	Klyde	X	X
Sangsvane		X	Hvidbrystet præstekrave	X	
Bramgås		X	Almindelig Ryle	X	
Kortnæbbet gås		X	Brushane	X	
Lysbuget knortegås		X	Lille kobbersneppe		X
Pibeand		X	Splitterne	X	

²⁴ Som en del af arbejdet med at færdiggøre Vand- og naturplaner for Danmark har Miljøministeriet lavet en risikovurdering af fjorde, søer mm. i Danmark. Analysen kan ses på www.vandognatur.dk/Emner/Vandplaner/Vandomraaderne/L_4_Nissum_Fjord.htm

Fuglearter	Ynglende	Trækkende	Fuglearter	Ynglende	Trækkende
Krikand		X	Fjordterne	X	
Spidsand		X	Havterne	X	
Toppet skallesluger		X	Dværgterne	X	
Stor skallesluger		X			

Nr.	dyreart	Nr.	dyreart
1095	Havlampret (<i>Petromyzon marinus</i>)	1106	Laks (<i>Salmo salar</i>)
1096	Bæklampret (<i>Lampetra planeri</i>)	1355	Odder (<i>Lutra lutra</i>)
1099	Flodlampret (<i>Lampetra fluviatilis</i>)	1831	Vandranke (<i>Luronium natans</i>)
1103	Stavsild (<i>Alosa fallax</i>)		

Herning Kommune vurderer, at udvidelsen af husdyrbruget ikke vil forringe tilstanden af beskyttede naturtyper såvel i som udenfor Natura 2000-områder væsentligt. At det på baggrund af den eksisterende viden om arternes udbredelse må antages, at udvidelsen af husdyrbruget ikke vil forringe tilstand og levevilkår for truede plante- og dyrearter væsentligt. Det er derfor ikke fundet nødvendigt at foretage en miljøkonsekvensvurdering af Natura 2000 områder.

Fosforpåvirkningen af Nissum Fjord

Nissum Fjord er udpeget som et Natura 2000-område overbelastet med fosfor²⁵.

Ifølge Miljøstyrelsens WIKI vejledning²⁶ findes der p. t. ikke beregningsmetoder, der konkret kan vise sammenhængen mellem tilført fosfor til udbringningsarealerne og tab af fosfor til vandmiljøet.

Tilføres der mere fosfor til udbringningsarealerne, end der fraføres med afgrøderne, vil det ikke nødvendigvis medføre tab af fosfor til vandmiljøet. Risikoen for og omfanget af tab af fosfor til vandmiljøet vil være afhængig af fosforpuljen i jorden og jordtypen²⁷. Derfor er beskyttelsesniveauet²⁸ for fosforoverskud i oplande, der afvander til Natura 2000-vandområder, som er overbelastet med fosfor, fastsat ud fra faktorer, som giver risiko for tab af fosfor på længere sigt.

Beskyttelsesniveau

Beskyttelsesniveauet for fosforoverskud er på den baggrund fastlagt ud fra udbringningsarealernes fosfortal²⁹, jordtype og dræningsforhold samt på grundlag af fremskrivninger af strukturudviklingen i husdyrbrugene. Heri er det forudsat, at husdyrtrykket i et givet opland ikke øges, men enten er konstant eller faldende.

Husdyrtrykket er tidligere vurderet i afsnit om nitratpåvirkning af Nissum Fjord, hvor der ikke blev konstateret en stigning i husdyrtrykket i oplandet til Nissum Fjord.

Beregning af fosforoverskud

Det kan ikke kvantificeres hvor stor en del af fosforoverskuddet, der reelt vil tilføres recipienten. Derfor skal fosforoverskuddet vurderes ud fra en "worst case" situation, jævnfør WIKI-vejledningen. Miljøstyrelsen foreslår at kommunerne bruger følgende grundlag og parametre ved den endelige vurdering:

I landbrugsjord ophobes der i gennemsnit 2.000 kg P/ha i de øverste 25 cm jordlag. Gennemsnitligt tabes der 0,2 - 0,5 kg P/ha, svarende til et gennemsnit på ca. 0,2 kg P/ha. Maksimalt tabes der 1 kg P/ha på landbrugsarealer, mens der på udyrkede arealer tabes ca. 0,08 kg P/ha.

²⁵ For udpegning se <http://kort.arealinfo.dk/>, vælg landbrug, fosforklasser.

²⁶ Miljøstyrelsens digitale vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug, løbende opdatering.

²⁷ Herunder transportveje for fosfor i form af dræn og lign.

²⁸ jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 og 4.

²⁹ Jordens fosfortal er en indikator for fosforpuljens størrelse.

Vurdering af fosforpåvirkningen af Nissum Fjord fra husdyrbruget

Nedenstående beregninger af fosforbelastningen til Nissum Fjord er baseret på et eksempel fra Miljøstyrelsen. Miljøstyrelsen vurderer, at påvirkning af fosfor under 1 % af den samlede påvirkning ikke vil kunne måles.

Belastning af vandplansområde	Oplandsberegning	
	Hele Nissum Fjord	Feldsted Kog
Samlet areal i oplandet	167.876 ha	120.251 ha
Opdyrket areal i oplandet (61 % af samlet areal)	167.876 ha x 0,61 = 102.404 ha	120.251 ha x 0,61 = 73.353 ha
Fosforbelastning fra dyrket areal i oplandet (0,2 kg P/ha)	102.404 ha x 0,2 kg P/ha = 20.481 kg P	73.353 ha x 0,2 kg P/ha = 14.671 kg P
Fosforbelastning fra udyrket areal i oplandet (0,08 kg P/ha)	65.437 ha x 0,08 kg P/ha = 5.235 kg P	46.898 ha x 0,08 kg P/ha = 3.752 kg P
Fosforbelastning fra øvrige kilder (bebyggelse)	³⁰ 18.919 kg P	18.919 kg P x (120.251/167.876) = 13.552 kg P
Fosforbelastning i alt fra oplandet	<u>44.635 kg P</u>	<u>31.975 kg P</u>

Ejede og forpagtede arealer	Ansøgt drift
Ansøgt udbringningsareal	168,24 ha
Fosforoverskud pr. ha, jf. ansøgning	0,9 kg P/ha
Procentvis forøgelse i godkendelsesperioden	0,9 kg P x 8 år = 7,2 kg P 7,2 kg P / (2.000 kg P/100) = 0,36 %
Worst case udvaskning	1 kg P/ha
Worst case påvirkning fra Husdyrbruget	168,24 ha x 1 kg P/ha x 0,36 % = <u>0,61 kg</u>
Aftalearealer	Ansøgt drift
Ansøgt udbringningsareal	50,59 ha
Fosforoverskud pr. ha (værdien er baseret på beregning fra minkbrug, worst case)	30 kg P/ha
Procentvis forøgelse i godkendelsesperioden	30 kg P x 8 år = 240 kg. P 240 / (2.000/100) = 12 %
Worst case udvaskning	1 kg P/ha
Worst case påvirkning fra Husdyrbruget	50,59 ha x 1 kg P/ha x 12 % = <u>6,1 kg</u>
Husdyrbrugets andel af fosforbelastningen	Samlet resultat (procent)
Samlet påvirkning fra udbringningsarealer	0,61 kg P + 6,1 kg P = <u>6,7 kg P</u>
Husdyrbrugets andel i Feldsted Kog	6,7 kg P x 100 / 31.975 kg P = <u>0,02 %</u>
Husdyrbrugets andel i Hele Nissum Fjord	6,7 kg P x 100 / 44.635 kg P = <u>0,02 %</u>

³⁰ Tabel 2.2.2, Vandplan – Hovedvandopland Nissum Fjord (2010), Miljøministeriet

Det ansøgte har beregningsmæssigt en forfordvaskning svarende til henholdsvis 0,02 % af den samlede udvaskning til Feldsted Kog og 0,02 % af den samlede udvaskning til hele Nissum Fjord. På ovenstående baggrund vurderer Herning Kommune, at nærværende udvidelse ikke i sig selv, eller i sammenhæng med andre projekter, vil kunne medføre væsentlig fosforpåvirkning af Nissum Fjord / Feldsted Kog.

Samlet vurdering af fosforudvaskningen

Herning Kommune har foretaget en individuel vurdering af tabsrisikoen for husdyrbrugets udbringningsarealer. Der er på baggrund af vurderingen stillet vilkår til sikring af vandmiljøet.

Det er vurderet, at en påvirkning på under 1 % af den samlede påvirkning med fosfor, ikke vil kunne påvirke et Natura 2000-område i et sådant omfang, at det vil kunne måles i recipienten med de nuværende biologiske målemetoder.

Herning Kommune vurderer, at det ansøgte projekt ikke kunne påvirke Natura 2000-området Nissum Fjord væsentligt negativt, da husdyrbrugets påvirkning i godkendelsesperioden på 8 år er under 1 %.

Påvirkning af Natura 2000-landområder

Natura 2000-områder

EU har udpeget naturområder på land, som set i et europæisk perspektiv er særligt værdifulde. Disse områder kaldes Natura 2000-områder og er en fælles betegnelse for habitat-, og fuglebeskyttelsesområderne.

Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte levesteder og rasteområder for fugle og for at beskytte naturtyper og plante- og dyrearter, der er truede, sårbare eller sjældne i EU. Såfremt marken er helt eller delvist beliggende indenfor habitatafgrænsningerne, skal ændringer i dyrknings- og gødningsintensiteten anmeldes til den kommune, hvori marken er beliggende.

Nærmeste Natura 2000-område er Sønder Feldborg Plantage N63, som er EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 42 og EF-habitatområde nr. 56 og Ovstrup Hede med Røjen Bæk nr. 249.

Sønder Feldborg Plantage ligger cirka 5 km nordøst for husdyrbruget og cirka 2,5 km fra nærmeste udbringningsareal. Sønder Feldborg Plantage er udpeget som EF-habitatområde på baggrund af naturtyper såsom:

- 3110 Kalk- og næringsfattige søer og vandhuller (lobeliesøer)
- 3160 Brunvandede søer og vandhuller
- 3260 Vandløb med vandplanter
- 4010 Våde dværgbusksamfund med klokkelyng
- 4030 Tørre dværgbusksamfund (heder)
- 6410 Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop
- 7140 Hængesæk og andre kærksamfund dannet flydende i vand

Endvidere er Sønder Feldborg Plantage udpeget som EF-fuglebeskyttelsesområde på grund af Tinksmed. Tinksmed har en relativt lille, men dog væsentlig forekomst i området, fordi forekomsten bidrager væsentligt til den samlede opretholdelse af bestanden. Baggrundsbelastningen for området ligger på 15,57 kg N/ha/år. Naturtypernes tålegrænser overfor kvælstof varierer, blandt andet har naturtypen Lobeliesø en tålegrænse på 5-10 kg N pr. ha pr. år, mens tørre heder har en tålegrænse på 10-20 kg N pr. ha pr. år.

Ovstrup Hede ligger cirka 4 km sydøst for husdyrbruget og cirka 1,3 km fra nærmeste udbringningsareal. Ovstrup Hede ligger mellem Herning og Holstebro er et 490 hektar fredet område med indlandshede, nåletræsplantage, enge, overdrev og vandløb. Indlandshedens flora og fauna er sårbar. Ovstrup Hede er A-målsat i Regionplan 2005. For A-målsatte områder er målet, at de bevares med deres sjældne plante- og dyreliv intakt, og der gøres en særlig indsats for at videreudvikle naturværdierne.

Ovstrup Hede er udpeget på baggrund af naturtyper:

- 3260 Vandløb med vandplanter
- 4010 Våde dværgbusksamfund med klokkelyng

- 4030 Tørre dværgbusksamfund (heder)
- 6410 Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop
- 7140 Hængesæk og andre kærsamfund dannet flydende i vand
- 7230 Rigkær

Endvidere er arter som

- 1037 Grøn kølleguldsmed (*Ophiogomphus cecilia*)
- 1096 Bæklampret (*Lampetra planeri*)
- 1355 Odder (*Lutra lutra*)

også en del af udpegningsgrundlaget. Naturtypen har en tålegrænse på 10-25 kg N/ha/år.

Herning Kommune vurderer, at der ikke findes udbringningsarealer indenfor Natura 2000-landområdet Sønder Feldborg Plantage og Ovstrup Hede, derfor vil ammoniakfordampningen fra udbringningsarealerne umiddelbart vil være den eneste potentielle påvirkning af internationale naturbeskyttelsesområder. Det vurderes, at ammoniakfordampning fra arealerne, som følge af denne miljøgodkendelse, ikke vil forringe tilstanden af naturtyper og arter, der er udpegningsgrundlag for Sønder Feldborg Plantage og Ovstrup Hede, idet de ligger over 1,3 km væk.

Endvidere vurderes det, at Ovstrup Hede ikke påvirkes på grund af afstanden på over 4 km og at Sønder Feldborg Plantage ikke påvirkes på grund af afstanden på over 5 km fra staldene og gødningsopbevaringsanlæggene på Bredvigvej 24, Aulum.

Samlet vurderer Herning Kommune således, at det ikke er nødvendigt at foretage en miljøkonsekvensvurdering i forhold til Natura 2000-områder.

Påvirkning af bilag IV-arter, rødlistearter mv.

Plante- og dyrearter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV-arter)

Af EF-habitatdirektivets³¹ bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter, som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer inden eller udenfor et af de udpegede Natura 2000-områder/habitat-områder. På den baggrund må der eksempelvis ikke gives tilladelse til aktiviteter, der kan beskadige eller ødelægge de pågældende dyrearters yngle- og rasteområder. For plantearterne er der blandt andet forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

Bilag IV-arter, observeret i Herning Kommune eller på lokaliteter i Midtjylland gennemgås i det følgende. Flere af disse arter er ligeledes omfattet af artsfredninger eller er optaget på rødlisten.

Damflagermus, vandflagermus og sydflagermus er observeret ved Gødstrup Sø. Desuden forekommer flere arter af flagermus i Midtjylland og kan derfor forekomme på lokaliteter i Herning Kommune. Flagermus raster, overvintrer og kan yngle i huller, sprækker eller under løstsiddende bark på gamle træer, i bygninger og lignende eller i huler. Damflagermus og vandflagermus jager over åbent vand ved søer og langs vandløb. Sydflagermus kan tillige jage over åbne hedestrækninger. Læhegn, bryn, bræmmer og diger fungerer som ledelinier fra rasteområdet til fourageringsområdet, og skal helst forblive intakte uden afbrydelser, for at fungere optimalt. Ud fra flagermusens levevis vurderes det, at den ikke vil blive negativt påvirket af udvidelsen.

Birkemus er kendt fra Sønderjylland og Limfjordsområdet. Artens udbredelse i Limfjordsområdet er nordvest for Herning Kommune. Den eneste registrering i Herning Kommune er i 2001, hvor den blev fundet nær Gødstrup sø ved Tjørring. Om sommeren yngler og raster birkemusen i digeskel, lysåben, ældre skov med tæt urtevegetation, kratbevoksede moser, fugtige enge, udyrkede marker eller ekstensivt dyrkede marker. Birkemusen går i dvale fra oktober til maj i diger, på overdrevsskrænter, og på højtliggende hede- og plantageområder. Andre områder kan også fungere som vinteropholdssted, men pløjning og gravearbejde kan ødelægge reden, der

³¹ EF-habitatdirektivet fra 1992 (Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (med senere ændringer)).

befinder sig i 20 – 40 cm's dybde. Det vurderes, at den ansøgte udvidelse ikke indebærer opdyrkning af ekstensivt dyrkede udbringningsarealer og dermed vil udvidelsen ikke have en negativ påvirkning på birkemusens levevis.

Odderen forekommer i store dele af Jylland. Den forekommer muligvis indenfor kommunegrænsen. Odderen har gunstig bevaringsstatus i landsdelen. Odderen yngler, raster og fouragerer langs vandløb med gode fiskemuligheder og har huler i brinken. Der er stillet vilkår om 10 meter bræmmer langs vandløb i spredningskorridor og ud fra artens levevis i øvrigt vurderes det, at den ikke vil blive negativt påvirket af udvidelsen.

Markfirben er udbredt over det meste af Danmark, men sjældent blandt andet i den vestlige del af Midtjylland. Egnede yngle- og rasteområder er eksempelvis heder, overdrev, klitter, solvendte skrænter langs veje, jernbaner og i grusgrave. I forbindelse med landbrug er stendiger, levende hegn og særligt stendynger med indsamlede marksten gode rasteområder. Det vurderes, at arten ikke vil blive negativt påvirket af udvidelsen.

Grøn mosaikguldsmed lever primært i Nordsjælland, men strejfer er registreret rundt om i landet. I Herning Kommune er arten observeret syd for Harreskov mellem Kibæk og Arnborg. I sin cyklus er arten afhængig af planten Kребseklo (*Stratiotes aloides*), hvor den lægger sine æg, og larverne lever. Voksne individer kan strejfe langt omkring, og kan ses langt fra vandløb med kребseklo. Næringsstofbelastning kan medføre tilgroning af vandhuller og søer, hvorved kребseklo vil forsvinde og dermed livsgrundlaget for grøn mosaikguldsmed.

Grøn kølleguldsmed findes kun i de store jyske å-systemer så som Storå, Skjern Å, Karup Å og Gudenå. Arten er Herning Kommunes ansvarsart. Den yngler i rene, iltrige og kølige vandløb. Den voksne guldsmed foretrækker lysåbne arealer, men kan også findes i skovlysninger. Hunnen lægger sine æg direkte i vandløbet. Larverne ligger nedgravet i bunden på en stenet, sandet strækning med minimal undervandsvegetation og kommer til tider op til overfladen og skjuler sig mellem sten og rødder fra udhængende brinker. Den færdige guldsmed udvikles på sten, tørlagte bredder og planter i vandkanten. Der er en teoretisk mulighed for, at der ved uheld i forbindelse med håndtering af husdyrgødning kan ske en tilførsel af forurenende stoffer til Grøn Kølleguldsmeds levesteder i Storå. Det vurderes, at kun tilførsel af større mængder husdyrgødning (som følge af uheld med gylletanke/gylletransport) vil kunne have en negativ effekt på grøn kølleguldsmed.

Padder

Løgfrø findes spredt ud over det meste af Danmark, og kan således forekomme på lokaliteter i Herning Kommune. Arten yngler i vandhuller med rent vand. Udyrkede bræmmer omkring vandhullerne kan være med til at sikre, at vandet forbliver rent.

Strandtudsens naturlige udbredelse omfatter hele Danmark, men den forekommer især i store antal i Vestjylland. Indlands forekommer arten primært i grusgrave. Arten yngler oftest i lavvandede vandhuller, der tørrer ud hen på sommeren. Arten yngler tillige i næringsfattige søer.

Stor vandsalamander kan forekomme i det meste af landet, og dermed også i Herning Kommune. Arten yngler i klarvandede, lavvandede vandhuller med bundvegetation, de kan skjule sig i. Kvasbunker og stendynger med indsamlede marksten giver gode overvintringsmuligheder.

Spidssnudet frø findes i næsten hele Danmark. De største bestande forekommer blandt andet i Vestjylland, og arten findes sandsynligvis indenfor kommunegrænsen. Den kan være svær at skelne fra butsnudet frø, og derfor kan observationer af butsnudet frø indeholde forekomster af spidssnudet frø.

I det ansøgte udbringningsareal er der ingen vandhuller ved markerne.

Herning Kommune vurderer, at på og umiddelbart op til husdyrbrugets udbringningsarealer er kommunen ikke bekendt med forekomster af dyr omfattet af habitatdirektivets bilag IV. Endvidere har Herning Kommune ingen aktuelle registreringer af Bilag IV-

plantearter på ejendommens udbringningsarealer. Det vurderes, at plantearterne højest sandsynlig ikke findes på udbringningsarealerne. Det vurderes yderligere, at det på baggrund af den eksisterende viden om arternes udbredelse må antages, at udvidelsen af husdyrbruget ikke vil forringe tilstand og levevilkår for truede plante- og dyrearter væsentligt. Ligeledes vurderes de almindelige regler for 2 meter bræmmer og etablering af 10 meter bræmmer i spredningskorridor at være tilstrækkelige til at beskytte odderen og dens levesteder, såfremt arten findes i området. Herudover vurderer Herning Kommune, at udvidelsen kun vil påvirke de beskyttede arter negativt ved alvorlige uheld, f.eks. ved håndtering af husdyrgødningen, hvorfor der er sat vilkår hertil. Men det vurderes, at lovlig håndtering af husdyrgødning indenfor udbringningsarealerne ikke vil have nogen negativ effekt på de beskyttede arter.

Påvirkning af kulturmiljø

Kulturhistoriske spor

Landskabet i Herning Kommune er præget af menneskets virke igennem årtusinder. Overalt finder vi historiske spor, der fortæller om samfundsudviklingen og om, hvordan mennesket har påvirket omgivelserne. Mange af de historiske spor er kulturhistoriske værdier, der har så stor værdi for formidlingen af og betydningen for vores kulturforståelse, at de er værd at bevare og derfor fortjener en særlig beskyttelse.

De kulturhistoriske værdier kan både omfatte enkeltstående elementer og hele kulturmiljøer, som f.eks. kirker, kirkegårde og deres omgivelser, fortidsminder som gravhøje og arkæologiske fund, fredede og bevaringsværdige bygninger og anlæg, sten- og jorddiger, alléer og levende hegn samt kulturmiljøer, der afspejler en bestemt tidsepoke eller en landsbytype. Kommuneplanens udpegning fremhæver de særligt værdifulde kulturhistoriske træk i kommunen. Der er i Herning Kommune udpeget "særlig værdifulde kulturmiljøer", "kulturmiljøer" mm.

Fredede fortidsminder

Der er ikke registeret fortidsminder i umiddelbar nærhed af anlægget.

Hverken på udbringnings-, eller aftalearealer er der fund eller fortidsminder.

Beskyttede sten- og jorddiger

Der er ingen beskyttede diger efter Museumslovens § 29a på hverken udbringningsarealer eller aftalearealer.

Kulturarvsarealer

Der er ikke registeret kulturarvsarealer på hverken udbringningsarealer eller aftalearealer

Andre udpegninger

Markerne 12-0, 18-0 og 19-0 ligger i område, hvor skovrejsning er uønsket. Da der er tale om almindelig jordbrugsdrift, er projektet ikke i strid med udpegningen. Udpegning af Skovrejsningsområder forhindrer ikke, at området fortsat kan anvendes som hidtil, og der er heller ikke nogen pligt til at plante skov.

Markerne ligger udenfor landskabeligt interesseområde.

Ejendommen ligger indenfor skovbyggelinjen, men det har ingen betydning for byggeriet på Bredvigvej 24, Aulum, da landbrugsbygninger ikke skal have dispensation til byggeriet, ifølge Naturbeskyttelsesloven. Herning Kommune vurderer, at stalde, gyllebeholdere og fodersiloer er erhvervmæssigt nødvendigt for et svinebrug, og derfor skal Herning Kommune ikke meddele dispensation.

Ingen marker ligger indenfor en søbeskyttelseslinje. Markerne 18-0, 19-0, 113-0 og 115-0 ligger delvis indenfor åbeskyttelseslinjen. Disse beskyttelseslinjer har dog ingen betydning for markdriften.

Der er ikke registreret kirkebyggelinjer / kirkezoner, fredede områder, kulturarvsarealer, kulturmiljø / særlig værdifulde kulturmiljøer, geologiske interesseområder, landskabelige interesseområder indenfor hverken udbringningsarealer, aftalearealer og bygninger.

Der er udpeget større uforstyrrede landskaber indenfor en del af markerne, men ikke indenfor anlægget. Almindelig landbrugsdrift af arealerne påvirker ikke landskabet, og derfor vurderer Herning Kommune, at udvidelsen af landbruget ikke vil påvirke landskabet negativt.

Gennemgang af BAT for Bredvigvej 24

Et husdyrbrug bør til stadighed søge at begrænse forureningen ved at indføre og gøre brug af den bedste tilgængelige teknik (BAT) til at nedbringe eventuelle miljøpåvirkninger og gener fra stalde, husdyrgødningsopbevaringsanlæg m.m. Teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning og lugtpåvirkning m.v. samt til bedre udnyttelse af næringsstofferne i husdyrgødningen er i stadig udvikling.

For de virksomhedstyper, der er omfattet af den europæiske godkendelsesordning om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (IPPC-direktivet), udsender EU-kommissionen såkaldte BREF-dokumenter ("BAT reference documents"), som fastlægger, hvad der må betragtes som den bedste tilgængelige teknik inden for de industrielle brancher, som IPPC-direktivet omfatter.

Oplysningskravet vedrørende BAT i forbindelse med ansøgninger om miljøgodkendelse af husdyrbrug er forskelligt afhængigt af brugsstørrelse. For husdyrbrug, der – som i den aktuelle sag – er omfattet af § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, skal redegørelsen som minimum indeholde punkterne management og anvendelse af BAT inden for områderne foder, staldindretning, vand- og energiforbrug, opbevaring og behandling af husdyrgødning og udbringning. Redegørelsen skal for svine- og fjerkræbrug omhandle de teknologier, der er beskrevet i EU kommissionens BREF-dokument om intensivt hold af svin og fjerkræ.

I Teknologi- og byggeblade er dokumenteret teknik beskrevet, og der er redegjort for, hvor store reduktioner der kan forventes opnået ved brug af den pågældende teknik, samt hvor store merudgifterne eventuelt vil være. Miljøstyrelsen har endvidere oprindeligt valgt ikke at fokusere på markteknik, fordring m.v. i Teknologi-blade, idet forbedrede metoder i dansk landbrug og generel lovgivning på området vurderes at medføre, at den bedste tilgængelige teknik generelt bliver anvendt.

I det følgende vil BAT for Bredvigvej 24, Aulum blive vurderet i forhold til Herning Kommunes niveau for BAT.

Vurdering af BAT i forhold til § 12 miljøgodkendelser skal ske i forhold til følgende områder:

1. Management
2. Fodringsstrategier
3. Staldsystemer
4. Forbrug af vand og energi
5. Opbevaring af husdyrgødning
6. Udbringning af husdyrgødning

Ved Herning Kommunes vurdering i relation til BAT indgår Miljøstyrelsens Teknologi-blade oversigt, Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning³² version 2, bilag 3 (teknologilisten) samt kravene i EU-kommissionens referencedokument om BAT for intensiv hold af svin og fjerkræ (BREF-dokument). Nedenfor vil de enkelte emner blive gennemgået.

BAT – Management

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor management:

Herning Kommune vurderer, at anvendelse af BAT indenfor management som minimum skal leve op til følgende punkter:

³² <http://www2.mst.dk/wiki/husdyrvejledning.default.aspx>

Beredskabsplan

- Der skal udarbejdes en beredskabsplan, hvori telefonnumrene til kontaktpersoner og offentlige kontaktinstanser i forbindelse med eventuelle uheld er nedskrevet. Beredskabsplanen indeholder forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier, driftsmateriel, gylle, brand m.v., og skal være tilgængelig for alle på arbejdspladsen.

Ansøger har udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen. Udover at være BAT, så er det Herning Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan vil være til stor hjælp for landmanden, såfremt der skulle ske et uheld. Samtidig giver beredskabsplanen landmanden en mulighed for at gennemgå sin ejendom og foretage en risikovurdering af, hvorvidt der skal ændres på indretning og drift, således at risikoen for forurening i forbindelse med uheld minimeres.

Uddannelse af personale

- At medarbejderne deltager i fagligt relevante aktiviteter
- At personalet, der varetager sprøjtemidler og udstyr har sprøjtebevis

Jørgen Breinholt deltager løbende i ERFA møder med andre driftledere. Ejer Jørgen Breinholt har nødvendige sprøjtecertifikater.

Ressourceforbrug

- At der føres regnskab med vand- og energiforbrug, og at der føres journal over forbruget (gemmes i perioden mellem 2 samlede miljøtilsyn)

Der er egen vandforsyning på ejendommen, derfor stilles vilkår til registrering af vandforbruget. Frekvensstyrede eller Multistep ventilatorer bruger mindre strøm end spjældregulerede. Derfor har Jørgen Breinholt etableret frekvensstyrede eller multistep i alle stalde. Der er etableret sensor på på alle snegle til transport og elevatorer, således ingen transportører kører tomme. Ejendommen skal ligeledes tilknyttes Energistyring Erhverv, således der kommer opmærksomhed på energiforbruget.

Egenkontrol / dagligt tilsyn

- Der føres daglige tilsyn med mekanisk udstyr, såsom ventilationsanlæg, foderanlæg og vandingssystem som kontrolleres for evt. funktionssvigt.
- Der er serviceaftaler med leverandørerne på alle ventilationsanlæg, mm.
- At gyllebeholderne er tilmeldt de lovpligtige 10-årige beholderkontrol.

Ansøger udfører jævnligt kontrol af vandrør og installationer. Der er indgået årlige serviceaftaler med leverandørerne på alle ventilationsanlæg og nødopluk. Gyllebeholderne etableres med fast overdækning og alle gyllebeholdere er tilmeldt 10-årige beholderkontrol. Hertil holdes der rent omkring bygninger for at undgå lugt og uhygiejniske forhold. Ejendommen skal tilknyttes Energistyring Erhverv og vandforbruget skal registreres. Gyllebeholderen skal minimum 1 gang årligt inspiceres for revner og lignende.

Uheld og driftsforstyrrelser

- At overpumpning af gylle overvåges.
- Vaskeplads / Vask af maskiner sker på vaskeplads med opsamling til gyllebeholder.

Den nye gyllebeholder placeres syd for ejendommen, således at afstanden til vandløb bliver over 100 meter. Der er ikke noget sted mellem beholderen og vandløbet, at terrænet skræner mere end 6 gr.

Der anvendes altid selvfyldende vogn med returløb til tanken.

Der er som ovenfor nævnt udarbejdet en beredskabsplan. Planen sikrer, at Jørgen Breinholt hurtigt kan gribe ind med de rigtige tiltag, hvis der skulle ske uheld på ejendommen.

Der er stillet vilkår til tankning af diesel, således at evt overløb og spild kan opsamles. Opbevaring af olie og kemikalier er ved forskrift reguleret i Herning Kommune og det vurderes, at dette er tilstrækkeligt til at sikre mod uheld.

Mark og gødningsplaner

- At der årligt bliver udarbejdet mark- og gødningsplaner, der sikrer, at mængden af tilført gødning tilpasses afgrødernes aktuelle behov.
- At der bliver ført journal over eventuelle afvigelser fra mark- og gødningsplanen.

Hvert år udarbejder ansøger i samarbejde med planteavlskonsulenter en mark- og gødningsplan for ejendommens jorder og aftalearealer, som sikre at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I mark- og gødningsplanen tages blandt andet hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen.

Affaldssortering

- Herning Kommune vurderer, at registrering af affald og mængder er BAT. Derudover vil registreringen give ansøger det nødvendige overblik over eventuelle indsatsområder, hvor det er muligt at minimere produktionen af affald.
- Herning Kommune har ingen indsamlingsordning men en anvisningsordning. I praksis betyder det, at gårdejereren selv skal lave en aftale med en transportør om at få hentet det sorterede affald og bragt affaldet til et behandlingsanlæg. Transportøren skal være registreret i kommunen, og kommunen skal have en anvisningsaftale med modtageanlægget.

Det er fra ansøger oplyst, at alt affald på ejendommen håndteres, sorteres og opbevares efter kommunens affaldsregulativ. For yderligere detaljer se bilag 7 med angivelser af mængder og typer. Det er vurderet, at ejendommen lever op til Herning Kommunes krav om BAT på affaldsområdet.

Herning Kommune vurderer, at husdyrbruget med en synlig beredskabsplan vil være i stand til at undgå og/eller begrænse uheld på bedste vis. Samtidig vurderes det, at ansøger lever op til BAT vedrørende uddannelse af personale, ressourceforbrug, daglige tilsyn og registrering af mark og gødningsplaner. Herning Kommune vurderer, at der er en stor miljømæssig risiko forbundet med vask af maskiner. Der er derfor stillet vilkår om, at vask af maskiner skal ske på en vaskeplads med afløb til en opsamlingsbeholder. Herning Kommune vurderer, at en væsentlig risikofaktor er uheld i forbindelse med overpumpning af gylle. Derfor stilles der vilkår om, at overpumpning skal ske under opsyn.

Herning Kommune vurderer tillige, at oplag af affald ikke medfører forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder af jord, vandområder, grundvand, luft eller kloak samt uhygiejniske forhold. Det er vurderet, at ejendommen lever op til Herning Kommunes krav om BAT på affaldsområdet.

BAT – Foder

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor foder:

- **Faseforing**
 - At dyrene fodres med næringsstoftilpassede blandinger, der er afstemt efter vækstperiode.
 - Foderplaner er udarbejdet i samarbejde med konsulent/foderfirma, og med anvendelse af nyeste viden indenfor foderoptimering.
- **Reduceret råprotein (slagtesvin)**
- **Fytase**
- **Benzoesyre**
- **BAT på fosfor beregnes ud fra de vejledende emissionsgrænseværdier udarbejdet af Miljøstyrelsen i 2010.**
 - 23,0 kg P / DE ab lager for søer
 - 27,8 kg P / DE ab lager for smågrise
 - 20,5 kg P / DE ab lager for slagtesvin

- Herning Kommune har beregnet en BAT-emissionsgrænseværdi for fosfor på ejendommen til 9034,10 kg P ab lager jf bilag 6.

Ansøger udarbejder foderplaner sammen med konsulent for alle dyregrupper på bedriften med brug af nyeste viden, overholdelse af fodernormer og sørger for høj en fodereffektivitet.

Jørgen Breinholt har etableret separationsanlæg, hvorved der minimum fjernes 54 % af husdyrgødningens fosforindhold. Det fremgår af ansøgningen at der i ansøgt drift er 3.698,22 kg P ab lager, hvorved Herning Kommunes BAT-niveau for fosfor er overholdt.

Herning Kommune vurderer derved, at ansøger lever op til BAT indenfor fodring af besætningen.

BAT – Staldindretning

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor staldindretning:

BAT Staldsystem

- Ammoniakemissionen skal leve op til Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier (se bilag 6)
- Herning Kommune har beregnet en BAT-emissionsgrænseværdi for ammoniaktab fra stald og lager på ejendommen til 5.194,13 kg N/år

Det eksisterende staldanlæg er bygget i 1976 (renoveret i 1992) og 2006 og indeholder slagtesvinestald. I forbindelse med udvidelsen vil de resterende gamle bygninger blive fjernet og der bliver opført tre nye slagtesvinestalde med delvis spaltegulv 25-49 % fast gulv og gyllekøling. Det betyder, at der i ansøgt drift vil være et ammoniaktab fra stald og lager på 5.109,91 kg N/år, hvorved Herning Kommunes BAT-niveau for staldindretning er overholdt.

BAT – Forbrug af vand og energi

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor vand:

- Krav om etablering af særskilt vandmåler til registrering af det samlede vandforbrug til drikkevand, rengøring og vandspild.
- At der udføres aflæsninger og registrering i journal af vandforbruget³³. Vandforbruget skal aflæses månedligt og noteres i en journal. Journaler skal gemmes til næste samlede tilsyn efter afslutning.
- At der udføres regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlæggene for at undgå spild.

Jørgen Breinholt har privat vandforsyning, hvilket betyder, at der stilles vilkår til etablering af vandmålere og registrering af vandforbruget. Han har i det daglige fokus på at minimere vandforbruget i forbindelse med vask og rengøring. Der er desuden timer på anlægget til markvanding, hvorved forbruget løbende kan følges. Vand fra markboring bruges udelukkende til markvanding.

Vandbesparende foranstaltninger

- Vandrør, drikkekar mv. kontrolleres daglig for utætheder og korrekt funktion
- Utætheder og fejlfunktioner reparerer hurtig

Der er etableret vandbesparende drikkekopper i de stalde, hvor det er muligt, og den lovpligtige overbrusning af svinene er tids- og temperaturstyret

Herning Kommune vurderer, at de beskrevne tiltag til vandbesparelse indenfor vask og drikkevandsspild samt daglige tilsyn af vandinstallationer er fyldestgørende. Se endvidere afsnit om BAT i forhold til management og BAT i forhold til vand- og energiforbrug.

³³ Det er Herning Kommunes holdning, at rent drikkevand er en værdifuld ressource, som der skal værnes om. Der stilles vilkår om, at der monteres vandur/vandmålere på ejendommen, således at alt vandforbrug i produktionen kan registreres. Der skal føres journal over ejendommens vandforbrug.

Herning Kommune vurderer, at ejendommen lever op til ovennævnte hvilket er BAT. Der er derfor ikke fastsat yderligere vilkår omkring energireducerende tiltag på ejendommen.

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor Energi:

- Sikre at ventilationen kun starter op efter behov, eks. ved anvendelse af undertryksventilation, frekvensstyrede ventilatorer.
- At der anvendes lavenergilystofrør / sparepærer i staldbygningerne og andre steder.
- At lyset i staldene i dagtimerne kun er tændt efter behov.
- Udendørsbelysningen er begrænset af bevægelsessensor.
- At udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige.
- At gøre arbejdsgange og processer mindre belastende for miljøet.

Ved jævnlig aflæsning af energimålere kan ansøger hurtigt danne sig et overblik over energiforbruget og samtidig sikre sig mod uforudsete udgifter. Alene ved at forholde sig kritisk til forbruget kan der erfaringsmæssigt opnå besparelser op mod 5-10 % af årsforbruget. Udover ovennævnte anbefaler Herning Kommune, at der arbejdes med at indføre miljø- og ressourcestyring på husdyrbruget. Ejendommen er i januar 2010 gennemgået af en energirådgiver. Herning Kommune stiller vilkår til at forbedringsforslagene skal gennemføres.

Energibesparende foranstaltninger

- Varmegenindvinding fra gyllekølingsanlæg til opvarmning af stalde
- Daglysstyring og begrænset natbelysning
- Udendørs belysning er styret af bevægelsessensorer
- Multistep eller frekvensregulerede ventilatorer i alle stalde
- Etablering af vinduer i vægge og ovenlys i tagfladerne for begrænsning af kunstigt lys i dagtimerne

Herning Kommune vurderer, at energiforbruget ovennævnte tiltag er tilstrækkeligt til overholdelse af BAT-niveauet i Herning Kommune.

BAT – Opbevaring af husdyrgødning

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor opbevaring af husdyrgødning:

- At gyllen opbevares i beholdere, der er monteret med fast låg.
- At sikre at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen, således at den lagrede gylle kan udbringes i perioder, hvor der er optimale vækstbetingelser for den voksende afgrøde (minimum 9 måneder).
- At gyllen opbevares i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske, samt kemiske påvirkninger.
- At beholdernes bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring.
- At lageret tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, minimum en gang pr år.
- At gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning af beholderen ved f.eks. tilførsel på marken.
- At gyllebeholdere er underlagt 10-års beholderkontrol og er under dagligt opsyn.
- At der foretages løbende eftersyn og vedligeholdelse af gyllebeholderne.
- At gyllen suges fra de eksisterende beholdere og op i gyllevognen ved hjælp af en sugekran, der er påmonteret på gyllevognen. Sugekranen minimerer risikoen for eventuelle uheld eller spild i forbindelse med påfyldningen af gyllevognen
- Betonbund med opsamlingsbeholder for fast møg.
- Biogasbehandlet gylle.

Ansøger oplyser at gyllebeholderne er bygget så de kan modstå mekanisk, termisk og kemisk påvirkning. Begge gyllebeholdere etableres med teltoverdækning, hvilket er BAT. Gyllebeholderne tjekkes jævnligt og begge er tilmeldt 10-årige beholderkontrol.

Opbevaringskapacitet

Opbevaringskapaciteten af gylle på ejendommen efter udvidelsen er over 9 måneder. Hermed er Husdyrbekendtgørelsens krav om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet opfyldt.

Herning Kommune vurderer, at ansøger overholder BAT i forhold til opbevaring af gylle jævnfør de nævnte tiltag på ejendommen. Endvidere er opbevaringskapaciteten overholdt, hvilket også er BAT. Samlet overholder ansøger BAT ved opbevaring af husdyrgødning.

BAT – Udbringning af husdyrgødning

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor udbringning af husdyrgødning:

- Overholdelse af regler for udbringningstidspunktet (eks. forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage).
- Udbringningsmetoder (fx ikke tilladt at anvende bredspreader til gylle)
- Krav om nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer
- Krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha
- Krav om efterafgrøder
- Afgasning af gylle på biogasanlæg
- Gylleseparation
- At den producerede husdyrgødning afstemmes med udbringningsarealet og afgrødens gødningsbehov
- At der ved afgrødehøjde under 10 cm tilstræbes at udbringe gødningen under ideelle vejrforhold det vil sige kølig, fugtig og vindstille eller ved direkte nedfældning

Udbringningsteknologi

- Udbringning af gyllen sker fortrinsvis ved nedfældning eller slangeudlæggelse, alt efter afgrøde
- Ansøger sørger for ikke at køre på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket udbringningsareal, da der efterfølgende er fare for afstrømning til vandløb, søer eller lignende
- Der holdes som minimum 2 meter og 10 meter (i henhold til vilkår) dyrknings-, gødsknings og sprøjtefri bræmmer til vandløb, jord- og stendiger samt gravhøje
- Gylleudbringning sker normalt kun på hverdage

Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold, og evt. nedbør). Jørgen Breinholt er opmærksom ovenstående BAT-krav og overholder disse. Udbringningen sker generelt indenfor normal arbejdstid og aldrig på søn- og helligdage.

Herning Kommune vurderer, at Jørgen Breinholt lever op til kravet om BAT indenfor udbringning af husdyrgødning.

Fravalgte og valgte BAT-virkemidler

Den vejledende emissionsgrænseværdi for ammoniak og fosfor på ejendommen Bredvigvej 24, Aulum er beregnet til 5.194,13 kg N/år og 9034,10 kg P/år. Den reelle ammoniakemission og fosforemission på ejendommen er 5109,91 kg N/år og 3.698,22 kg P/år i ansøgt drift. Dermed overholder Jørgen Breinholt's bedrift de beregnede BAT-niveauer.

Gylleseparation

- Anvendelse af separation udløses af et ønske om at reducere harmoniarealet til produktionen. Da ejendommens harmoniareal skal udvides betydeligt i forbindelse med udvidelsen, og da det i øjeblikket ikke er let at skaffe ekstra jord, investeres der i et separationsanlæg.
- Det vurderes dog at det vil være bedre rent økonomisk at kunne afsætte gyllen, men det er ikke en mulighed på nuværende tidspunkt.
- Udgiften til et separationsanlæg er på mindst 650-1.000.000 kr. + driftsomkostninger.

Gyllekøling

- Ansøger har valgt at anvende køling af kanalbunde i både nye og renoverede stalde.
- Denne løsning er valgt, så anlægget kan få dækket en væsentlig del af sit store varmebehov. Således vil denne løsning være den mest energieffektive og derudover giver køling af gyllen i kanalbunden en mindre fordampning af ammoniak fra stalden til det omgivende miljø.
- Løsningen vil spare energi til opvarmning, samt mindske ammoniakfordampningen med op til 30 %. Reduktionen er afhængig af, hvor mange grader temperaturen i gyllen sænkes.
- Der skal investeres til kølepumper og det vandbårne system, og driftsomkostningerne udgøres primært af strøm til anlægget. Dette skal sættes i forhold til priserne på olie/brændsel, der alternativt skulle indkøbes til opvarmning af staldanlægget samt medarbejderfaciliteter.

Gylleforsuring

- Gylleforsuring er uegnet i staldanlæg, hvor der bruges meget halm eller anden strøelse.
- Der kan desuden være problemer med lugtgener i forbindelse med gylleforsuring. Disse forekommer oftest fra procestanken, men der kan også ske en forværring af lugtgener, hvis der sker en opblanding af forsuret gylle med ikke-forsuret gylle.
- Gylleforsuring fravælges p.g.a. risikoen for forværrede lugtgener i forhold til ejendommens eget stuehus som er beliggende meget tæt på produktionsbygningerne.
- Med fokus på ejendommens interne varmebehov vil der blive brug for alternative varmekilder til produktionen, hvis man ved tilvalget af forsuring vælger køleteknikken fra.

Biologisk luftvasker

- Biologisk luftvasker anvendes for at reducere lugt. Anlægget har ikke problemer med at overholde de ved lov fastsatte genegrænser til nabo, samlet bebyggelse eller byzone.
- Biologisk luftvasker er desuden fravalgt, da der er store driftsmæssige omkostninger forbundet med driften, både med hensyn til strøm, vand og vedligeholdelse.
- De biologiske luftvaskere har problemer med driftssikkerheden, filtrene stopper ti med biofilm som kræver højtryksrensning og "genstart" af anlægget. Mens biofilmen er under opbygning har anlægget ingen eller væsentligt reduceret effekt.

Kemisk luftvasker

- Reducerer ammoniakfordampningen fra staldene. For at opnå den fulde udnyttelse af luftvaskerne skal der sendes betydelige mængder luft gennem. Det betyder for det konkrete projekt at man skulle samle afkast fra flere sektioner for at få den fulde udnyttelse af rensere. En sådan samling af afkast kan rent teknisk være vanskeligt, når man arbejder med mange mindre sektioner, der hver for sig har et meget lavt luftskiftebehov.
- Det er desuden meget vanskeligt at eftermontere i eksisterende stalde, idet en samling af afkast i fælles kanaler/skorsten er meget svært og økonomisk tungt når bygning og konstruktioner ikke er forberedt på dette.
- Luftvaskeren er valgt fra ud fra en samlet teknisk og økonomisk betragtning.

Benzoesyre

- Benzoesyre anvendes som virkemiddel til reduktion af ammoniak. Benzoesyre anvendes alene til smågrise og slagtesvin.
- Herudover kan tilsætning af benzoesyre være en fordel i besætninger med f.eks. Lawsonia. Det kan her have en positiv effekt på sundheden, hvorfor produktet kan blive økonomisk neutralt at anvende. I den pågældende besætning har man dog ingen sundhedsmæssige problemer og det anses derfor at tilførsel af benzoesyre vil medføre en merudgift på ca. (10) kr. pr. gris (sl.svin) (4) kr. pr. gris (smågris).
- Benzoesyretilsætningen vurderes til det konkrete projekt at have for lille effekt set i forhold til udgifterne der er forbundet med tilsætningen!

Ændring af ventilationsafkast

- Ændring af ventilationsafkast foretages primært for at ændre på lugtudbredelsen omkring anlægget.
- Anlægget har ikke problemer med at overholde de ved lov fastsatte genegrænser til nabo, samlet bebyggelse eller byzone.

Fodringsstrategier

- Alle grise fodres med næringsstoftilpassede blandinger som skiftes gennem cyklus og vækstperiode. Desuden tilsættes enzymer til de foderblandinger hvor det er relevant.
- Enzymerne forbedrer grisenes foderudnyttelse, og begrænser herved næringsstofudledningen.
- Foderplaner er udarbejdet i samarbejde med konsulent/foderfirma, og med anvendelse af nyeste viden indenfor foderoptimering.
- Råvareprisen taget i betragtning vil det ikke være økonomisk rentabelt at undlade optimering og næringsstoffitpasning af foderblandingerne løbende gennem perioden!
- Ønskes ikke anvendt som virkemiddel med efterfølgende vilkår.

Ændret sædskifte og efterafgrøder

- Der anvendes ingen ekstra efterafgrøder ud over Plantedirektoratets krav.

BAT - Samlet vurdering

Herning Kommune vurderer, at ansøger har overholdt BAT i forhold til management, ressourceforbrug, fodringsstrategier, opbevaring og udbringning af husdyrgødning. Endvidere vurderer Herning Kommune, at de vejledende emissionsgrænseværdier er overholdt. For at opnå dette er der i denne godkendelse valgt at etablere gyllekøling, overdækning af gyllebeholdere, etablering af separationsanlæg og etablering af delvis fast gulv i de nye og de renoverede stalde.

Generelt vurderer Herning Kommune, at ansøger er opmærksom på, at der løbende kan være gode muligheder for at optimere forureningsbegrænsende foranstaltninger, renere teknologi, minimere forbruget af energi, vand og andre råvarer samt muligheder for at udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige. Ligesom det vurderes, at der kan være gode muligheder for, at arbejdsgange og processer kan blive mindre belastende for miljøet.

Herning Kommunes samlede vurdering

Miljøteknisk beskrivelse

Oplysninger om ansøger og ejerforhold

Ejer:	Jørgen Breinholt
Ejendommens adresse:	Bredvigvej 24 7490 Aulum
Telefon	97476169
Mobil	20136769
e-mail	breinholt@hkcpost.dk
Starttidspunkt for byggeriet:	1/3 2012
Sluttidspunkt for byggeriet:	1/3 2017
Starttidspunkt for driften:	1/9 2012

Jørgen Breinholt har søgt Herning Kommune om at udvide sin svinebesætning, fra 120,93 DE til 391,49 DE.

I forbindelse med udvidelsen etableres en ny løbe/drægtighedsstald til løsgående søer. Denne stald etableres i 2012 for at imødekomme velfærdskravene til søerne i nuproduktionen. Derefter etableres nye farestalde og smågrisestalde og sluttelig renoveres eksisterende sostalde, der indrettes til polte.

Der bliver etableret en 5.500 m³ gyllebeholder med overdækning og den eksisterende beholder på Toppergårdvej overdækkes. Den mindste tank på ejendommen fjernes. Der sættes to nye udendørssiloer op i tilknytning til de nye smågrisestalde. Derudover stableres nye ramper og betonstøbt plads med afløb til separator og fibercontainer.

Ejendommen Bredvigvej 24, 7490 Aulum, blev den 15. december 2006 vurderet ikke VVM-pligtig.

Oplysninger om husdyrbrugets ophør

Der er tale om en kontinuert drift i anlægget, kun afbrudt af få dages vask og desinfektion fordelt jævnt gennem de enkelte sektioner over hele cyklus. Disse perioder med vask og desinfektion giver ikke anledning til væsentlige afvigelser i driften som vil kunne registreres i lokalområdet. Ved ophør af produktion på ejendommen afsættes alle dyr til slagteri, DAKA eller levebrug. Stalde samt opbevaringsanlæg tømmes for husdyrgødning, der udspreddes på udbringningsarealerne eller afsættes.

Olie og kemikalie oplag destrueres eller afhændes til kommunens affaldsordning. Fast affald afhentes til autoriseret destruktion eller afhændes via kommunens affaldsordning eller genbrugspladser. Medicinsk affald afleveres på nærmeste apotek til destruktion.

Fodersiloer tømmes og rengøres. Staldene rengøres og desinficeres efter tømning for dyr

0 Alternativet

Ejendommens eksisterende drægtighedsstalde er indrettet med søer i bokse. Denne staldtype er efter 2013 ikke mere tilladt til drægtige søer. Således er ejendommen af velfærds-mæssige årsager nødt til at bygge nye stalde til drægtige dyr.

Forudsætningerne for den ansøgte udvidelse er endvidere at skabe en rentabel produktion på bedriften. Grundlaget herfor er skabt gennem udvidelse af udbringningsarealer i form af forpagtning og gylleaftaler. Det har givet mulighed for at udbygge svineproduktionen på bedriften.

Ansøger driver en opformeringsbesætning med produktion og opformering af levedyr til salg. Markedet for afsætning af levedyr har efter en årrække med vigende salg en forventning til at afsætningen igen vil stige. Således ønsker ejer at tilpasse sin produktion for at kunne imødekomme efterspørgslen på større og større partier dyr. Således ønsker ejer at sikre sig et solidt kundegrundlag og danne basis for en bredere kundegruppe når man kan levere større partier efter udvidelsen af soholdet. Især udenlandske kunder efterspørger større partier, idet deres produktioner ofte er større end de danske.

Derudover står ansøger overfor et generationsskifte på bedriften. Også dette bevirker at produktionen ønskes udvidet og ajourført til nutidige produktionsforhold.

En rentabel produktion anses ikke for realistisk uden udvidelse af dyreholdet.

Oplysninger om ejendommens placering

Ejendommen er, ifølge Kommuneplanen for Herning kommune 2009 – 2020 indenfor skovbyggelinien, men udenfor øvrige beskyttelseslinier, fredede områder og landskabelige interesseområder.

Det oplyses, at de generelle afstandskrav, som anført i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, er overholdt (se oversigt nedenfor). Den nye gyllebeholder placeres cirka 50 meter syd for staldene.

Afstandsforhold fra nye staldbygninger og gødningsopbevaringsanlæg

Anlægstype	Afstandskrav	Målt afstand fra stald, gødningsopbevaringsanlæg
1) Enkelt vandindvindingsanlæg	25 meter	< 25 meter – boringen fjernes
2) Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter	> 50 meter
3) Vandløb (herunder dræn) og søer	15 meter	> 15 meter
4) Offentlig vej, privat fællesvej	15 meter	> 15 meter
5) Levnedsmiddelvirksomhed	25 meter	> 25 meter
6) Beboelse samme ejendom	15 meter	> 15 meter
7) Naboskel	30 meter	30 meter
8) Nærmeste nabo uden landbrugspligt	-	Ca. 640 meter
9) Nærmeste nabo med landbrugspligt	-	Ca. 180 meter

Landskabelige hensyn

Ejendommen er beliggende i et landbrugsområde cirka 800 meter syd for 4 landbrugsejendomme uden landbrugspligt på Hallundbækvej. Disse udgør ikke en samlet bebyggelse men er nærmeste nabo uden landbrugspligt. Nærmeste byzone er Hodsager, der ligger ca 2,5 km nordvest for ejendommen.

Afstandsforhold fra ejendommens dyrehold til nærmeste byzone og samlet bebyggelse:

	Afstandskrav	Målt afstand fra stald, gødningsopbevaringsanlæg
Byzone	50 meter	Cirka 2,5 km
Samlet bebyggelse i landzone	50 meter	Over 2,5 km

Ejendommen ligger ifølge Hernings Kommuneplan 2009 - 2020 i landbrugsområde og ligger dermed udenfor særlige naturinteresser. Ejendommen ligger indenfor skovbyggelinien og byggeri der ikke er landbrugsmæssigt nødvendigt kræver derfor dispensation.

Ejendommen ligger i område med skov mod nord, vest og syd. Mod øst er marker, der er adskilt af læhegn. Ejendommen er derfor ikke synlig fra nabobeboelser og offentlige veje.

Staldanlæggets indretning

Staldene er opført i årene fra 1971 og frem til 2002. Staldene er enten i røde mursten eller i søsten og alle er med grå eternittag. Maksimal højde på staldene er 8 meter til kip. Beskrivelsen af stalden fremgår af bilag.

Antal og fordeling af dyr og dyreenheder samt beskrivelse af staldsystem:		Nudrift			Ansøgt drift		
Dyrehold	Staldindretning	Antal dyr	Antal DE	Antal stipladser	Antal dyr	Antal DE	Antal Stipladser
søer – farest	Kassestier – delv spaltegulv	0			600	42,07	156
søer – farest	Kassestier – delv spaltegulv	245	17,18	50	0		
søer – Lb/dr	Løsgående, delv spaltegulv	0			360	58,48	324
søer – Lb/dr	Ind. opstald., delv spaltegulv	213	34,60	170			
søer – Lb/dr	Ind. opstald., delv spaltegulv	0			240	38,99	216
søer – Lb/dr	Ind opstald., fuldspaltegulv	32	5,20	25			
smågrise	Tokl, delvis spaltegulv	0			12.700 (7,2 – 32)	63,76	2.000
smågrise	Tokl, delvis spaltegulv	5.300 (7,2 – 28)	22,32	1.000	5.300 (7,2 – 32)	26,61	900
Sl. svin	Delvis sp., 25 – 49 % fast	0			7.200 (32 – 80)	110,68	1.300
Sl. svin	Dr gulv + spalter (33/67)	1.500 (28 – 65)	16,54	400	1.000 (32 – 108)	28,28	250
Sl. svin	Dr gulv + spalter (33/67)	1.000 (28 – 100)	25,09	200	800 (32 – 108)	22,62	200
I alt			120,93			391,49	

Overbrusning i svinestalde

Overbrusning for Staldafsnit Nye farestalde, Bygning 9, Staldafsnit Farestalde, Bygning 6:
Der overbruses af velfærdsmæssige årsager IKKE i farestalde.

Overbrusning for Staldafsnit Ny drægtighedsstald, Bygning 11, Staldafsnit Ny løbeafdeling, Bygning 12, Staldafsnit Klimastalde, Bygning 8 og Staldafsnit Poltestalde, Bygning 7

Der etableres overbrusning i stalden. Overbrusningen virker som temperaturregulering for dyrene og fordi der bruses med koldt vand vil rumtemperaturen samtidig falde. Herved mindskes ammoniakfordampningen fra kanaler og overflader. Samtidig styres dyrenes gødeadfærd til de områder hvor stibunden er køling og fugtig, disse arealer placeres mest hensigtsmæssigt på drænet stibund. Overbrusningen kobles sammen med styringen af ventilation, ude- og indetemperatur samt evt. fugt på sektionsniveau. Herudover tilpasses varigheden på bruseperioderne i kombination med intervallerne mellem 2 bruseperioder nøje efter udetemperatur/klima.

Overbrusning for Staldafsnit Løbedrægtighedsstalde, Bygning 6:

Af velfærdsmæssige grunde overbruses der ikke på dyr opstaldet i bokse.

Rengøring og desinfektion

Farestaldene højtryksrens med varm vand. Herefter udtørres med varmekanon og lejerne desinficeres forud for indsættelse af nye dyr.

I drægtighedstaldene og løbeafdelingerne renholdes lejerne i den daglige drift for foder og gødningsrester. Staldene er i kontinuert drift.

Klimastaldene iblødsættes dagen før vask. Der højtryksrens med varm vand. Herefter udtørres med varmekanon og lejerne desinficeres forud for indsættelse af nye dyr.

Poltestaldene højtryksrens med varm vand. Herefter udtørres med varmekanon og lejerne desinficeres forud for indsættelse af nye dyr.

Vaskevandet ledes til gyllebeholder.

Vaskeplads/vask af maskiner

Biler vaskes på seperatorpladsen. Kemikalier håndteres hvor evt spild kan opsamles. Afstande til vandløb overholdes.

Husdyrgødning

Oversigt over samlet mængde husdyrgødning i form af gylle i ansøgt drift:

Gødningstype	Kg N	Kg P	DE - Svin og andre dyr
Svinegylle – produceret på ejendom	43.865,17	9.271,58	391,49
Tilført fra separationsanlæg	31.602,49	4.264,93	263,40
Fraført til separationsanlæg	43.865,17	9.271,59	391,49
Fraført til Ove Kloster	4.200,00	566,70	35,00

Gylle

Den årlige produktion af gylle i ansøgt drift er på cirka 8.320 m³. jfv. Konsulenterklæring, se bilag 12. Denne beregning er eksklusiv drikkevandsspild, regnvand og rengøringsvand, som ledes til gyllebeholder. Kravet til lagerkapacitet er på 9 måneder, hvilket cirka svarer til 6.240 m³. Da ansøger har lagerkapacitet på 8.500 m³, er kravet til opbevaringskapaciteten på 9 måneder opfyldt..

Oversigt over opbevaringskapacitet

Beholder	Opført	Sidst kontrolleret	Størrelse m ³	Lagerandel %
Gyllebeholder v. Toppergårdvej 5	2000	2011	2.000	24
Gyllebeholder ny			5.500	65
Fortank og gyllekanaler			1.000	11
I alt			8.500	100

Gyllebeholder på Toppergårdvej 5 er tilknyttet ejendommen. Den ligger i landzone. Der er meddelt landzonetilladelse til opførelsen af beholderen. Den har ingen stationær pumpe-system. Beholderen overdækkes med teltoverdækning. Ny gyllebeholder på Bredvigvej 24 etableres med fast overdækning.

Gyllen nedfældes fortrinsvis eller lægges ud med slanger alt efter afgrøde.

Håndtering af gylle

Al overpumpning af gylle sker på betonstøbt læsseplads. Pladsen er indrettet således at evt. overløb ledes via afløb retur til gyllebeholder. Alternativt anvendes selvfyldende vogn med returløb til tanken, således minimeres risikoen for overløb og spild ved tankning. Pumpning af gylle fra gyllebeholder til gyllevogn skal foregå under overvågning. Alle gyllebeholdere kontrolleres og godkendes hvert 10. år af uvildig kontrollant. Omfangsdræn v. beholder ledes til brønd som løbende kontrolleres af ejer.

Foder

Søerne fodres med 2 blandinger (drægtigheds- og diegivningsfoder). Disse blandinger er næringsstoffilpasset søernes aktuelle tilstand. Dette minimerer næringsstoffindholdet i gødningen. Der tilsættes enzymer til foderet i de foderblandinger, det er relevant. Enzymerne forbedrer dyrets foderudnyttelse, og derved minimeres næringsstoffoverskuddet i gødningen.

Smågrisene fodres med forskellige blandinger alt efter alder. Foderet er tilpasset grisenes fysiologiske formåen og alder. Jo ældre grisen er desto færre næringsstoffer indeholder foderet. Dermed begrænses udledningen af næringsstoffer i naturen mest mulig. Der

tilsættes enzymer i de foderblandinger det er relevant. Enzymerne forbedrer dyrets foderudnyttelse, og derved minimeres næringsstofoverskuddet i gødningen.

Poltene fodres med forskellige blandinger alt efter alder. Foderet er tilpasset grisenes fysiologiske formåen og alder. Jo ældre grisen er desto færre næringsstoffer indeholder foderet. Dermed begrænses udledningen af næringsstoffer i naturen mest mulig. Der tilsættes enzymer i de foderblandinger det er relevant. Enzymerne forbedrer dyrets foderudnyttelse, og derved minimeres næringsstofoverskuddet i gødningen.

Harmonieregler

Landbrugsjord til rådighed

Harmoniarealer	Ansøgt produktion
Ejede og forpagtede*	168,24 ha
Aftale**	50,59 ha

*Ejer af forpagtet arealer

Peter Frandsen, Toppergårdvej 5, 7490 Aulum

Marie Jeppesen, Bækvej 18, 7451 Sunds

**ejer af aftalearealer

Ove Andersen Kloster, Ommosevej 2, 7490 Aulum

Harmoniarealet

Harmonikravet på Bredvigvej 24 er opgivet til 1,4 DE pr. ha. Der udbringes i alt 228,40 DE forarbejdet husdyrgødning på ejede og forpagtede arealer. Dette svarer til en udbringning på 1,36 DE pr. ha, hvorved harmonikravet er overholdt.

Med den nuværende gylleaftale på 50,59 ha., hvor der i alt udbringes for 35 DE forarbejdet husdyrgødning, svarer dette til en udbringning på 0,69 DE pr. ha, hvorved harmonikravet er overholdt.

Der modtages ikke slam eller andet affald til udbringning på udbringningsarealet.

Ressourceforbrug

Energi

Det forventede energiforbrug efter udvidelse af produktion på ejendommen:

Årligt forbrug	Nudrift	Ansøgt
Diesel olie	12.500 liter	12.500 liter
Elforbrug	145.000 Kwh	440.000 kwh

Belysning

Elektricitet anvendes til lys, male- og blandeanlæg, ventilation, korntørring samt vandingsanlæg. Forbrug på svineproduktionen og marker registreres på samme måler, derfor kan der ikke siges noget om, hvor stor en % del energiforbruget til vandingsanlægget udgør af det samlede energiforbrug.

Der anvendes i driften flisfyr som primær varmekilde. Det årlige energiforbrug omfatter derudover brændstof til traktorer og andre motoriserede køretøjer.

Varmegenanvendelse m.v.

Der etableres gyllekøling i kanaler hvorfra varmen genindvindes og anvendes i staldene som erstatning for en del af varmen fra flisfyret.

Energibesparende foranstaltninger

Den indvundne varme fra gyllekølingen genanvendes. Der anvendes frekvensregulerede ventilatorer i alle stalde. I forhold til traditionelle spjældregulerede ventilatorer bruger disse mindre energi. Forskellen er, at frekvensregulerede ventilatorer nedjusterer kapaciteten ved at bruge mindre strøm, hvor de spjældregulerede bruger den samme mængde strøm, uanset ventilationsbehov, men regulerer på spjældets åbning.

Med MultiStep er det muligt at reducere energiforbruget yderligere – sammenlignet med et traditionelt undertrykssystem. MultiStep sikrer at den enkelte ventilator hele tiden arbejder ved konstant hastighed uden at overbelastes, dette har ikke alene effekt på energiforbruget, men er også gavnlige indflydelse på støjgenerne fra ventilationen.

Der er ingen mekaniske forbindelser til udsugningsenhederne, hvilket sikrer, at systemet ikke løbende skal justeres og er mere rengøringsvenligt.

Overdækningen af gylletanken gør, at der ikke skal bruges brændstof på at udbringe regnvandsdelen af gyllen, med et lavere brændstof/transport forbrug til følge, set i forhold til en uoverdækket gylletank.

Der monteres vinduer i vægge og ovenlys i tagflade for at mindske behovet for kunstigt lys i dagtimerne.

For at opnå energibesparelse vil korn og foderstoffer blive "løftet" op i siloerne med elevatorer i stedet for at blive blæst ind. Alle snegle til intern transport og elevatorer monteres med sensor og automatisk stop, således ingen transportører kører tomme. Ingen transportører kan startes før der er registreret råvarer i graven.

Ejendommen er i 2010 gennemgået af energirådgiver Ib Dahl Jensen fra EnergiMidt, som viste, at der kan spares 12,4 % af den årlige energiomkostning på ejendommen ved forskellige tiltag. Disse tiltag er/vil blive implementeret i produktionen.

Vand

Stald og stuehus forsynes med vand fra egen boring

Det forventede vandforbrug før og efter udvidelse af produktion på ejendommen:

Årligt forbrug	Nudrift m ³	Ansøgt m ³
Privat	170	170
Drift	3.500	11.000
Markvanding	218.000	218.000

I staldene opsættes vandbesparende drikkekopper hvor dette er muligt, i stedet for de traditionelle drikkenipler. Drikkenipler placeres over foderkrybben således at vandspild opsamles i foderkrybben og spild undgås. Lovpligtig overbrusning til polte, smågrise og drægtige søer er tids- og temperaturstyret.

Der monteres overvågning på vandforbruget, "Vandvagt" som sørger for at lukke for vandet ved skade på vandforsyningen og afsender en alarm til ejer eller driftsleders mobiltelefon.

Anslået mængde vaskevand fra produktionen: 800 m³

Anslået drikkevandsspild: 450 m³

Transport

Oversigt over antal transporter

Transporter forekommer i forbindelse med levering og afhentning af dyr, levering af råvarer til foderfremstilling, gylle/gødning, eget korn, kemikalier o.lign.

Transporterne fordeler sig som vist i bilag. Lastbiltrafikken til ejendommen foregår ad Bredvigvej. Kørsel med gylle til udbringningsarealerne omkring ejendommen samt Toppergårdvej foregår ad Bredvigvej, Toppergårdvej og Hallundbækvej, der alle er offentlige veje. Transporten til arealerne Ø for ejendommen foregår ad Bredvigvej, Hallundbækvej og Hodsagervej, alle offentlige veje. Transport af gylle til gylleaftalen ved Ove Kloster, Ommosevej 2 foregår med traktor og vogn ad Bredvigvej, Hallundbækvej, Hodsagervej.

Transporten af gylle finder sted i forbindelse med udbringningen på markerne i løbet af marts og april, og varer ca. en måned. Transport af gylle til ekstern lagertank foretages udenfor sæsonen og flyttes med lastvogn. Af samtlige transporter til og fra ejendommen er transporten af husdyrgødning den transportform, der udgør den største stigning i antallet af kørsler på offentlig vej.

Transportveje fremgår af bilag 5

Lys

Produktionen foregår i lukkede stalde, deraf begrænsede gener fra lys. Ejendommen har belysning på befæstede arealer og pladser som primært anvendes i årets mørke måneder. Der er lys på alle udleveringsramper.

Støj

Støj kan forekomme fra korntørring, ventilationsanlæg, af- og pålæsning af grise, forarbejdning og indtransport af foder, kørsel med landbrugsmaskiner og øvrig transport til og fra ejendommen.

Ved så- og høsttid vil aktivitetsniveauet mht. transporter og forekomsten af støv og støj følgelig være højere end den øvrige del af året. Til daglig vil der være begrænset støj fra ventilationsanlæg, foderanlæg, motoriserede køretøjer og transporter. Transporter til og fra ejendommen vil primært foregå i dagtimer, mens ventilationsstøj må forventes hele døgnet.

MultiStep sikrer at den enkelte ventilator hele tiden arbejder ved konstant hastighed uden at overbelastes, dette har ikke alene effekt på energiforbruget men også gavnlige indflydelse på støjgenerne fra ventilationen.

Skadedyr

Fluer

Fluer på ejendommen bekæmpes primært ved at holde en god hygiejne i staldene.

Produktionen kører i holddrift hvor der er god tid til vask, desinficering og udtørring inden indsættelse af nye dyr. Desuden har de mange daglige overbrusninger af gødearealet negativ indflydelse på fluernes levevilkår og formeringsevne.

Forebyggelse af rotter

Der er udlagt rottegift i kasser omkring alle ejendommens bygninger.

Affald

Affald fra produktionen omfatter animalsk affald, herunder døde dyr, emballage og akkumulatører. Se Bilag 7

Farligt affald

Klinisk risikoaffald som kanyler, hætteglas etc. opbevares i typegodkendt kanylespand. Se Bilag 7

Døde dyr

Animalsk affald opbevares under kadaverkappe (på hævet underlag) og i kølecontainer så der ikke opstår uhygiejniske forhold, indtil

afhentning af DAKA. Der afhentes døde dyr fra ejendommen som gennemsnit 2 gange pr. uge. Der går maksimalt 48 timer, fra dyrene er tilmeldt DAKA til de er afhentet.

Kemikalier

Forbruget af pesticider planlægges i samråd med planteavlskonsulent. I sæsonen ydes løbende rådgivning i relation til aktuelle skadedyr og sygdomme, og behandlingsforslag udarbejdes.

I produktionen anvendes alene medicin efter dyrlægens anvisning. Medicinen opbevares i køleskab i besætningsområdet.

Olie

2.500 l. dieselolietank fra 1999. Den er placeret i foderladen.

1.200 l. dieselolietank fra 2006. Den er placeret i foderladen.

Olie- og kemikalieaffald opbevares i tromler på fast og tæt underlag. Spildolie afhentes på ejendommen af Dansk Oliegenbrug, kemikaliedunke afhentes af vognmand Ejler Chr. Knudsen.

Olie og kemikalieaffald bortskaffes i overensstemmelse med Herning Kommunes affaldsregulativ.

Spildevand

Spildevand drift

Al spildevand fra driften, herunder rengøring af stald m.m., ledes til gyllebeholder. Den årlige mængde er på cirka 1.250 m³ i ansøgt drift.

Staldene højtryksrenses med tilsætning af sæbe ved hver rengøring før indsættelse af nye grise.

Anslået mængde vaskevand fra produktionen er 800 m³.

Anslået mængde drikkevandsspild er 450 m³.

Påfyldning og rengøring af marksprøjten foregår i nudriften i marken, der vil blive etableret en betonstøbt plads m. afløb til gyllebeholder på 5*15 m i forbindelse med den nye fortank. Her placeres i ansøgt drift separator og container til fiber når der separeres husdyrgødning.

Tagvand

Tagvand fra eksisterende bygninger ledes til Lillekær Bæk. Der etableres ikke tagrender på de nye stalde.

Sanitært spildevand

Sanitært spildevand fra driftbygningerne ledes til trixtank sammen med sanitært spildevand fra stuehuset. fra Trixtanken ledes spildevandet til sivedræn.

Oversigt over bilag

Bilag 1: Ejendomsanlæg, nye bygninger, plansiloer osv.

Bilag 2: Oversigtskort, fordeling af ejede og forpagtede arealer samt aftalearealer samt placering af ansøgers ejendomme

Bilag 3: Oversigtskort, ejendommen i forhold til nabo, byzone mm.

Bilag 4: Anlæg i forhold til naturområder

Bilag 5: Transportvej for husdyrgødning

Bilag 6: BAT-beregning

Bilag 7: Affald på ejendommen

Bilag 8: Ejede og forpagtede arealer samt aftalearealer ift. Lavbundsarealer

Bilag 9: Ejede og forpagtede arealer samt aftalearealer ift. § 3 områder

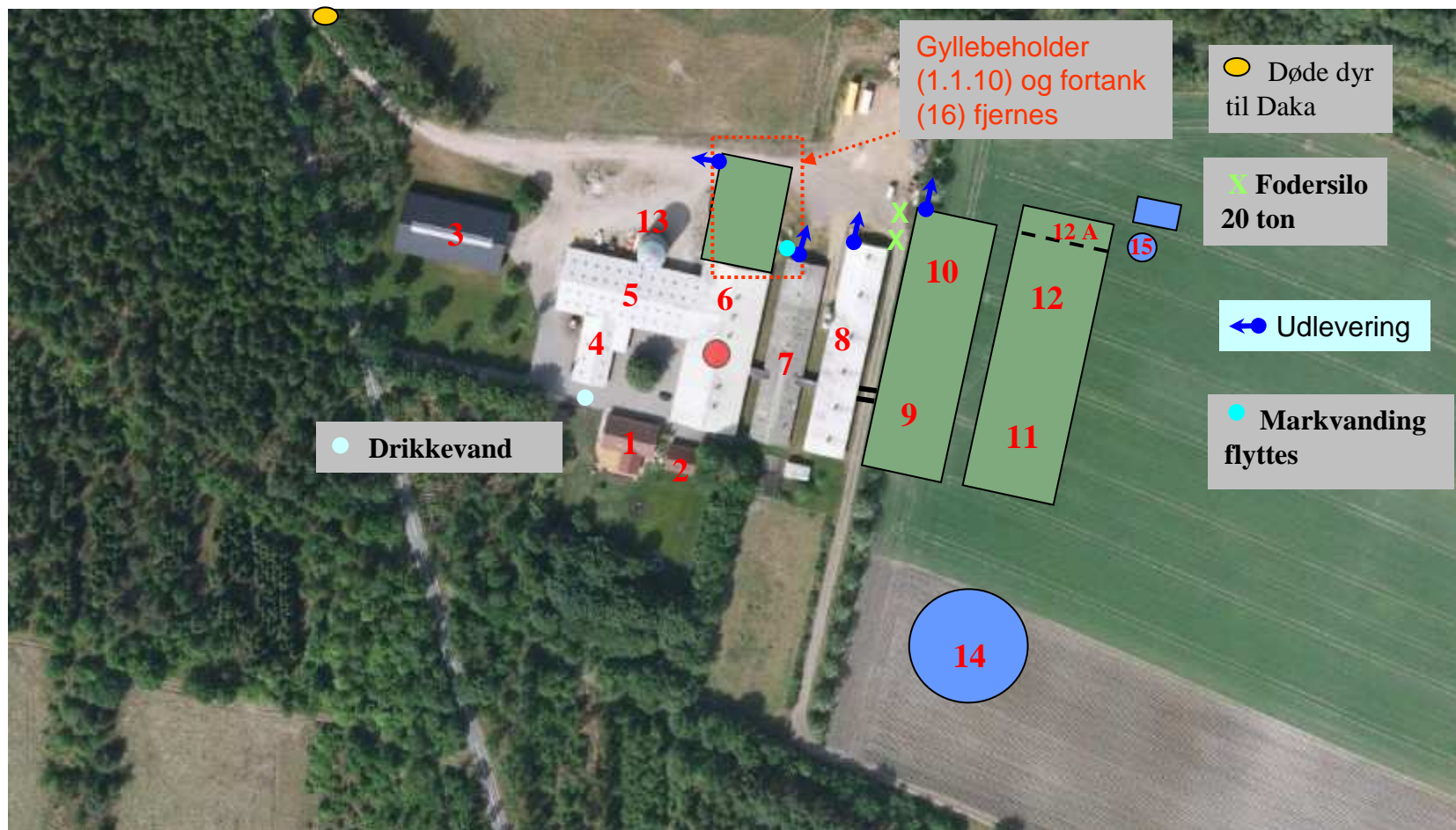
Bilag 10: Ejede og forpagtede arealer samt aftalearealer ift. § 7 områder

Bilag 11: Ejede og forpagtede arealer samt aftalearealer ift. målsatte vandløb og spredningskorridorer

Bilag 12: Konsulenterklæring opbevaringskapacitet

Bilag 13: Udtalelse fra naturgruppen, Herning kommune

Bilag 14: Anmodning om fristforlængelse

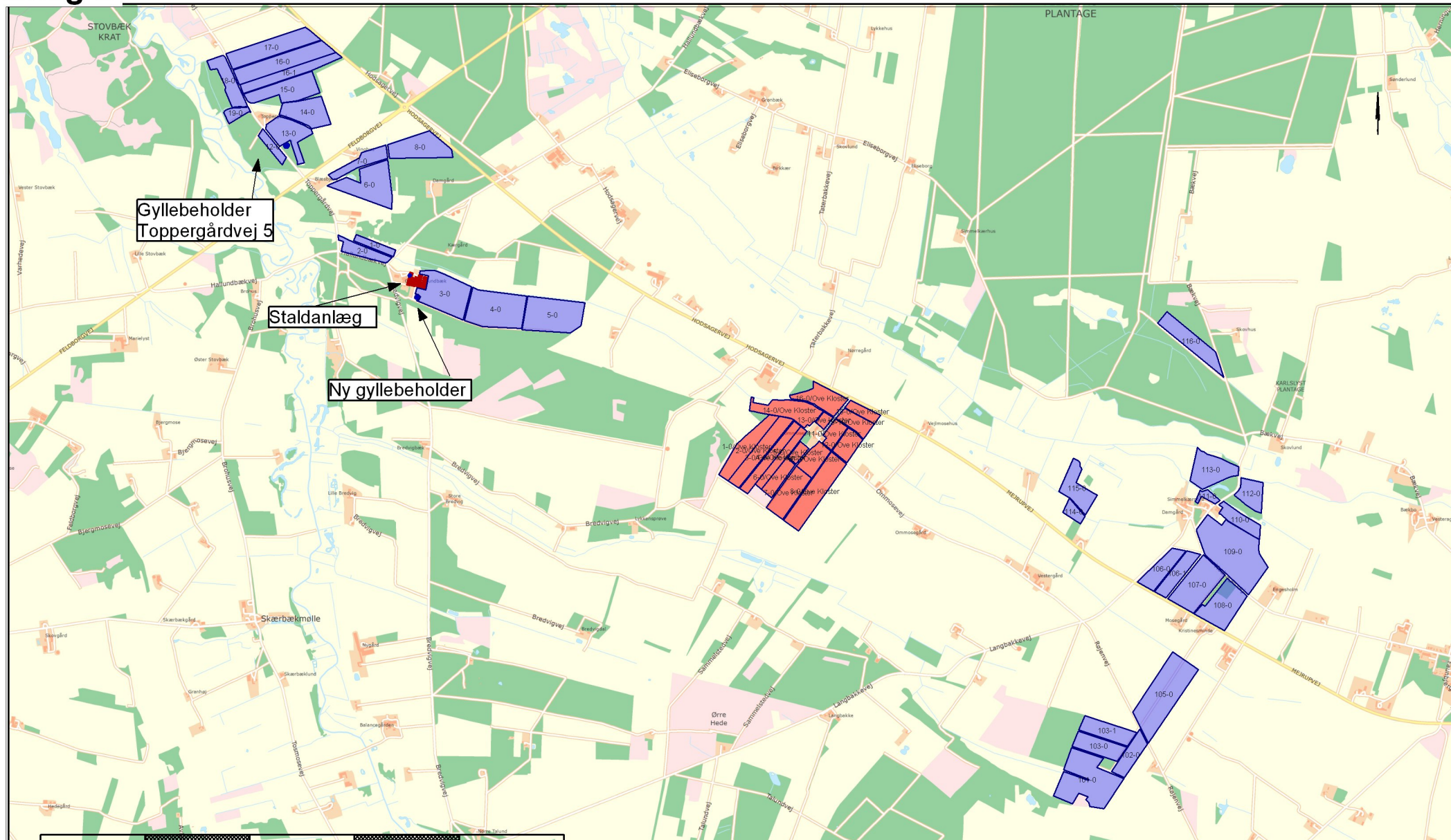
Bredvigvej 24

Situationsplan, ansøgt

Bygningsbeskrivelse Bredvigvej 24

Stald nr	Stald navn	Anvendelse		Farve på vægge	Farve på tag	Hældning	Højde på kip	Udmugnings-system	Ventilation type/ant. Afkast	kapacitet m3/time
		Nudrift	Ansøgt							
1	Stuehus	Beboelse	Beboelse	Gul Tegl	Rustrød tegl					
2	Garage	Garage	Garage	Gul Tegl	Rustrød tegl					
3	Maskinhus	Maskiner	Maskiner	Sort	Sort eternit	20	7,5			
4	Værksted	Værksted	Værksted	Gul	Grå eternit	20	5			
5	Foderlade	Foderlade	Foderlade	Rød	Grå eternit	20	6,5			
6	Sostald	Fare/drægtig	Poltestald	Rød	Grå eternit	22	7	Gylle	Difus/7	12000
7	Poltestald	Poltestald	Poltestald	Rød	Grå eternit	20	5,5	Gylle	Undert./7	10000
8	Klimastald	Klimastald	Klimastald	Rød	Grå eternit	15	4,5	Gylle	Difus/6	10000
9	Farestald	Ny	Farestald	Element, søsten	Grå eternit	20	7,5	Gylle	Combi/6	12000
10	Klimastald	Ny	Klimastald	Element, søsten	Grå eternit	20	7,5	Gylle	Combi/5	16000
11	Drægtighedst.	Ny	Drægtigheds	Element, søsten	Grå eternit	20	8	Linespil	Undertryk/4	12000
12	Løbe/kontrol	Ny	Løbe/kontrol	Element, søsten	Grå eternit	20	8	Gylle	Undertruk/2	12000
12 A	Foderlade	Ny	Foderlade	Element, søsten	Grå eternit	20	8			
13	Kornsilo	Kornsilo	Kornsilo	Grå	Grå		17			
14	Gylletank	Ny	Gylletank	Beton, Grå						
15	Fortank	Ny	Fortank							
16	Fortank	Fortank	Nedlægges							
1.1.10	Gylletank	Gylletank	Nedlægges	Beton, Grå						

Bilag 2

0 700 1400 2100 2800 3500 m

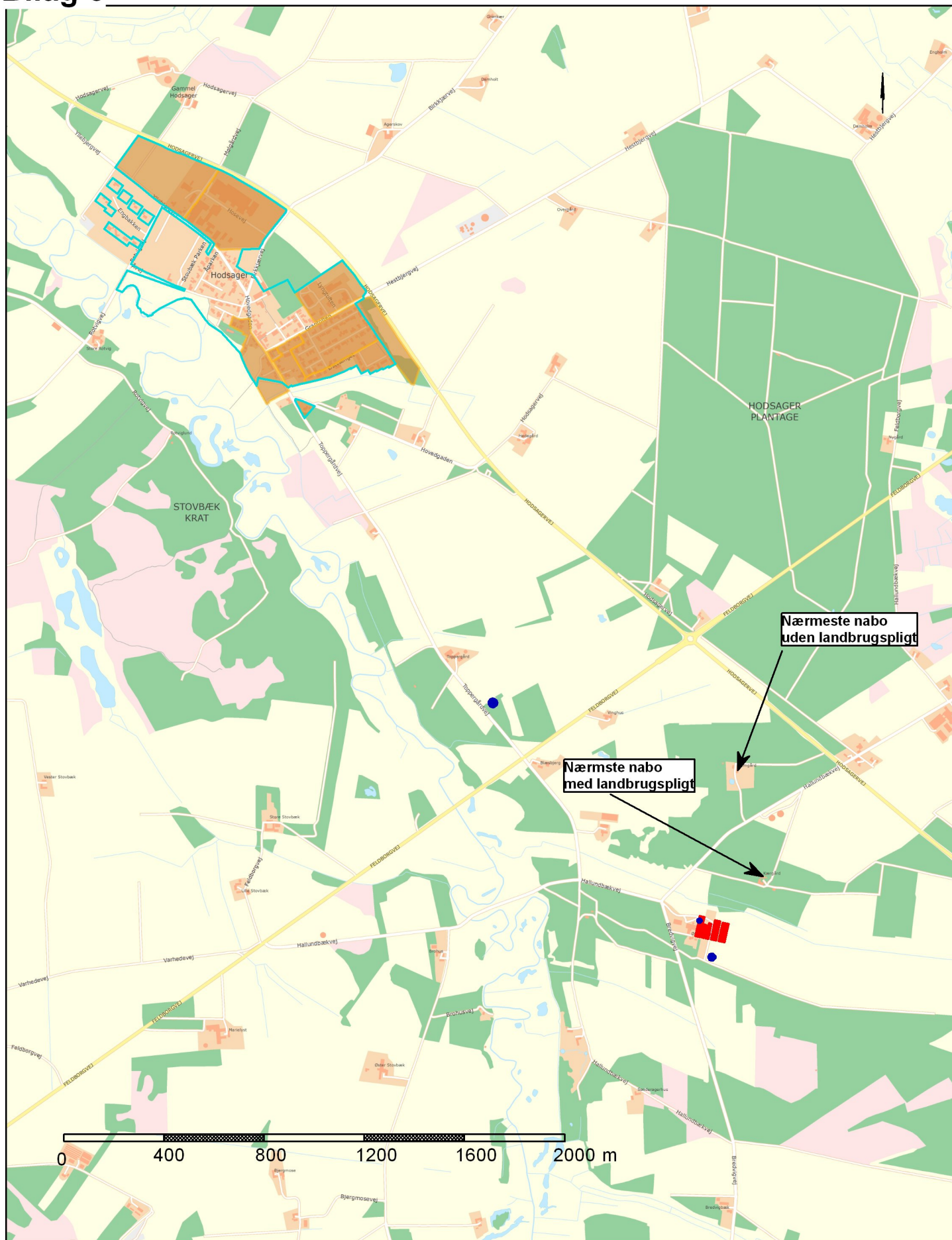
Signaturforklaring

Aftale	opbevaringslagre
Udbringning	staldafsnit

Korttitel:		
Afdeling:	Målforhold: 1 : 35000	Dato: 26-10-2011
Ajourført indtil:		Bemærk matrikelkort er kun til oversigtsformål
Herning kommune Torvet 7400 Herning Tlf.nr: 96 28 28 28 Fax.nr: 96 28 80 19		

Bilag 3

Signaturforklaring

	opbevaringslagre		Byzone
	staldafsnit		lokalplan - byzone
			Byzone og landzone

Korttitel:

Afdeling:

Målforhold: 1 : 20000

Dato: 26-10-2011

Ajourført indtil:

Bemærk matrikelkort er kun til oversigtsformål

Herning kommune

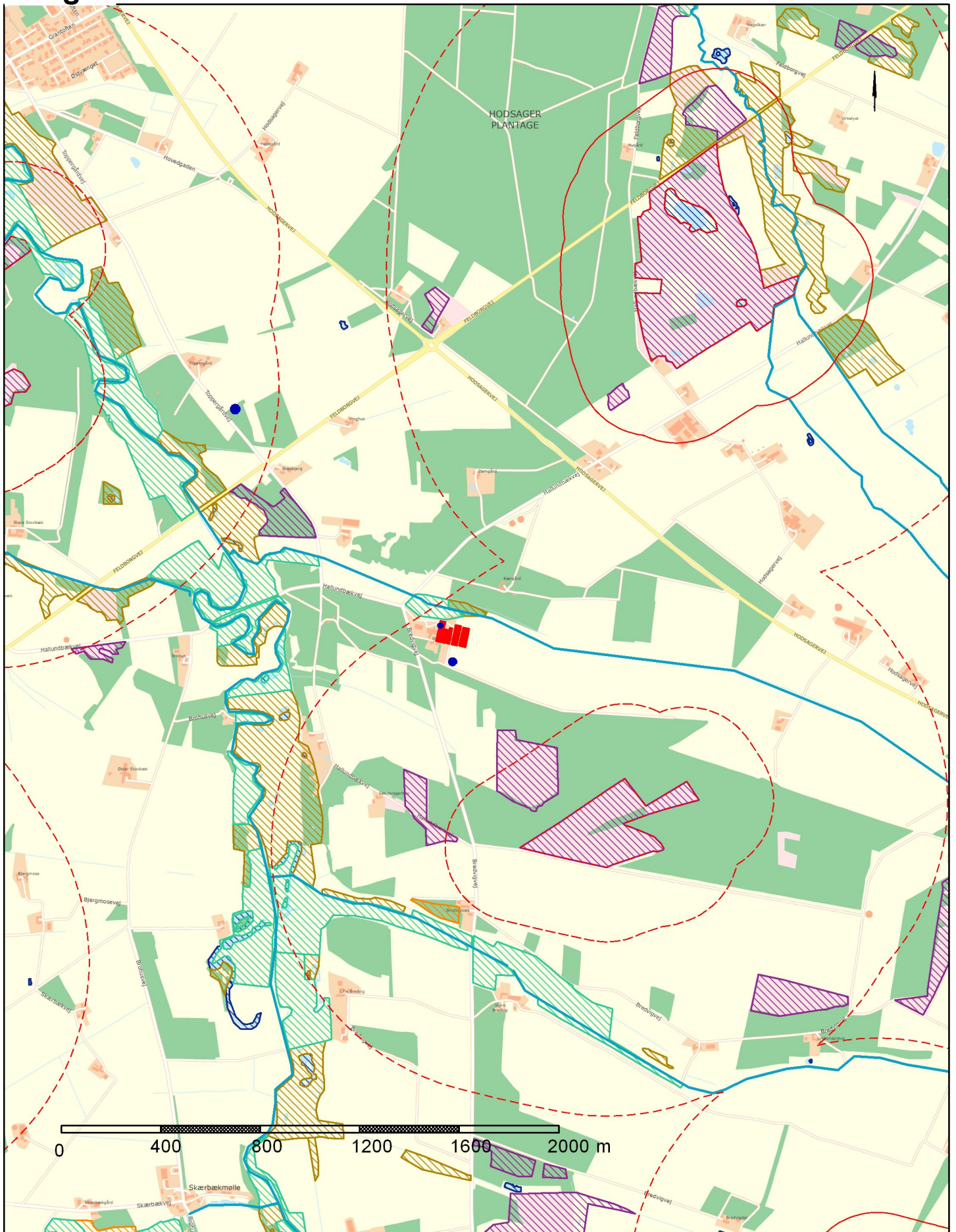
Torvet

7400 Herning

Tlf.nr: 96 28 28 28 Fax.nr: 96 28 80 19

Bilag 4

Signaturforklaring

	opbevaringslagre		§ 3 Hede
	staldafsnit		§ 3 Eng
	§ 7 omr, bufferzone I og II		§ 3 Mose
	§ 3 vandløb		§ 3 sø

Korttitel:

Afdeling:

Målførhold: 1 : 20000

Dato: 27-10-2011

Ajourført indtil:

Bemærk matrikelkort er kun til oversigtsformål

Herning kommune

Torvet

7400 Herning

Tlf.nr: 96 28 28 28 Fax.nr: 96 28 80 19

Miljøgodkendelse af ejendommen Bredvigvej 24 / Jørgen Breinholt

Transporter

Antal	Mængde pr. år		Kapacitet pr. læs	Antal transporter pr. år	
	Før udvidelse	Efter udvidelse		Før udvidelse	Efter udvidelse
Smågrise (væk)	3.200	8.400	Ca. 330 grise (Lastbil)	11	28
Polte	2.100	5.500	Ca. 61 (Lastbil)	52	90
Slagtedyr	250	1.800	Ca. 52 (Lastbil)	26	35
Døde dyr	200	450	Ca. 5 (Lastbil)	78	100
Eget korn	8.000 hkg	8.000 hkg	15 T traktor	55	55
Korn	-	6.000 hkg	30 T (Lastbil)	-	20
Sojaskrå	150 t	370 t	30 T (Lastbil)	5	12
Gylle / fiber	3.500 t	8.500 t	25 tons (Traktor)	140	336
Smågrisefoder	360 t	864 t	Lastbil	25	29
Pallevarer/mineraler	40 t	100 t	Lastbil	10	15
Olie	12.500 L	12.500 L	2500 L (Lastbil)	5	5
Transporter i alt				407	725

Herudover forekommer traktorkørsel i forbindelse med almindeligt markarbejde som ikke vil påvirkes af udvidelsen.

2010

Jørgen Breinholt

Dato: 07-06-10

Tid: 11-37-01

Heidi Birch Wentzlau

Svinerådgivning Vest

Birk Centerpark 24

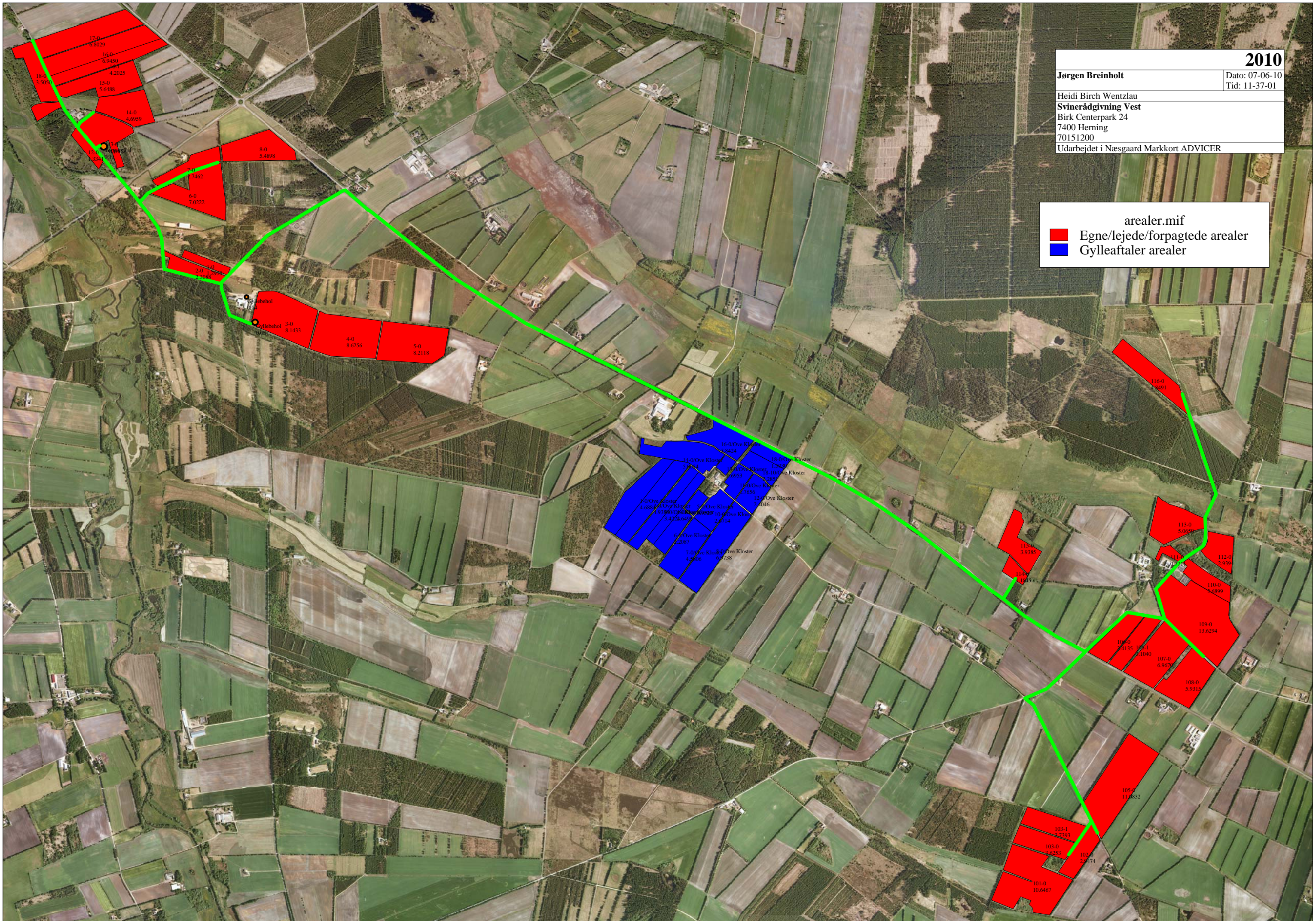
7400 Herning

70151200

Udarbejdet i Næsgaard Markkort ADVICER

arealer.mif

- Egne/lejede/forpagtede arealer
- Gylleaftaler arealer

BAT - ammoniak

	Nye stalde	Eksisterende stalde
Farestald Bygning 6-9	600 søer	
Løbestald Bygning 12	360 søer	
Drægtighedsstald Bygning 11	240 søer	
Klimastalde Bygning 8-10	12.700 smågrise	5.300 smågrise
Poltestalde Bygning 6-7		7.200 polte (32-80 kg) 1.800 slagtesvin (32 – 108 kg)

Søer:

600 årssøer * 2,7 kg N = 1.620 kg N

Smågrise:

korrektionsfaktor = $(32 - 7,2) * (20,95 + 0,177 * (32 + 7,2)) / 628 = 1,10$

nye stipladser: $12.700 * 0,06 * 1,10 = 838,20$ kg N

eks. stipladser: $5.300 * 0,071 * 1,10 = 413,93$ kg N

Sl. Svin / polte

polte - korrektionsfaktor = $(80 - 32) * (20,95 + 0,177 * (80 + 32)) / 3190 = 0,61$

sl.svin - korrektionsfaktor = $(118 - 32) * (20,95 + 0,177 * (118 + 32)) / 3190 = 1,09$

Polte: $7.200 * 0,35 * 0,61 = 1.537,20$ kg N

Sl. Svin: $1.800 * 0,40 * 1,09 = 784,80$ kg N

Total emissionsgrænse: 5.194,13 kg N

Ansøgning: 5.109,91

BAT – fosfor

Søer: $139,54$ DE * 23 kg P = $3.209,42$ kg P

smågrise: $90,37$ DE * $27,8$ kg P = $2.512,29$ kg P

Sl. svin/polte: $161,68$ DE * $20,5$ kg P = $3.312,39$ kg P

Total emissiongrænse: 9.034,10 kg P

Ansøgning 3.698,22 kg P

**Miljøgodkendelse vedr. ejendommen
Bredvigvej 24 / Jørgen Breinholt**

Bilag vedr. affald

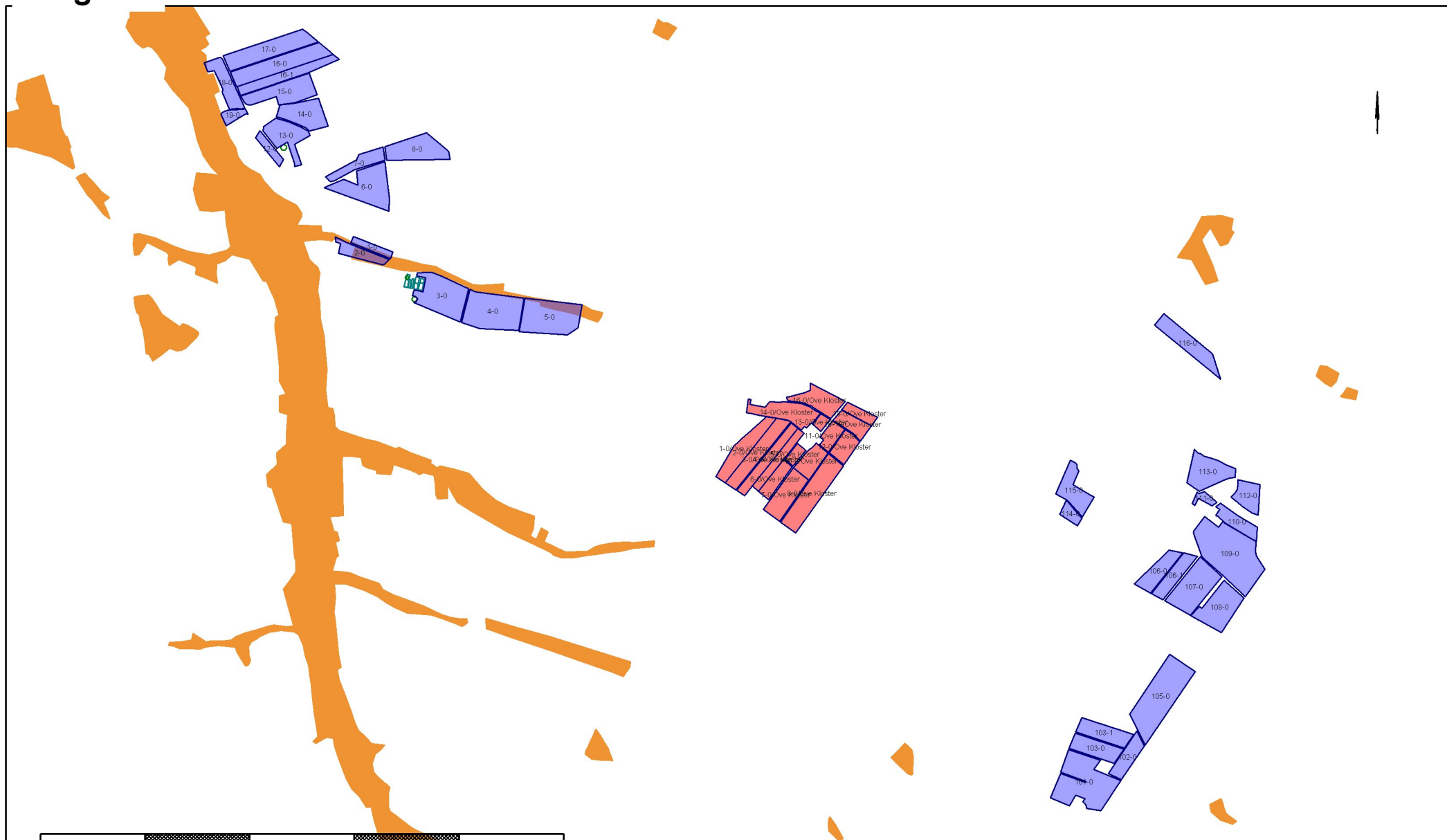
Tabel for fast affald

ISAG kode	Affalds type	Mængder	Opbevaring	Bortskaffelses metode
19.00	Forbrændingseget	Ca. 2 m ³ /md.	Midi container fra Ejler Chr. Knudsen	Ringer til Vognmand Ejler Chr. Knudsen
23.00	Ikke forbrændingseget	½ m ³ /md.	Plasttønde i maskinhus	Transporteres til genbrug eller afhentes på ejendommen.
50.00	Papir/pap	¼ m ³ /md.	Plastcontainer	Kommunens affaldsordning
51.00	Glas	Meget lidt	Plastcontainer	Kommunens affaldsordning
52.00	Plast	2 m ³ /år	Midi container fra Ejler Chr. Knudsen	Ringer til Vognmand Ejler Chr. Knudsen
52.00	Heraf PVC	20 kg	Midi container fra Ejler Chr. Knudsen	Ringer til Vognmand Ejler Chr. Knudsen
	Fiber fra gylleseparering	850 tons /år	Dertil indrettet container (25-30 tons) som transporteres væk fra ejendommen når den er fuld.	Pt. ukendt transportfirma.

Tabel for olie- og kemikalier

EAK Kode	Affalds type	Mængder	Opbevaring	Bortskaffelses metode
13 02 03 00	Spildolie	100 L / år	Olietønder på fast underlag i maskinhus.	Ringer til firma: Dansk Oliegenbrug.
18 02 01 00	Kanyler	2 kg / år	Beholder godkendt til klinisk affald.	Marius Pedersen Herning
02 01 09 00	Kemikalier Tomme dunke	2 m ³ / år	Midi container fra Ejler Chr. Knudsen	Ringer til Vognmand Ejler Chr. Knudsen
20 01 18 00	Medicin (flasker)	½ m ³ / år	Beholder godkendt til klinisk affald.	Marius Pedersen Herning
02 01 02 00	Døde dyr	200 dyr	Kølecontainer.	DAKA

Bilag 8

0 700 1400 2100 2800 3500 m

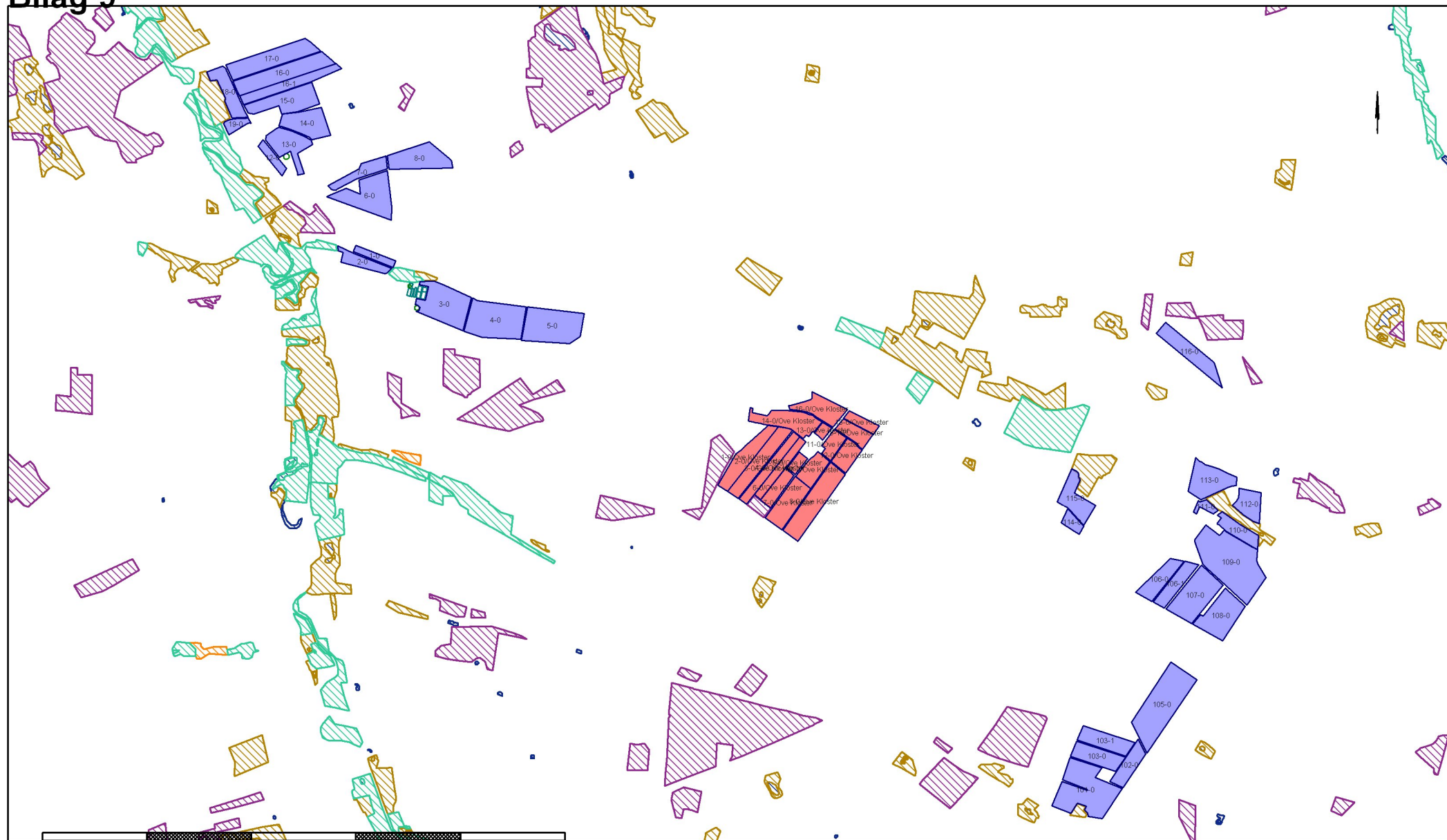
Signaturforklaring

- Aftale
- Udbringning
- Fosforklasse I og III
- Fosforklasse II

Korttitel:		
Afdeling:	Målforhold: 1 : 35000	Dato: 26-10-2011
Ajourført indtil:		Bemærk matrikelkort er kun til oversigtsformål
Herning kommune Torvet 7400 Herning Tlf.nr: 96 28 28 28 Fax.nr: 96 28 80 19		

Bilag 9

0 700 1400 2100 2800 3500 m

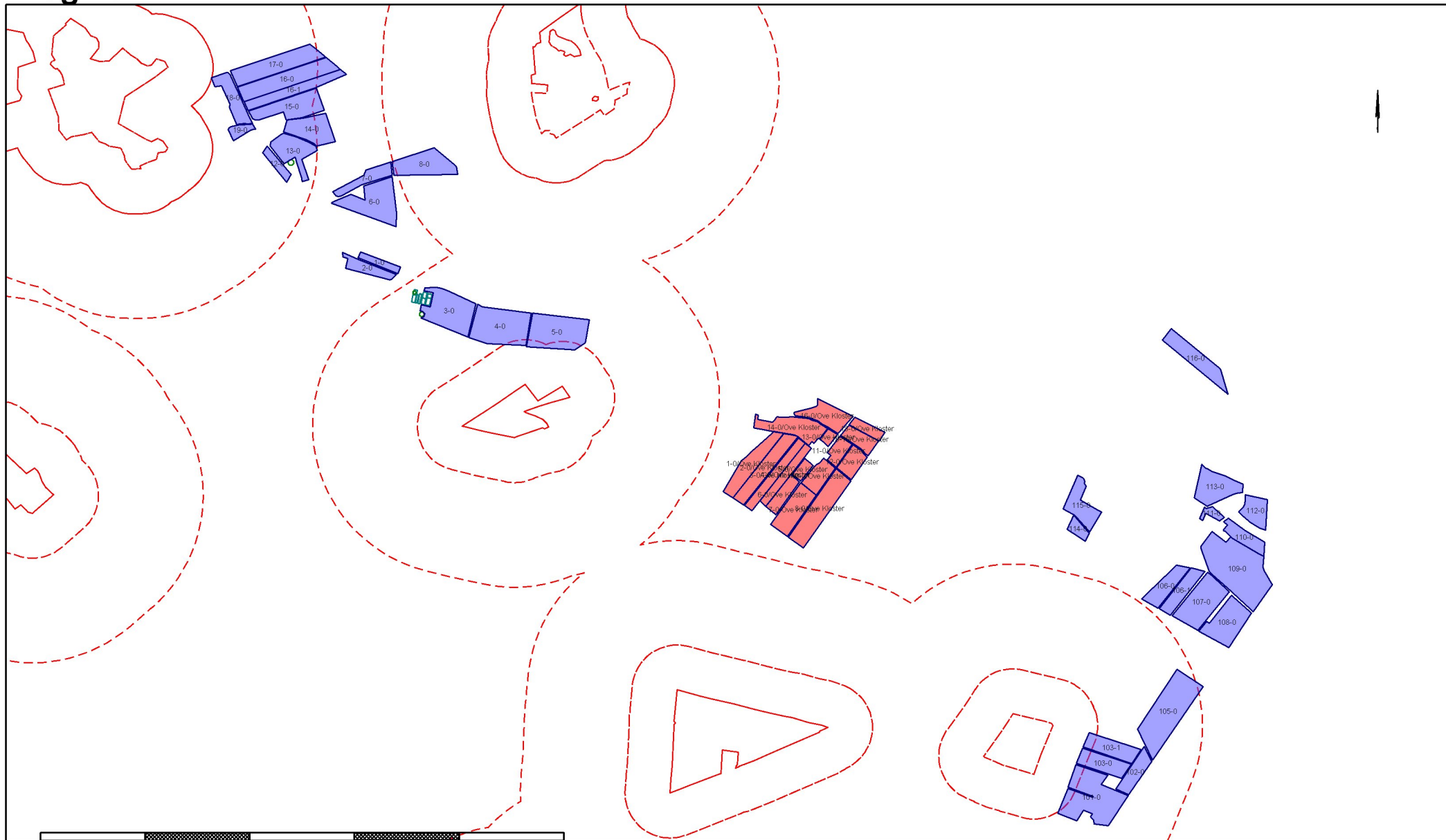
Signaturforklaring

	Aftale		§ 3 Eng		§ 3 Overdrev
	Udbringning		§ 3 Hede		§ 3 sø
			§ 3 Mose		

Korttitel:		
Afdeling:	Målforshold: 1 : 35000	Dato: 27-10-2011
Ajourført indtil:		Bemærk matrikelkort er kun til oversigtsformål
Herning kommune Torvet 7400 Herning Tlf.nr: 96 28 28 28 Fax.nr: 96 28 80 19		

Bilag 10

0 700 1400 2100 2800 3500 m

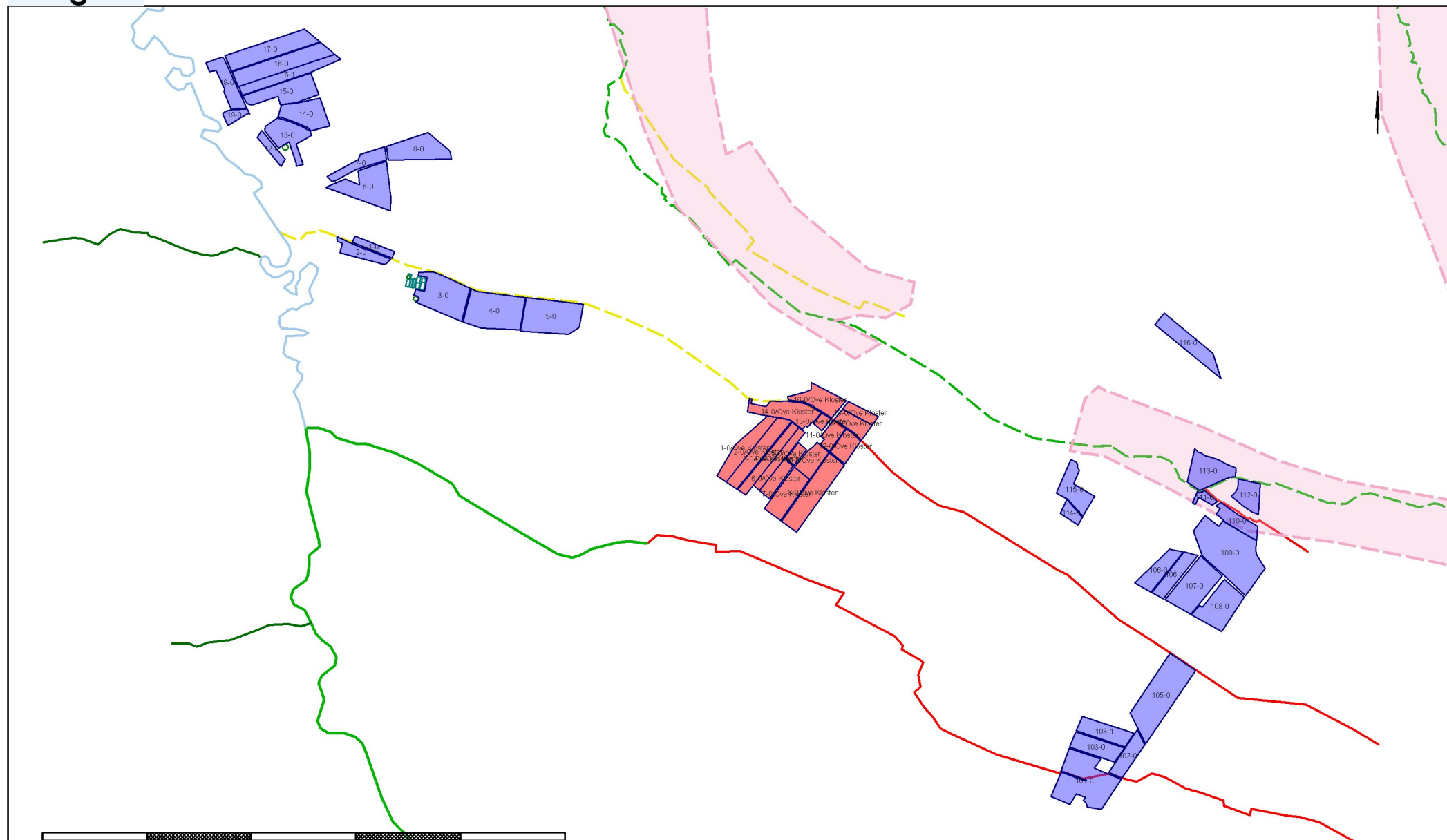
Signaturforklaring

- Aftale
- § 7 omr, bufferzone I og II
- Udbringning

Korttitel:		
Afdeling:	Målforhold: 1 : 35000	Dato: 27-10-2011
Ajourført indtil:		Bemærk matrikelkort er kun til oversigtsformål
Herning kommune Torvet 7400 Herning Tlf.nr: 96 28 28 28 Fax.nr: 96 28 80 19		

Bilag 11

0 700 1400 2100 2800 3500 m

Signaturforklaring

	Aftale		A Særlig naturvidenskabeligt interesseområde		B2(F) Laksefiskevand (påvirket af okker)
	Udbringning		B1 gyde og eller yngleopvækstområde laksefisk		B3(F) Karpfiskevand påvirket af okker
	Spredningskorridor		B2 Laksefiskevand		C Vandløb der primært benyttes til afledning af vand

Korttitel:		
Afdeling:	Målforhold: 1 : 35000	Dato: 26-10-2011
Ajourført indtil:		Bemærk matrikelkort er kun til overigtsformål
Herning kommune Torvet 7400 Herning Tlf.nr: 96 28 28 28 Fax.nr: 96 28 80 19		

Bilag 12

Opbevaringsbehov.

Ejer:	Jørgen Breinholt
Adresse:	Bredvigvej 24

	antal	pr. årsso	DE	korrektion	gyllemængde, t	t pr. DE
løbe-dr	600		139,5		2.784	20,0
farestald	600				1.008	
smågrise	18000	30	90,00	0,952	2.468	27,4
polte	7200		110,68	0,561	2.060	18,6
slagtesvin	1800		50,90	1,027	943	18,5
i alt			391,1		8.320	21,3
Opbevaringskapacitet i 9 mdr.					6.240	

Afvigende indgangs- og afgangsvægt

Fravænningsvægt:	7,3		
smågrise			
	ind	ud	korrektion
	7,3	32	0,952

slagtesvin			
	ind	ud	korrektion
	32	108	1,027

Landbrugets Byggeblad 95.03-03, rev. 30-11-04

DE fra sommer 2009.

DE søer regnes med 26,0 grise/årsso. DE søer regnes med 26,0 grise/årsso.

Opbevaringskapacitet.

Opbevaringstype	Mængde pr. beholder	%-vis fordeling
Toppergårdsvej nr. 5	2000	24
Gyllekanaler	1000	12
Ny gyllebeholder	5500	65
		0
		0
Total opbevaringskapacitet	8500	100
Opbevaringskapacitet i mdr.	12,26	

TEKNIK OG MILJØ

Herning
Kommune

Land og Natur
Rådhuset • Torvet • 7400 Herning
Tlf. 96 28 28 28
teknik@herning.dk,
www.herning.dk

Naturudtalelse på beskyttede arealer omkring Bredvigvej 24, Aulum

Udvidelse af svineproduktion fra 120,93 til 391,49 DE vil medføre en meremission på 3026,2 kg N/år og en samlet emission fra anlægget på 5011,4 kg N/år. Baggrundsbelastningen i området er fastsat til 14,6 kg N/ha.

Følgende naturområder ligger indenfor 1000 meter fra anlægget:

1. C-målsat overdrev under 10 meter NØ for anlægget.
2. C-målsat mose cirka 40 meter N for anlægget.
3. C-målsat hede godt 300 meter SØ for anlægget.
4. C-målsat hede cirka 460 meter S for anlægget.
5. B-målsat eng/mose godt 600 meter SV for anlægget.
6. C-målsat eng godt 530 meter NV for anlægget.
7. C-målsat hede cirka 600 meter NV for anlægget.

Desuden ligger der en B-målsat hede godt 1300 meter NØ for anlægget.

Nærmeste Natura 2000 område er H56 "Sønder Feldborg Plantage". Området ligger godt 5 km. NØ for anlægget.

Der er foretaget beregninger (konsulenten) på følgende naturområder via det elektroniske ansøgningsystem. Der er anvendt skema nr. 14356, version 4.

Område nr.	Naturtype	Målsætning	Tålegrænse (kg/ha/år)	Afstand til stald/lager	Merbelastning (kg/ha)	Samlet N-deposition fra Bredvigvej 24
1	Overdrev	C	10 - 20	7 m	0,9*	1,5*
3	Hede	C	10 - 25	312 m	0,3	0,5
5	Eng/mose	B	5 - 25	600 m	0,2	0,3
7	Hede	C	10 - 25	600 m	0,3	0,6
	Hede	B	10 - 25	1300 m	0,1	0,2

* beregning foretaget i 10 meter

Vurdering

Herning Kommune vurderer, at udvidelsen af produktionen på Bredvigvej 24, 7490 Aulum fra 120,93 DE til 391,49 DE ikke vil medføre en forøgelse af N-depositionen i de omtalte naturområder, der ligger ud over det, der kan tåles.

AnlægOmråde 1

Overdrevet er oprindeligt registreret som eng. Arealet blev besøgt den 16. maj 2011 og artslisten var mere typisk for naturtypen overdrev end for eng – se artslisten sidst i udtalelsen. Naturarealet rummede flere positivarter.

Overdrevet afgræsses af heste, der er med til at bevare arealet lysåben med mulighed for, at den lave, lyskrævende overdrevsvegetation kan etablere sig. En merbelastning på 0,9 kg N/ha/år vurderes ikke at medføre væsentlig tilstandsændring, idet afgræsningen er den væsentlige faktor for at bevare arealet som lysåbent overdrev.

Område 3

En merbelastning på 0,3 N/ha/år vurderes at være en uvæsentlig merbelastning på heden.

Område 5

Eng-/moseområdet ligger langs med Storå med registrering af engblomme. Området er B-målsat pga. forekomst af flere orkidéarter. En merbelastning på 0,2 kg N/ha/år vurderes at være en uvæsentlig merbelastning i området.

Område 7 og heden 1300 meter væk

En merbelastning på 0,3 kg hhv. 0,1 kg N/ha/år vurderes at være en uvæsentlig merbelastning på heden.

Der er ikke lavet beregning på mosen beliggende 40 meter nord for anlægget. Mosen blev besigtiget den 30. september 2009 i forbindelse med en forhåndsvurdering af mosen forud for ansøgningen. Mosen var tilgroet, forholdsvis tør med opvækst af træer – primært røn. Det blev dengang vurderet, at mosen ikke ville blive negativt påvirket af en merbelastning fra udvidelsen, idet mosen allerede var næsten tilgroet, og ikke rummede kvælstoffølsomme arter.

Der er ikke lavet beregning på Natura 2000 området, da det vurderes at ligge tilstrækkeligt langt fra anlægget til at blive påvirket af N-deposition herfra.

Udbringningsarealer

Mark nr. 18-0 ligger op til Stoubæk Krat, der er A-målsat bla. på grund af forekomst af orkidárter. Marken ligger op til moseområde med kraftig opvækst af træer. Marken hælder ikke væsentligt.

Mark 18-0 og flere andre udbringningsarealer ligger op til natur, der kan være levested for bilag 4 arter. Hvis Herning Kommune får viden om forekomst af bilag 4 arter, kan kommunen efterfølgende stille krav om bræmmer op til natur, der er levested for bilag 4 arter eller andre beskyttede arter.

Mark 18-0 og flere andre udbringningsarealerne ligger op til beskyttet natur. Disse områder kan være sårbare over for randpåvirkninger fra markdriften. Det bør derfor tilstræbes at udbringning af både gylle og pesticider ikke foregår i vejr med risiko for afdrift til nærliggende natur.

Hvis der konstateres overfladeafstrømning fra markerne til beskyttet natur, kan Herning Kommune efterfølgende stille krav om bræmmer, for at undgå væsentlig tilstandsændring på den beskyttede natur.

Kith Skovgaard
(naturgruppen)
3. august 2011

mælkebøtteslægten	almindelig syre	vår-brandbæger	mose-bunke
stor nælde	håret høgeurt*	blød storkenæb	gul kløver
glat vejbred	mark-ærenpris	almindelig hønsetarm	almindelig gåsemad
lav ranunkel	vej-engelskræs	almindelig mjødurt	gul okseøj
almindelig røllike	fløjlsgræs	bidende ranunkel	rødknæ
flipkrave*	almindelig hvene	sand-står*	mark-frytle*
almindelig kællingeland*	almindelig kongepen	lancet-vejbred	almindelig stedmoder-blomst
fåre-svingel*	tykbladet ærenpris	hyldebladet baldrian	lyse-siv
engkarse	muse-vikke		

* positivarter

Anmodning om fristforlængelse af udvidelsen på Bredvigvej 24, Herning. (Skema nr.14.356)

Jørgen Breinholt anmoder om udvidelse af soholdet på Bredvigvej 24 fra 245 årssøer til 600 årssøer. Grisene fra denne besætning afsættes som levedyr til andre produktionsbesætninger i meget varierende vægtinterval og gruppestørrelse.

I forbindelse med den ansøgte udvidelse af produktionen er det bydende nødvendigt at ejendommens eksisterende produktion fortsættes uændret for at opretholde virksomhedens kundeforpligtelser. Besætningsudvidelsen er, som byggeriet, forbundet med udfordringer idet der er tale om en besætning med højt indeks og sundhedsstatus. Der kan derfor ikke suppleres med avlsdyr fra tilfældige besætninger, -man er nødt til at lave hovedparten af dyrene via egne avlsdyr i en kernebesætning af renrace dyr.

Deraf følger behovet for anmodningen om fristforlængelse -idet ejer er nødt til at planlægge sin udvidelse uden drifts- og produktionsstop !

Bygningsmassen udvides med ny løbedrægtighedsstald (2250 kvm) til løsgående dyr, -denne stald skal stå færdig allerede 1/1 2013 for at ejendommens eksisterende sobesætning på 245 søer kan opfylde velfærdskravet om løsdrift i drægtighedsperioden. Der etableres desuden nye fare- og smågrisestalde (2100 kvm) og sluttelig renoveres eksisterende sostalde og disse indrettes til polte fra 30 kg.

Der skal etableres 3500 kbm ny overdækket lagerkapacitet til gylle og ejendommens eksisterende beholder på Toppergårdvej overdækkes. Ejendommens mindste tank på 1000 kbm ligger i vejen for renovering/udvidelse af poltestaldene og den fjernes i forbindelse med arbejdet. Der opsættes 2 nye udendørsiloer med tilknytning til de nye smågrisestalde, etableres nye ramper for ind-/udtransport af dyr samt etableres betonstøbt plads med afløb til separator og fibercontainer.

Ejer planlægger udvidelsen udført i etaper og den samlede tidsplan for udvidelsen strækker sig over 5 år fra opstart til fuld produktion.

År 1 : Planlægning, projektering og udbud

År 2 : Byggeri af løbe- og drægtighedsstalden (færdig inden 1/1 2013)

År 3-4 : Fare- og smågrisestalde bygges og besætningsudvidelse påbegyndes

År 4-5 : Eks. sostalde renoveres til polte.

År 5 : Fuld produktion

Undertegnede skal hermed på vegne af ansøger anmode om en fristforlængelse på byggeriet og besætningsudvidelsen på indtil 5 år.

Med venlig hilsen

Heidi B. Wentzlau
Svinerådgivning Vest